UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs In Primam Digesti Novi

Bartolus

Lvgdvni, M.D.LXVII.

Publicis iudicijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96158

Visual Library

o Roma.¶C.de iur.om.iud.Uide Fely.in c.cum oꝛdinem.de reſcrip.An autem collegium,vel vniuerſitas poſſit puniri,⁊ acuſari,⁊ an teneatur ex delicto adminiſtrantium,⁊ an poſſit agere p iniuria illata vni ex collegio,vel vniuerſitate.vide Old.cõſi.lxv.in vlti.queſtio.⁊ conſi.ſeq.lxvj.⁊ Anch.clviij.

p Alex.¶Non põt.Clerici non iurant in manib.rectoꝛis laici,lʒ ſint ſcholares.Sed quid ſi ſcholaris eſt pp inobedientiã priuatus de matricula,an poſſit aliquo modo amplius rematriculari,vide Bal.in l.acceptam.in xviij.q.C.de vſur.

q Alex.¶Collegium clericoꝛum.Et hoc etiã ſequit̃ Abb.Sicul⁹ in c.j.de loca.per gl.ibi in verb.excõicatus.⁊ vide ad materiã Bal.in d.auth.habita.Sed quid ſi ſunt matriculati in diuerſis artib.coꝛam quo conuenientur,vide Bal.in l.pe.in vlti.col.C.de conſtit.pecu.verſi.ſed ſi aliquis eſt matriculatus.

r Alex.¶Eſſent equales.Uide ad hoc qđ notat Bar.in l.precipimus.§.codẽ.C.de app.no.Bal.in d.auth.habita.C.ne fi.pro pa.vbi alleg.Spec.in tit.de reo,verſ.Sʒ quid ſi ſcholaris clericus.⁊ vide Jo.de Lig.in c.ex literis.de conſtit.

s Alex.¶Quero,an.Et iſta faciunt ad ea q̃ no.dixi poſt Bar.in l.ſi conſul.de adop.Et tunc coꝛam quo poſſit cõueniri,vide ſimpliciter Bar.in l.vlti.C.de conſti.pec.Sed cui collegio debeat quis magis obedire vide Bar.in l.queritur.ff.de ſtatu ho.

t Alex.¶Quero,vtrum.Et iſta pñt te dubitantem reddere,qd ſi aliquis huius collegij volens ad aliud collegiũ tranſire,facit ſe cãcellari matricula illius primi collegij,an gaudeat priuilegio illius collegij,vſqʒ quo ad matriculã alterius collegij poſitus fuerit:Et dic,qđ ſic.Caſus eſt not.in l.j.§.fi.de bon.poſ.q̃ ex teſt.mil.quod eſt no.⁊ illum tex.alle.Ro.ſing.vj.⁊ ix.

v Alex.¶Quero,ſuper quib.Quis aũt poſſit videre ſtatuta coꝝ ⁊ ea annullare,⁊ ſi iniqua ſunt collegia diſſoluere,vide Bart.in l.ſub ptextu.ſ.de extraoꝛd.crimi.⁊ adde Bal.in l.j.C.de monopo.⁊ Inn.in c.cũ acceſſiſſent.⁊ c.cum oẽs,de conſti.Et dixi poſt Bar.in l.fi.de iuriſ.om.iud.Et requirũt talia ſtatuta cõfirmationem ſuperioꝛis,ſcḋm Bal.in d.l.fi.Et iſtis adde Bar.in l.omnes populi.in j.q.prin.ff.de iuſti.⁊ iur.⁊ Bal.no.in auth.habita.C.ne fil.p pa.ſed quod non requirant confirmationem,tenet Bal.in l.repetita.C.de epiſ.⁊ cleri.

x Alex.¶Alius non perficiat.Adde quod no.Bar.in l.ſi quis a filio.§.fi.de leg.j.⁊ Bal.⁊ Cy.in l.neqʒ.C.de procu.

y And.Barb.¶Quero,qualiter.Adde Barto.in d.l.ſicut.§.fi.quod cuiuſqʒ vni.no.Bal.plene in c.imperialis.de pace Conſtan.in vſi.feu.

z ¶Quero,quid fiet.Adde Bar.in l.j.§.fi.ſ.de acquir.poſſ.⁊ ibi Ang.⁊ d.Jo.in d.l.ſicut.§.fi.Uide Bar.in l.ſicut.in fi.qđ cuiuſ.vni.no.Adde de exceſſ.prela.in c.dilecta.⁊ doct.in l.j.§.fi.ff.de acq.poſ.Quid autem ſi maioꝛ pars renũciat collegio,ſiue ſocietati,an minoꝛ pars cõueniri poſſit,q̃ remanet,⁊ poſſit vti ſuo ſigno cõſueto vniuerſitatis ſeu ſocietatis,vide Bal.i l.fi.C.p ſoc.

aa Alex.¶Hñt enim bona.An bona diuidant̃ per ſolidũ ⁊ librã,vide in l.iiij.§.actoꝛ.de re iud.⁊ in l.ij.C.đ an.⁊ tri.li.x.⁊ i Spe.de cenſi.quem ſequit̃ Bal.in l.omnib.C.de vecti.⁊ commiſ.

bb Alex.¶Quero,deſtructo.Bñ facit qđ no.Bar.i l.j.§.fi.đ acq.poſ.adde,qđ no.Bar.⁊ doc.i l.inter ſtipulãtẽ.§.ſacrã.de verb.obl.⁊ Jo.And.in c.priuilegium.de reg.iur.in vj.p Cy.in l.pater filium.§.Tuſculanus.de leg.iij.per Bald.in l.ſi grege.⁊ ibi dixi poſt Imo.de leg.j.per Ang.in l.pꝛoponebatur.de iud.per gl.in d.c.priuilegium.de reg.iur.in vj.Bal.de pace Conſtã.in verbo,nos.⁊ in auth.habita.C.ne fil.p pa.⁊ in l.j.§.fi.quod cuiuſqʒ vni.no.⁊ in l.ſeruitutes.§.ſi ſublatum.⁊ ibi Ang.ſ.de ſerui.vrb.predi.⁊ Bal.in l.ſi vſuſfructus quib.mod.vſufr.amit.⁊ Ang.in d.§.ſacram.⁊ in l.qui res.§.aeram.de ſol.Adde,que dixi poſt Bar.in l.ſi quis filio.in §.fi.⁊ quod ibi Bal.⁊ Imo.in finalib.verbis.de iniuſt.teſt.⁊ ſ.de extraoꝛ.cri.in l.ſtellionatus.

De popularibus actionibus. Titu. xxiij.

1 ¶ Actiones populares tendunt ad vindictam.
2 Actiones populares dñr q2 cuilibet de populo competunt.
3 Pene imponende gratia ex crimine priuato ſi pena eſt pecuniaria,quilibet de populo admittitur:ſi coꝛpoꝛalis,ille tantum,cuius intereſt.
Accuſatio,que oꝛitur ex ſtatuto imponente penam dicitur priuata.
4 Pena cui applicetur,quando agitur actione populari.
1 ¶†Gl.querit a vtrũ actiones populares ſint rei perſecutoꝛie,
a vel tẽdãt ad vindictã:Dicit gl.qđ tendũt ad vindictã,⁊ bene.
2 ¶†Secundo,querit gl.quare dñr populares:Dicit gl.q2 cõ-
3 petunt cuilibet de populo.¶†Tertio,quero b, vtrũ p pena im-
b ponenda ex crimine priuato admittat̃ quilibet accuſatoꝛ:Glo.
dicit,aut agitur ad imponendam penam coꝛpoꝛalem,⁊ tunc

c nõ admittit̃ c quilibet,ſed ille tñ admittit̃ cuius intereſt:aut agitur ad penam pecuniariam,⁊ tunc quilibet de populo admittetur.Sed ſi plures veniunt,admittitur idonēioꝛ.quod nota multum p ſtatutis,que imponunt p delictis penam pecuniariã,vt

d admittatur ad accuſandum d quilibet de populo,quod tene mẽti.argu.ad hoc l.qui ſepulchꝛa.C.de ſepul.viol.Facit ĩ.de iure fiſ.l.j.ibi,vel ab accuſatione receſſum,⁊c.coniuncta.l.iij.§.fi.ſ.de preuaricatoꝛib.Facit ẽt d.l.j.ĩ.de iur.fiſ.ibi,vel aduerſus leges,⁊c.⁊ ibi,vel rẽ litigioſam.⁊c.iũcta l.fi.de litig.⁊ ibi p gl.que idem dt,quod iſta lex,⁊c.Nec obſt.qđ no.ſ.de priua.deli.l.fi.q2 aliam gl.intellige ſcḋm iſtam,vt ibi dixi.Nec ob.ſi dicis,ergo eſt accuſatio publica,q̃ competit cuilibet de populo,q2 nõ eſt verũ,

4 vt dixi ĩ.ti.j.l.j.†Quero,cui applicetur pena,qñ agit̃ actiõe populari:Dic vt dixi ſ.de termi.mo.l.agraria.Cetera que ſunt in hoc titulo pꝛoſequere per teipſum.

ADDITIONES.

a Alex.¶Gl.q̃rit.Uide qđ no.Bal.in l.pen.in vij.q.C.de exec.rei iudi.Qui autẽ dicant̃ de populo,vide q̃ ſcripſi poſt Bar.in l.in pꝛouinciali.§.fi.de ope.no.nuncia.

b And.Barb.¶Tertio.Uide Bar.in l.fi.de deli.priua.tñ Bal.cõdicit in l.aduerſus.C.de fur.⁊ d.Jo.ĩ.de publ.iudi.l.j.vbi omnino vide.¶Alex.vtrum pꝛo crimine priuato admittatur quilibet de populo ad accuſandum.vide Imol.in l.j.ĩ.titu.j.Et an qñ pena veniat applicanda fiſco,quilibet admittat,vide in rub.C.qui accu.⁊ gl.⁊ Bal.in l.fi.C.de litig.

Clau.de Seyſſel.¶Multos caſus in quib.qs admittit̃ ad agẽdũ,vide p Fel.in c.dilecti.de maioꝛit.⁊ obe.Et ad hãc mãm vide Panoꝛ.in c.cum P.Manconella.de accuſat.⁊ ibi Are.qui alleg.Jo.And.in addi.Spec.in tit.de accuſat.§.huic foꝛme.

c Alex.¶Non admittitur.Adde Bal.⁊ Pet.in l.ſi quis id,qđ.ſ.de iuriſ.om.iud.qđ pp offenſam factam iuriſdictioni iudicis,vbicunque a lege impoſita eſt pena,quod dicit eſſe menti tenendum.

d Alex.¶Ad accuſandũ.Utrũ poſſit admitti qñ p delicto imponitur pena pecuniaria,vide Bal.in l.aduerſus.C.đ furtis.⁊ in l.j.C.qui accu.⁊ Imo.in l.j.ĩ.tit.j.an foꝛenſis admittat,vide Bal.⁊ Imo.in l.ſi quis reus.ĩ.tit.Sʒ vtrũ accuſatio iniuriarũ ſit publica,qñ iniuria non hʒ ſpãlem titulũ criminis,vide Bal.in c.j.§.iniuria.de pa.iur.fir.⁊ Bal.in l.j.in tit.j.⁊ in l.lex.Coꝛnel.in fi.ſ.de iniur.⁊ in l.j.§.ſi quis.eo.tit.Adde Ro.conſi.iij.

Digeſtoꝛum liber xlviij.

De publicis iudicijs. Tit.j.

1 ¶ Publica iudicia ideo dicuntur,q2 cuilibet de populo competunt.
2 Judicia publica.id eſt,accuſationes.
3 Hic liber dicitur terribilis:quia terret homines.

¶Gl.cõtinuat rubꝛicã ad pcedẽtia.Dictũ ẽ ſ.de accuſatiõib.q pecuniariter mouent̃,nũc pſequit̃ de accuſationib.q̃ mouent̃ in coꝛpus.Et qdã hñt hic,de actionib.alij hñt de accuſationib.Si habes,de accuſationib.dic tũc,vt ſ.dixi:q2 dictũ eſt ſ.de accuſationib.pecuniarijs,nũc pſequit̃ de accuſationib.coꝛpoꝛalibus.Sʒ iſta cõtinuatio nõ eſt bona:q2 ẽt in precedentib.dictũ eſt de accuſationib.q̃ mouent̃ in coꝛp⁹,l.diu⁹.⁊ l.vlti.ſ.đ iniu.⁊ l.vlt.de fur.⁊ l.vlti.de priua.delic.⁊ de extraoꝛ.crim.p multas leges.Item,⁊ ĩ.eo.l.ij.tractat̃ de accuſationib.pecuniarijs,⁊ ẽt ĩ.ad leg.Jul.de anno.l.ij.vnde ſ.⁊ ĩ.tractat̃ de accuſationib.pecuniarijs,⁊ coꝛpoꝛalib.vñ hec cõtinuatio non eſt bona.Quare alij hñt in hac gl.de actionib.⁊ iſta eſt melioꝛ:q2 dictum eſt ſ.de actionib.ciuilib.que intentat̃ ad partis pfectum,nũc ſequit̃ videre de accuſationib.criminalib.q̃ mouent̃ ad vindictam.⁊ ſi dicis,ſ.dictum eſt ẽt de accuſationib.criminalib.Rñ.non dr̃ ſ.đ accuſationib.principaliter,ſʒ acceſſoꝛie:ſʒ hic,⁊ ĩ toto iſto libꝛo dr̃ de accuſationib.principaliter.Itẽ dat gl.aliã cõtinuationẽ.Dictũ eſt ſ.de priuatis delictis,ſequit̃ hic de delictis,ſeu de iu-
1 dicijs publicis:vt in toto hoc lib.¶Querit gl.†quare iſta iudicia dicant̃ publica:Rñ.gl.dñr publica,q2 cuilibet đ populo cõpetunt:vt Inſti.eo.in prin.⁊ l.j.§.cõſequẽs.ſ.de ſuſpe.tut.hoc
2 declarabo ĩ.eo.l.j.¶†Quero,quare dñr iudicia,cum in hoc titulo non tractetur de iudicijs.hoc eſt de inſtantia:ſed de legib.quib.iudicia intentant̃:vt gl.expone,de iudicijs.hoc eſt de legibus publicoꝛum iudicioꝛum.Uel aliter,hoc eſt de accuſationibus publicoꝛũ iudicioꝛũ.⁊ iſta eſt bona expoſitio.ſicut ẽt in iudicijs ciuilib.ſunt pdite actiones,q̃ ſunt ius perſequendi,⁊c.vt Inſti.de act.in prin.Ita in criminalibus pꝛodite ſunt accuſatio-

neo.h.d.tex.Inſtit.eo.in princ. tractat ergo totus iſte liber de
accuſationib. que oriuntur ex delictis publicis, ſeu de legib. q-
3 bus delicta publica puniũtur. ¶ Ultimo ſcias,† quod alibi dt
Imperator, quod iſte liber eſt terribilis: terret enim homines,
ne delicta committant.l.ij.§.ſeptimus autem.poſt prin.verſi.&
poſt hec.C.de veter.iure enu. Non habetis alia circa rubr.

LEX I.

1 ☞ Iudicia publica quot modis dicantur.
2 Accuſatio de falſo inſtrumento dicitur publica.
3 Accuſatio ex lege Fauia de plagiarijs eſt publica.
4 Lex Uiſcellia inducit publicam accuſationem.
5 Accuſatio ex ſenatuſconſulto Turpiliano, eſt priuata.
6 Accuſatio de ſuſpecto tutore, non eſt publica, ſed priuata.
7 Iudicium dicitur publicum tribus modis.
8 Statutum puniens iurantem per corpus Chriſti, dr inducere
publicam accuſationem: qr quilibet poteſt accuſare, & infamat.
9 Lex agraria non dicitur publicum, ſed priuatum iudicium.
10 Crimen de quo in l.ſi quis in hoc genus.C.de epiſ.& cle. eſt pu
blicum.
11 Statutum ſi alterat penam homicidij, falſitatis, & ſimilium, an
ex hoc tale crimen deſinat eſſe publicum, & nu.15.
12 Iuramento formiter preſtito, non oritur ex eo actio, ſed ex con
tractu, ſuper quo preſtatur.
13 Actio ex conſuetudine formiter inducta non oritur.
14 Crimen raptus dicitur publicum iudicium.
16 Iudicium non dicitur publicum, licet ſtatutum reſtringat ac-
cuſationem ex aliqua lege publici iudicij.
17 Accuſare quilibet põt, ergo eſt publicum iudicium, non ſequit.
18 Statutum licet inducat quod de crimine quilibet poſſit accuſa
re, nõ tñ dicitur crimen publicum ad effectum publici iudicij.

a **Non omnia.** [a] Hec lex diuiditur in
duas ptes. Primo po-
nit regulam, ſeu quedam verba, ex quib. colligi
tur regula. Secundo ponit exceptionem a regu
la. Partes per ſe patent, & br.h.d. Omnia deli
cta ſunt priuata exceptis quibuſdã hic enume
ratis. ¶ Text. ibi, veniunt, perinde eſt, ac ſi diceret, oĩa delicta
ſunt priuata, niſi ea que ex legib.&c. Dy. No. ꝙ dixi in ſumma-
rio, & pbat hec regula, & exceptio hic, & ſ. de preuari.l.preuarica
tionis.in fi.& Inſti.eo.p totum. ¶ Op.& vr, qd ſint alia publica
iudicia, quam ea, que numerant hic: vt lex Iulia de ſacrilegijs, &
reſiduis. Rñ. gloſ. ſm Pla. qd cum dt de lege Iulia maieſtatis,
comprehendit ẽt de reſiduis. ꝙ ſatis plz. Poſſes ẽt dicere ꝙ
omnia publica iudicia non ſunt hic numerata. ¶ Item op. lex
Iulia repetundarum, & lex Iulia de annona, non ſunt iudicia pu
blica: ſed ſunt iudicia extraordinaria, vt j.ad leg.Iul.repe.l.lex
Iulia.§.hodie.& ſ.de extraor.cri.l.annonã. Rñ. nõ repugnat,
quin ſint publica, vt hic, & ꝙ extraordinaria pena imponatur,
vt ibi. hoc vult dicere gl. ſup verb. repetundarum. lz non alle-
b get legem. ¶ Ex gl.† op.& vr, ꝙ ſint alia iudicia publica, l.qd ſe
natuſconſultum.ſ.de iniurijs. Ia. de Are. vr tenere, ꝙ iudiciũ
illud de famoſo libello, ſit publicum, & hec lex ſupplet per illã,
& ita ſentit gl.j.ad Turp.ab accuſatiõe.§.fi. ſz d. Azo intelligit
melius, & dt, ꝙ ſic, ꝙ iudicia dñr publica qñq̃, q̃ ex legi. publicor
iudiciorum deſcendunt, & hoc modo ſumitur hic. Alio modo di
cunt iudicia publica omnia, q̃ ad vindictam publicam pponũ-
tur, & hoc modo omnis criminalis accuſatio, põt dici publicum
† iudicium, & hoc modo † ſumitur in d.l.qd ſenatuſconſultum.ita
tz Azo in ſumma Inſti.de publ.iudi.in prin. ¶ His expeditis
venio ad qõnes. Hic dr, ꝙ lex Cor. de teſtamentis falſis dr pu-
b blicum iudicium. [b] † q̃ro, quid de alio inſtrõ fabricato falſo? Di
2 cit gl. ꝙ tunc non eſt publicum iudicium. Hoc pbat p hãc legẽ
que reſtringit ſe ad le.Cor.de teſt. Item pbat per l.Paulus.
j.rñ.j.de fal.& j.tit.j.l.ij.§.j. Azo fuit in 9ria opi.& dt, ꝙ p quoli-
bet inſtrõ falſo competit lex Corn.de fal.& eſt publica accuſatio
vt Inſti.e.§.Item lex Corn.de fal.& ſ.de cõcuſ.l.ij.j.rñ.& pbat
C.qui accuſ.non poſ.l.ſenatuſconſulto.& l.ſi vt pponis.C.ſi re9
acc.mor.fue.& l.ſi ad te.C.de fal.& plene no.C.de fal.l.eum qui.
& ibi gl.& doct.tñt iſtam opinionẽ, & bene. Non ob. hec lex: qr ſup
plet de alijs inſtrumentis: vt dt Azo. Item nõ obſtat d.l.Pau
lus.vt gl.dt. ¶ Item querit glo. quid de l.Fauia de plagiarijs,
quid de Uiſcellia, & de Turpil. & de crimine ſuſpecti tutoris,
vtrum ſint publica, vel priuata? Examinemus de quolibet p ſe,
3 & videamus † primo, vtrum lex Fauia ſit publica, vel priuata?
Pla. dt, qd ſit priuata accuſatio. qr hic non numerat. Azo 9 p l.
plagij.C.ad le.Faui.de plag. ſed Pla. rñdet, qd ibi loquit tñ qñ
liber homo plagio abducit: ſecus in alijs. Sed Azo dt melius,
& pbat Inſti.eo.§.ante pe.& ẽt apparet, qr illa lex Fauia ponit, &
enumerat in hoc libro, vt pz j.ad le.Fauiã de pla.qui liber ap-
pellat publiciorũ iudicorum, l.ij.§.& poſt hec.C.de ve.iu.enu.

Non ob. qd dt Pla. ꝙ hic non enumerat: qr fateor, ꝙ hic non
enumerãt oĩa publica iudicia: qr alia ſunt. ¶ Quero d lege Ui
4 ſcellia.† Quidam dñt, ꝙ eſt publica accuſatio, qr in Cod. ponit
inter publica iudicia.C.ad leg.Uiſc. Alij dñt, ꝙ non eſt publica
accuſatio: qr non ponit hic. Hanc ſecundam partem vr tenere
Dy. ſed Ia. de Are. vr tenere, ꝙ ſit publica accuſatio. Nam rei
publice intereſt, ne dignitatum ordo turbet, qd reſpicit legem
Iuliam Uiſcelliam, l.j.§.pe.ſ.de ven.inſpici.& l.ſup ſtatu.C.d
queſt. Uidete, & aduertatis. Ego puto ꝙ ſit publicum iudiciũ.
Nam lex Uiſcellia punit libertum, qui tãquam ingenuus digni
tatem aſſumit, l.j.C.ad leg.Uiſcel. ſed aſſumere dignitatẽ, quã
quis hẽre non põt, eſt crimen falſi, l.eos.§.ad leg.Cor.de fal. er
go, &c. Et ſic apparet, ꝙ illa lex punit crimen publicum, & lz illa
lex ſit noua, vel ſeparata a lege cornelia de falſis, tñ nõ deſinit eẽ
publica accuſatio, & crimen publicum, vt j.latius dicam. & hoc
vr ſentire gl.C.qñ ciui.ac.cri.preiud.l.vnic. vbi ſolum furtũ dt
5 ibi poni, vt priuatum crimen. ¶ † Quero, vtrũ accuſatio ex ſe-
natuſconſulto Turpiliano ſit publica? Quidam dñt, ꝙ eſt publi
ca, & eſt truffa. tex. eſt ꝙ eſt priuata, l.iij.in fi.ſ.d preuari. Uz op.
nonne qlibet põt accuſare de ſuſpecto tutore, qui incidit in Tur
pilianum, l.j.j.de iure fiſ. ergo eſt publica accuſatio, d.l.j.§.9ns.
de ſuſpe.tuto.& dixi ſ.in rub. Rñ. hoc non eſt verum: vt dicã j.i
6 ſeq.q. ¶ † Quero, vtrum accuſatio ſuſpecti tutoris ſit accuſa-
tio publica, vel priuata? Dicit gl. ꝙ eſt publica, vt Inſti.d ſuſp.
tut.§.9ns.& l.j.§.9ns.ſ.de ſuſp.tut.& in hoc reſidet gl. In 9riũ
facit, ꝙ põt in illo crimine interuenire pcurator, l.non ſolum.in
fi.ſ.de procu. ergo non eſt publicum crimen: vt j.eo.l.pen.§.ad
crimen. Br, quantum ad hoc, vtrum poſſit interuenire pcura-
tor, & qualiter, dicam in d.§.ad crimen. Sed quantum ad ppo-
ſitum dico ꝙ accuſatio ſuſpecti tutoris non eſt publica accuſa-
tio. qr nulla lege reperitur, ꝙ ſit publica: ergo, l.iij.in fi.ſ.de pre
uari.& qr non enumeratur hic, & eſt expreſſum j.ad Turpil.l.j.
§.ſuſpecti. Non obſt. d.§.conſequens. qr ibi loquitur de accu-
ſatione tutoris ciuili, qñ agitur ad remouendum, non de crimi
nali, qñ agitur ad puniendum, vt dicam in d.§.ad crimen. Pre
terea, non ſequitur, quilibet põt accuſare, ergo eſt iudicium pu-
7 blicum. ¶ † Pro cuius declaratione debes ſcire, ꝙ iudicium
dr publicum tribus modis. Uno modo, largiſſime, vt omne iu-
dicium quod fit ad vindictam, ſeu ad vtilitatem publicã dicat
publicum. & iſto modo accipit j.eo.l.interdum.& l.qd ſenatuſcõ
ſultum.ſ.de iniur.& l.licitatio.§.quod illicite.ſ.de publi. Alio
c modo dr large, [c] qñ quilibet de populo põt accuſare. hoc mõ ac
cipitur in d.§.conſequens.Inſt.de ſuſpec.tuto.& d.l.quod ſena
tuſcon.ſ.de iniur. Circa quod do tibi regulam vnam, quam no.
Omne iudicium quod non reſpicit offenſam certe perſone prin
8 cipaliter, de illo poteſt accuſare quilibet de populo. exẽplũ,† dt
ſtatutum, ſi quis iurauerit per Corpus Chriſti, puniat in cen-
tum, & ſimilia: iſta non reſpiciunt offenſam certe perſone princi
paliter, ſed malos mores, & quilibet põt accuſare. & ita loquit d.
l.qd ſenatuſconſ.ſ.de iniur. non autem iſte talis punit pena in-
famie, ſicut condemnatus de publico iudicio ſtricte ſumpto.
Tertio modo accipit publicum iudicium ſtricte, & hoc mõ acci-
pit in hoc libro, & hac lege, & iſta ſunt iudicia, de quib. damnat9
ſtatim efficit infamis, l.j.ſ.de his, qui no.infam. Un non ſequit
quilibet põt accuſare, ergo eſt publicum iudicium, put accipit
hic, vt fiat infamis, & ſit ſtricte publicum iudicium. Et ita ſentit
Azo in ſumma Inſti.eodem tit. Et ſi dicas, ego reperio qd dã-
natus crimine ſuſpecti tutoris, eſt infamis, l.iij.in fi.& l.hec em.ſ.
de ſuſpe.tuto. Rñd. non eſt infamis ex edicto pretoris poſito in
l.j.ſ.de his qui notan.infam. quod pz, qr in multis caſibus dã-
natus de crimine ſuſpecti tutoris, non efficit infamis, vt ibi dr.
d ¶ Quero, quid [d] de lege agraria,† an eſt publicum iudicium?
9 Plac. in ſumma de publ.iud. dt forte qd ſic: qr hec accuſatio cõ
petit cuilibet de populo, l.agraria.ſ.de term.mot. Sed veritas
eſt in 9rium: qr ex lege agraria, non eſt introducta accuſatio, ſz
actio ad partis profectum, vt ibi videbitis. Sed nos loquimur
de publicis iudicijs, que intentant ad publicam vindictam, & id
non eſt ponenda in hoc titulo: ſed in titu.de popul.act. Differt
enim popularis actio, a publicis iudicijs. ¶ Quero, quid de le
ge Rhemnia? Dic vt j.ad Tur.l.j.§.j. ¶ Quero, quid de crimi
10 ne pũaricationis? dic, vt in l.iij.in prin.ſ.de preua. ¶ † Que-
ro, quid de crimine, quod punitur per l.ſi quis in hoc genus.C.
de epiſ.& cler. Dñt quidam, qd illud eſt crimen publicum, & per
illam legem illud adijcit huic legi, & ita dicit Iac. de Aret. Br
ego dico, qd hoc non eſt verum, qd per illam legem aliquid ad-
dat huic legi: qr p illam legem punit quoddam crimen ſacrile-
gij, ſed crimen ſacrilegij eſt numeratum hic, ſub lege Iul. maie-
ſta. vt hic dicit gl.& apparet in pceſſu lib. ergo pz, qd nullum no
uũ publicũ iudiciũ addit huic legi p legẽ illã. Ulteri9 q̃ro, [e] ſtatu
to alicui9 ciuitatis ẽ alterata pena homicidij, & falſitatis, & ſimi-
lium

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

liū delictorum,an deſinat eſſe crimen publicum ⁊ iudiciuꝫ pu
blicum:Et huius qōnis effectus eſt magnus ꝑꝑ l.pe.§.ad cri-
men.j.eo.tit.Item ꝑꝑ infamiam,quam incurrit damnatus ď pu
blico iudicio.Ja.But.diſputando vnam qōnem determinauit
qď non deſinat eſſe crimen publicum,lꝫ per ſtatutum publicum
ſit alterata pena,⁊ hoc ꝓbat hic,Alterata ē pena le.Jul.ď adult.
ꝑ l.quāuis.⁊ in auth.ſed hodie.C.de adult.⁊ tñ nemo ďt.qď de-
ſinat eſſe crimen publicum crimen adulterij,lꝫ pena ſit alterata
per leges illas.Preterea,alterata eſt pena legis Julie pecula
tus,⁊ tñ nemo ďt,qď deſinat eſſe crimen publicum.Item altera
ta eſt pena le.Jul.repetundarum:vt j.ad leg.Jul.repetū.l.lex
Julia.§.hodie.⁊ tñ nemo ďt,qď deſinat eſſe crimen publicū.Itē
ꝓbatur per d.l.ſi quis in hoc genus.⁊ authē.ibi poſitam.C.de
epiſ.⁊ cler.Sed ꝯ hoc vr̃ caſus in l.noſtra:qꝛ illa dñr publica iu
dicia,que ex lege iudiciorum publicorum deſcendunt:ſed nunc
vr̃,qď non accuſet ꝓ homicidio ex leg.Corn.de ſicar. ſed ex illo
ſtatuto.Preterea ꝯ Jaco.But.vr̃ caſus in l.ij.ſ.de concuſ.ſm
11 opi.gl.ſed ſm opi.Azo.eſt caſus ꝓ eo.†Quid dicemus:[f] Ad-
f uerte Qñqꝫ g per ſtatutum,ſeu per aliam legem nouum efficit
g aliquod delictum,qď prius non erat delictum.Exemplum,ďt
ſtatutum,ſi quis iuerit de nocte,in tanto puniatur.De iſto caſu
ille qui accuſat,accuſatur accuſatione deſcendente ex lege mu-
nicipali.Qñqꝫ per ſtatutum,ſeu per aliam legem nouam indu-
citur noua ſpecies delicti,⁊ nouum nomen delicti,⁊ tunc ex illa
lege noua punietur.Hic eſt caſus in l.ij.ſ.de concuſ.ſm lecturā
gl.Ibi em̄ dr̃,qď quidam falſitati nomen impoſuit nouuꝫ,id eſt,
concuſſio:⁊ ideo non eſt publicum iudicium,vt ibi notat.Qñqꝫ
ſtatutum non imponit nomen delicti,ſed ſolum penam alterat,
⁊ tunc non accuſatur ex ſtatuto,ſeu ex lege illa noua,ſed ex lege
antiqua publicorum iudiciorum,cuius pena per ſtatutum eſt
alterata.Probat.Nam hoc videmus in iurō,ſi aliquis iurat
12 formiter,†[h] ſe emiſſe,vel locaſſe,datur actio ex illo ꝯctu,non ex
h illo iurō,vt ſ.de iureiura.l.ſi duo patroni.§.idem Julianus.⁊
§.ſeq.ſed ſi iurat informiter,tunc datur actio ex iureiurando.
Ita eſt in ꝓpoſito,ſi ſtatutum diſponit ſuper certo delicto no-
minato,agetur ex illa lege antiqua,non ex ſtatuto,alias ageret
ex illo ſtatuto.Preterea,ſi lex diſponit ſuper certo ꝯctu,vt cir-
ca emptionem,locationem,⁊ ſimiles ꝯctus,tunc ex illis ꝯctibus
agit:vt in titulo,de ꝯh.emp.⁊ in tit.loca.⁊ ſimil.ſed ſi lex nouum
ꝯctum inducit,agit ex nouo ꝯctu condictione ex lege.Exemplū
in ꝯctu emphyteutico:vt C.ď iu.emph.l.j.⁊ Inſti.loca.§.Simi-
13 liter † Doc.dñt in l.ij.C.que ſit longa conſue.in conſuetudine.
nam dñt,aut conſuetudo diſponit formiter,aut informiter,ſicut
14 in iurō.Pro hoc habes† exemplum Inſtit.eo.tit.§.Itē lex Ju
lia de vi.⁊ §.ſeq.vbi apparet qď lꝫ raptus virginis puniat ꝑ l.
raptores.C.de rap.vir.tñ dr̃ publicum iudicium legis Jul.de
vi.cuius pena alteratur per d.l.raptores.Rō,qꝛ inducit nouuꝫ
delictum,nec nouum nomen delicti,ſed pena tm̄ alteratur ſuꝑ
15 eodem delicto.Nunc ad † ꝓpoſitum i ſi per ſtatutum alteratur
i pena ſuper homicidio,non accuſatur accuſatione deſcēdente ex
ſtatuto,ſed accuſabitur ex lege publicorum iudiciorum,ſ.ex le-
ge Corn.de ſica.cuius pena eſt alterata per ſtatutum:ſed ſi ſta-
tutum inducit nomen nouum delicti,⁊ nouam ſpeciem:vt puta,
qꝛ imponit falſitati nomen baratariam,ſeu mogobellum,tunc
accuſat accuſatione deſcendente ex ſtatuto,⁊ damnatus non effi
16 cietur infamis,qꝛ nō eſt dānatus publico iudicio.¶ † Quero,
quid ſi per ſtatutum,ſeu aliam legem reſtringatur accuſatio ex
aliqua lege publici iudicij,vt non omnes,ſed certi poſſint accu-
ſare,deſinit ne eſſe publicum iudicium:Br̃ dico,qď nō.Caſus
eſt j.de falſis.l.lege Cornelia.ij.§.de partu.l.quamuis.C.de a-
17 dult.†Ex hoc apparet verificatum id,qď ſ.dixi.ꝙ non eſt bona
conſequentia,quilibet pōt accuſare:ergo eſt crimen publicum:
qꝛ non eſt verum,vt ſ.dixi,accipiendo publicum ſtricte,ꝓut ac
cipitur in hac lege,⁊ in toto iſto libro.Nam multi non pñt accu
18 ſare,⁊ tñ eſt crimen publicum.¶ Quero,in ſtatuto dr̃,qď quili-
bet poſſit accuſare,vtrum ex hoc qď ďt,qď quilibet poſſit accuſa
re,ſequatur qď crimen ſit publicum,accipiendo publicum,ꝓut
k hic ďt textus:Ur̃ qď ſic,l.iij.in fi.ſ.de preua.Contra puto,[k] qď
ex hoc non ſit publicum iudicium quantum ad effectus publici
iudicij,de quib.videbit in ꝓceſſu.Rō,qꝛ hoc nō dr̃ hic,nec in to
to iſto libro terribili:ſed eſt crimen publicum quātum ad alios
effectus,aſſumēdo publicuꝫ alio mō,ꝓut ſ.dixi de infamia.Di-
cam latius in l.infamen.j.eo.

ADDITIONES.

a ¶ Non omnia.Pro concordia aduerte,qď ꝯctus emphyteuti-
carius parit actionem condictionis ex l.j.C.de iure emphy.ita
Bar.in hac l.j.col.fi.Contrarium tenere vr̃ in l.j.in iij.q.prin.
ff.de condi.ex leg.Tu dic,non eſt ſibi ꝯrius,eo qꝛ in hac l.j.lo-
quitur ſm communem opi.quam etiam refert ipſe in d.l.j.pre-
alle.licet ipſe poſtea ſentiat ꝯ communem opi.per veras ratio
nes,de quibus per eum.
† Claud.de Seyſſell.¶ Et hoc modo.Contra iſtud,ꝙ imo ꝓprie
dicatur publicum iudicium,tenet Are.in ca.veniens.de accuſa
tionibus.
b Alex.¶ Publicum iudicium.Que ſint publica iudicia.⁊ adde
qñ offenditur eccleſia,vt clericus eſt publicum crimen,l.ſi quis
in hoc.C.de epiſ.⁊ cler.⁊ ibi per Bar.⁊ ideo crimen ſimonie,eſt
crimen publicum,⁊ l.ſi quenquam.eo.tit.⁊ ibi vide Bar.⁊ Bal.
in rub.C.qui accuſ.nō pñt.⁊ Bal.in l.reos.C.de accuſ.adde gl.
⁊ Bar.in l.j.§.huius ſtudij.de iuſt.⁊ iur.
c Alex.¶ Dicitur large.Uide in rub.ſ.eo.tit.j.⁊ Bart.in l.lex
Cornelia.in fi.ſ.de iniur.
d Alex.¶ Quero,quid.An accuſatio de l.agraria ſit publica,vi-
de hic Jmo.qui ꝯrium tꝫ.⁊ Bar.in d.l.agraria.Quid auteꝫ in
verberante aliquem,an ſit crimen publicum,vide Bar.in l.le-
ge Julia de vi.in iij.notab.ad leg.Juliam de vi publi.
e Alex.¶ Ulterius quero.No.qñ ſtatutum limitat penam,vnum
ſcias in materia de qua hic,quod ſi ſtatutum imponit penam ca
pitalem,non dr̃ publicum iudicium:qꝛ ſtatuta dñr leges priua
torum iudiciorum.Jta ďt Bal.in l.ij.C.qui teſta.face.poſſ.Et
quid ſi ꝓ pena corporali,imponitur a ſtatuto pena pecuniaria,
vide Guid.de Suz.in l.tranſigere.C.de trāſactionib.⁊ adde qď
not.Bar.in l.infamen.j.eo.⁊ ad Bar.hic,adde Bart.in l.reos.
C.de accuſ.⁊ in c.ſi quis alium.de pace tenē.Et ex his q̃ Bar.
hic voluit,vr̃ quod ſtatutum poſſit permutare penaꝫ homicidij,
non penam pecuniariam:ſed ꝯrium voluit Hoſti.in c.fi.de ac-
cuſat.⁊ Tancre.in ſua compendioſa,⁊ Jmo.hic,⁊ vide que no-
tat Bal.in c.j.§.iniuria.de pace iuramen.firmāda.⁊ vide Bar.
qui idem velle vr̃ in l.j.ſ.vi bonorum raptorum.⁊ in l.nunquaꝫ
plura.de priua.delic.⁊ no.per Bald.in l.tranſigere.ver.iuxta
iſtam primam.C.de tranſac.
f And.Barb.¶ Quid dicemus.No.ſingul.text.in d.l.ij.ſm do.
Joan.ꝙ ſi ſtatutum ponit nomen delicti nouum,non eſt publi-
cum delictum.
g Alex.¶ Aduerte qñqꝫ.Uide Bal.in rub.C.qui accuſa.ver.ſed
quero,an forenſis.⁊ in ver.ſed quid ſi ſtatutum.
h Alex.¶ Jurat formiter.Adde Bart.in l.omnes populi.in ſe-
ptima qōne prin.ff.de iuſti.⁊ iure.⁊ in l.j.de cōdi.ex leg.
Jo.Fran.Rue.¶ Adde quod Bar.notat ſibi ipſi ꝯrius,de eo
quod hic dicit,quod ex ꝯctu emphyteutico oritur condictio ex
lege,nam in l.j.ff.de condi.ex lege.vult,quod oriatur ſpecialis
actio,que vocat actio ex emphyteuſi.de quo dic,vt not.in l.j.C.
de iure emphyteutico.
i Roma.¶ Nūc ad ꝓpoſitum.Adde Jo.And.⁊ Cano.in c.fi.de
conſue.dixi in rub.de homi.conſului pridie Peruſij,vbi viget
tale ſtatutū.Uide Ang.in l.is qui cum telo.C.de ſica.vbi tꝫ va
lere.Bal.in l.Gracchus.C.de adul.⁊ in c.j.iniuria,ſeu furtuꝫ.
de pace iura.fir.vide Scribentes in c.fi.de confeſ.⁊ in c.ij.de de
li.pue.Alb.de roſ.q.cxxij.in ij.parte ſtatut.vbi tꝫ ꝙ Ang.ī l.is,
qui cum telo.C.de ſica.vide Bar.in conſi.cxciij.inci.quidaꝫ de
Narmania fuit occiſus.lib.j.
k Claud.de Seyſſel.¶ Cōtra puto.Unde in ſimili Pau.⁊ Alex.
in l.pen.ſ.de condi.ob cau.vbi ponunt,an ſi pro delicto priua-
to imponatur pena mortis,efficiatur publicum:⁊ determinant
quod non,per gl.ibi cum concord.quas alleg.

LEX II.

1 ¶ Crimen dicitur capitale,cuius pena eſt mors ciuilis,ſeu na
turalis.
2 Crimen etiam dicitur capitale,licet due pene alternatiue impo
nantur,videlicet vna capitalis,alia non.
3 Pena capitalis impoſita cōditionaliter,facit iudiciū capitale.
4 Augmentatio pene ſi fiat,qualiter cognoſcatur quod fiat vigo-
re eiuſdem legis officio iudicis.
5 Condemnatus pro falſitate,⁊ in quanto pluri,ſi non ſoluerit in
tra.x.dies,an ſi peruenit in fortiam communis,⁊ velit ſoluere
condemnationem ſine quanto pluri,vigore ſtatuti,vt euitet am-
putationem lingue admittatur.
6 Statutum ꝑ quod diſponitur,quod declinans iuriſdictionem
poteſtatis poſſit impune offendi,inducit penam capitalem.
7 Excommunicatio non dicitur pena capitalis,ſed medicinalis.
8 Statutum,quod bannitus a centū libris ſ.poſſit impune offen
di,non inducit penam capitalem.
9 Damnatio ad perpetuos carceres dicitur pena capitalis.
Pena perpetui carceris de iure ciuili non ponitur.
10 Damnatus perpetuo ad opus publicum,quando dicatur dam
natus pena capitali.
11 Publica iudicia,ex quibus pena pecuniaria,infertur,que ſint.
12 Pena abſciſſionis membri,eſt pena capitalis improprie.

Authoritas tanta requiritur in imponenda pena abſciſſionis
membri, quanta in iudicante ſuper toto corpore.
13 Digitus non dicitur membrum, ſed officium membri: large ta
men dicitur etiam membrum.
Membrum dicitur a metior, metiris ⁊ dicitur quaſi corporis
pars, ⁊ dicitur quod habet proprie officium.
Pars rei, illa dicitur que diſtinguitur per partes officiorum,
ſeu miniſteriorum.
14 Statutum dicens, quod qui abſciderit membrum alicui ſimile
ſibi abſcindat, ſi digitus eſt abſciſſus, digitus debet abſcindi.
15 Debilitatio membri non eſt pena capitalis.
16 Membrum dicitur debilitari, quando officium membri aliqua
liter impeditur.
a **Publicorum.** [a] Iſta ſunt iudicia capita-
lia ex quib. perditur vita,
ciuitas, vel libertas, alia nõ. h. d. ¶ Et diuiditur hec
lex in tres partes. Primo ponit diuiſionem bimem-
brem. Secundo, pſequitur primum membrum. Tertio, pſequi
tur ſm membrum. Secunda ibi, capitalia. Tertia ibi, non capi
1 talia. ¶ Et no.† ꝙ ſiue ſit mors nãlis, ſiue ciuilis, dr̃ crimen ca
pitale. vt hic, ⁊ l. edicto. §. rei aũt capitalis. de bo. poſ. ⁊ l. ſed ⁊ ſi
quis. §. rei. ſ. ſi quis cau. ⁊ j. de penis. l. rei capitalis. ⁊ ẽt l. capi-
talium. ¶ Op. quod exiliũ non ſit mors, l. nemo. in fi. C. de epiſ.
audi. ⁊ l. exilium. de interd. ⁊ rele. Dicit gl. ibi dr̃ exilium impro
prie. ¶ Op. de hac lege ad ſeipſam. Nam hic dr̃ in fi. qd̃ coerci-
tio in corpus non eſt crimen capitale, ſed mors eſt coercitio in
corpus, ergo mors non eſt crimen capitale. Sol. quod dt̃ in fi-
ne coercitio. dic. ſ. modica. alias eſt crimen capita. ¶ His expe
ditis venio ad primum membrum, ſcilicet ad crimina capitalia.
¶ Quero, hic dr̃, qd̃ ex genere pene dr̃ crimen capitale, vel nõ.
2 †quid [b] ſi pro crimine imponunt̃ due pene alternatiue, vna ca-
b pitalis, ⁊ alia non, vtrum in dubio dicet crimẽ capitale? Rñ. ſic,
pp vnam partem alternatiue, que hoc continet. Sicut em̃ lega-
tum dr̃ conditionale, qñ vna pars alternatiue eſt pura, altera
conditionalis, l. cum illud. ⁊ l. cum ita legatum. qñ dies leg. ced.
ita hic erit crimen capitale totum, cum vna pena ſit capitalis.
3 facit l. ſi ex toto. in fi. ſ. de leg. j. ¶ Secundo quero, † quid ſi nõ
c imponitur pena alternatiue, ſed conditionaliter? [c] q2 dt̃ ſtatutũ
quod pro homicidio quis puniat̃ in quinq3 libris, ⁊ ſi non ſolue
rit intra decem dies, puniatur in capite: an ſit crimen capitale.
Dy. ponit hanc q. hic, ⁊ quidam hñt j. eo. l. pe. §. ad crimẽ. ⁊ mo
uet eam ẽt in l. ſi qñ. §. heres. ſ. de leg. j. ⁊ dt̃, qd̃ eſt capitale. Rõ,
q2 pecunia non ſoluta remanet caput in obl'one, l. j. in fi. j. de pe.
l. j. §. item ſi ita. ſ. ad leg. 3 al. Ita dt̃ Dy. ⁊ ita alij pertranſeunt.
Contra hoc vr̃ tex. expreſſe in l. j. de in lit. iu. Videte, puto Dy.
dicere veritatem. Non ob. l. j. j. de in lit. iu. q2 ibi loquitur, qñ il
la argumentatio venit ex officio iudicis, non ex natura obl'onis
principalis. Sed in caſu noſtro pena capitis venit ex virtute
eiuſdem legis, ⁊ eiuſdem accuſationis: vn ex eadem lege venit,
† non iudicis officio. Hec ſol. pbat̃ † per l. centum Capue. ſ. de eo
4 qd̃ cer. loco. † Pro huius declaratione, habemus videre primo
qñ cognoſcemus vtrum argumẽtatio pene fiat ex vigore eiuſdẽ
legis ⁊ accuſationis, ſeu officio iudicis. Circa hoc do vobis hãc
doctrinã. Qñq3 hoc exprimit̃ in l. qd̃ hoc fiat officio iudicis, tũc
non eſt dubium, l. quicunq. C. de ſer. fug. Qñq3 hoc non expri-
mit̃ in l. tunc ſi quidem iſta augmentatio pene inducit̃ ex alia le
ge, quam ex illa, ex qua inducit prima pena, ⁊ tunc hec prima pe
na dz inſpici, non hoc, qd̃ põt augeri, vel minui, arg. ad hoc ſ. de
iniur. l. ſi quis iniuriã. ⁊ d. l. j. ſ. de in lit. iu. Si vero inducitur ea
dẽ l. tũc ꝯuerte, ſi quidẽ pena primo loco impoſita trãſfundit̃
in ſecũdã, ⁊ ita qd̃ prima perimit̃. ⁊ in ſecũdam tranſfundit̃, tũc
eſt verũ qd̃ dixit Dy. q2 totũ, qd̃ ſequit̃, eſt pena delicti, cũ prima
pena ſit nouata, ⁊ in ſecundã tranſlata, l. j. ſ. de pe. leg. ⁊ l. j. §. itẽ
ſi ita. ſ. ad leg. 3 al. ⁊ l. obl'onum fere. §. fi. ſ. de act. ⁊ obli. ſicut eſt
in caſu pppoſito. ſi non ſoluerit, amputet̃ caput. Sed prima pena
d non perimit̃, ſed auget̃: [d] exemplum, dt̃ ſtatutum, puniat̃ in tm̃
⁊ ſi non ſoluerit intra decem dies, puniat̃ in quanto pluri. iſtud
quantũ plus, eritne pena delicti, an pena contumacie: q2 nõ ſol
uit? Dico qd̃ tu debes conſiderare hec verba ſtatuti. Nam qñq3
ſoluere debere intra certum terminum, venit in diſpoſitione:
qñq3 venit in conditione tm̃, non in diſpoſitione. Exemplum in
diſpoſitione, dicit ſtatutum, puniatur in tm̃, ⁊ qd̃ debeat ſoluere
intra x. dies, ⁊ ſi non ſoluerit, puniatur in quanto pluri, tũc ſi nõ
ſoluerit, illud quantum plus eſt pena contumacie, q2 nõ ſoluit,
d. l. j. ſ. de in lit. iur. ⁊ l. fi. C. de vſu. rei iudi. Qñq3 hoc non eſt in
diſpoſitione, ſed in conditione tm̃. Exemplum, puniatur in cen-
tum, ⁊ ſi non ſoluerit intra x. dies, puniatur in quãto pluri: ⁊ tũc
quantum plus, eſt pena maleficij qualificati cum hac conditione
ſi non ſoluerit intra x. dies. quod apparet: q2 cum non ſit in di-
ſpoſitione ſoluere intra x. dies, non põt dici deliquiſſe ille, qui
intra x. dies non ſoluit: q2 illud quod eſt in conditione, non eſt in
obl'one aliqua, l. ſi quis ſub conditione. ſ. ſi quis omiſſ. cã teſta.
Eſt ergo pena maleficij, non pena contumacie, arg. ad hoc l. in il
la ſtipl'one, ſi calendis. coniuncta l. ſi homo mortuus. de verbo.
5 obl. Hoc habui † examinare infinitis vicib. ⁊ maxime Tuderti.
Nam Tuderti fuit quis condemnatus in certa quantitate, pro
falſitate, ⁊ in quanto pluri ſi non ſoluerit intra x. dies: ⁊ dicebat
ſtatutum, ſi peruenerit in fortiam cõis, amputetur ſibi lingua,
modo ille venit in fortiam communis, ⁊ volebat ſoluere ſine quã
to, ⁊ euadere linguam, ⁊ remanere in carcere pro quanto: Que
rebatur, vtrum poſſit, ⁊ ſic querebatur, an illud quantum eſſet
pena maleficij, vel contumacie. Item dt̃ ſtatutum hic, quod p fal
ſitate non poſſit fieri excomputatio in apodiſſis: modo querit̃,
an poſſit fieri in illo quanto pluri? Et doctrinam habes ex pre-
e dictis. ¶ Vlterius quero, [e] aliquis ex vigore ſtatuti pp † aliqd̃
6 delictum põt impune offendi? Exemplum, dt̃ ſtatutum, ſi quis de
clinauerit iuriſdictionem Ptãtis, vel capitanei poſſit impune
offendi, an ſit pena capitalis ex eo, ꝙ põt impune offendi? Vr̃
qd̃ non: q2 donec viuit, caput non eximitur de ciuitate, q2 põt
ire per ciuitatem, ſi aliquis eum non offendit: ergo, ⁊c. vt hic dt̃.
Contrarium puto, qd̃ ſit pena capitalis. Nam illud, qd̃ hic dr̃, p
has enim caput eximitur de ciuitate, hoc eſt, ab his que ſunt iu
ris ciuilis: ſed per iſtam penam, qd̃ poſſit impune offendi, pdit
ea, que ſunt illius ciuitatis, q2 non obediuit ciuitati, l. amiſſiõe.
§. qui deficiunt. de cap. dimi. ergo erit pena capitalis. ⁊ hoc in-
7 telligas, vt j. dicam. ¶ † Quero vtrum excommunicatio ſit pe-
na capitalis? Gl. vr̃ dicere, ꝙ ſic in §. minor. Inſti. de cap. dimi.
vbi dr̃, quod excommunicatus equiparatur deportato. Contra
rium dico, per tex. ex̃ de ſenten. excom. c. cum medicinalis. lib.
vbi illa pena excommunicationis dr̃ medicinalis, nõ mortalis:
q2 illa pena non imponitur perpetuo, ſed vt a delicto deſiſtat, ⁊
8 emendet quod facit. Simile dicerem, † ſi per ſtatutum ciuitatis
vt ſolet fieri, exbannitus a centum libris ſ. põt offendi impune,
erit ne pena capitalis? Certe non q2 imponitur vt delictum pur
get, ⁊ emendet ſoluendo penã ⁊ ſic eſt pena medicinalis non mor
talis. Sed qñ pena imponitur declinanti iuriſdictionem, pena
eſt perpetua, ⁊ non poteſt purgari: ideo eſt pena capitalis.
9 ¶ † Quero aliquis eſt damnatus ad perpetuum carcerem [f], an
f ſit pena capitalis: Certe l3 de iure noſtro, quis non debeat dam
nari ad perpetuum carcerem, l. aut damnum. §. ſolent. j. de pen.
tñ ſi damnat̃ ad ppetuum carcerem, vel in ppetuis vinculis, erit
pena capitalis, q2 equiparat̃ damnato in metallum. Ita t3 Inn.
10 in c. qualiter ⁊ qñ. ex̃ de accu. ¶ † Quero, quidam erat damna-
tus perpetuo ad opus publicum, vt erat quidam Bononie qui
erat damnatus, vt damnatos ad mortem ipſe cruciaret, an ſit pe
na capitalis? Rñ. aut hoc fuit impoſitum in penam in perpetuũ
aut ad tempus. Primo caſu equiparat̃ damnato in metallum:
q2 perpetuo dz deſeruire huic negotio, ⁊ ſic eſt ſeru9 pene, ⁊ eſt
pena capitalis. Secundo non, l. capitalium. circa prin. ⁊ l. quidã
ſunt. j. de pen. ⁊ hec ſufficiunt circa iſtam primam particulam.
¶ Venio ad ſecundam partem, hic dr̃, qd̃ non capitalia ſunt ex
11 quib. pena pecuniaria aut coercitio in corpus infert. † Quero
exemplum, que ſint publica iudicia, in quib. eſt pena pecuniaria:
12 Rñd. habes exemplum in l. ij. j. ad leg. Iul. de anno. ¶ † Scdo
g quero, [g] vtrum membri abſciſſio ſit pena capitalis, vel non? Vr̃
quod non, q2 illa tm̃ dñr capitalia, ex quib. mors naturalis infer
tur, vel ciuilis, vt hic dr̃: ſed per membri abſciſſionem infertur
coercitio in corpus, ⁊ ſic non eſt crimen capitale. In ꝯrium deter
minat Dyn. q2 membri abſciſſio equiparatur morti, alle. §. ad
hoc. in authẽ. de col. ⁊ not. in l. ij. C. de offi. eius. qui vi. alte. obti.
Alij dñt ꝯ per hanc legem, non obſtant iura pealle. per Dy. q2
loquuntur quo ad iudicis competentiam. Ille em̃ põt membrũ
abſcindere, qui põt auferre vitam: vc3 qui h3 merum imperium:
non tñ eſt capitalis pena, ⁊ ita pertranſeunt. Mihi vr̃, quod mẽ
bri abſciſſio non ſit pena capitalis proprie loquẽdo: q2 per hoc
caput de ciuitate non eximit̃ ciuiliter: vt dixi ſ. quod p3, q2 ille,
cui amputatur manus, vel pes, poteſt facere teſtamentum, l. qui
manus. ſ. de teſtamẽ. Cum ergo non perdat ea, que iuris ciuilis
ſunt, ergo pena capitalis non eſt. ſed largo modo loquendo põt
dici, quod ſit pena capitalis: q2 l3 non inferatur mors toti cor-
pori, tñ moritur mẽbrum, quod abſcinditur: ⁊ hoc reſpectu, po
teſt dici pena capitalis improprie, ⁊ ideo tanta poteſtas, ⁊ au-
thoritas requiritur in iudicãte ſuper membri abſciſſione, quã
ta requirit̃ in iudicante ſuper toto corpore, q2 requiritur merũ
13 imperium, vt legib. allegatis per Dy. ¶ † Sed quero, quid ap-
h pelletur membrum, vtrum digitus ſit [h] membrum? Vr̃ quod nõ.
Tex. em̃ cum gl. in l. non ſunt liberi. de ſtatu ho. pbat quod digi
tus eſt officium membri, non membrum. Ad idẽ l. idẽ Celſi 9.
ſ. de edi. edic. vbi ponit̃ alternatiua inter digitũ ⁊ mẽbrum, ergo
ſunt diuerſa. Natura em̃ ꝯiũctiõis eſt, vt cadat inter diuerſa, vt

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

no. in rub. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ l. ſi is qui ducēta. in prin. ff. de reb.
dub. Ad idē facit l. queritur. §. ſi quis digitus. ff. de edi. edic. In cō
trarium facit: q2 eadem rōne diceremus, qđ neq3 lingua, neq3 ocu-
li, ſint membra: q2 ſunt partes capitis, ⁊ officiū ipſius capitis p̄
ſtant, qđ tñ vr̄ cō l. ſi cui lingua. de edil. edic. Quid dicemus? Ad
hoc facit ex de corp. vitia. c. j. Aduerte, dico ſic, membrum dr̄ a
metior metiris, qđ eſt partiri, ⁊ diuidere, vnde membrum dicit̄
quaſi corporis pars. ita dt Hu. ſup verbo, metior. mō ſi largo
modo aſſumimus membrum p̄ qualibet particula corporis, q-
libet particula corporis dr̄ membrum. Nam ſicut dr̄ domus, ⁊
quilibet lapis eſt pars domus, vt no. in l. cum, qui edes. de vſu-
ca. ita in p̄poſito quelibet pars corporis pōt dici membrū lar-
go mō ſumendo, ſed p̄prie loquēdo illas appellam⁹ partes rei
q̄ diſtinguunt̄ p̄ partes officior̄ ſeu miniſterior̄: V. G. domus
h3 plures partes, camerā, coquinā, aulam: in vna manducat̄, in
alia coquit̄, in alia dormit̄, ⁊ iſte p̄prie dr̄ domus partes, l. ſi fi-
nita. §. ex hoc edicto. ff. de dā. infe. verſi. ſed ⁊ ſi in plures. ad idē
facit l. j. C. de edif. priua. ibi, ⁊ ipſum concameres. Modo ī p̄po
ſito illa dr̄ proprie membra, q̄ hñt diuerſa officia, vt pedes ad
ambulandum, aures ad audiendum, oculi ad videndum, ⁊ man⁹
ad palpādum: ⁊ ſimilia. iſta, ⁊ alia que coadunant officium mēbri
p̄prie appellant̄ officia, nō mēbra. pbat̄ in auth. ſed nouo iure.
C. de ſer. fug. vbi man⁹ appellat̄ mēbrū. Quid ſi aliquis priuat̄
dēte, nūquid dr̄ mutilatio mēbri, vel debilitatio? Dic quod nō,
l. cui dens. de edil. edi. Et dic predicta vera, niſi de mēte diſpo-
14 nentis aliter appareat, vt alias dixi. V. G. † dt ſtatutum, qui ab
ſciderit alicui membrum, ſimile membrum ſibi abſcindat. mō,
ſi abſcindit ſibi digitum, ſimilis digitus d3 ſibi abſcindi ex rela
tionis qualitate, arg. ad hoc in l. nonnunquā. ff. ad Treb. Circa
i hoc quero, ⁊ vtrū debilitatio l3 membri ſit pena capitalis? Rñ.
15 quod non. Ille eñ, cui debilitatur, non moritur, l. qua actione.
k §. ſed ⁊ ſi quis ſeruum. ad leg. Aquil. ⁊ l. ita vulneratus. eod. tit.
16 ¶ † Sed quero, quid eſt debilitare, de quo loquuntur quotidie
ſtatuta? Rñdeo, membrum dr̄ tunc debilitari, qñ officium mem
bri aliqualiter impeditur, l. item Offilius. ff. de edi. edic.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Publicor. Not. q̄ ſit pena capitalis, ⁊ ideo querit hic
Imo. an ſi ſtatutū imponat penā capitis, verificetur in exilio.
b Alex. ¶ Quero quid. Si alternatiue imponitur capitalis, ⁊ nō
capitalis, an dicat̄ pena capitalis, adde Bal. in l. reos. de accu.
⁊ Bal. in l. fi. de iniur.
c Alex. ¶ Sed conditionaliter. Si pena capitis imponitur con-
ditionaliter, an crimen dicat̄ capitale, Bart. vr̄ velle cōtrarium in
l. duob. §. idem rñdit. ff. pro ſoc. ⁊ ad hoc vide que dixi in l. vbi ſi
deiuſſor. ff. ſol. ſ3 Bal. poſt Bar. ibi per Imo. in l. ita ſtipulat⁹. ff.
verb. obli. ⁊ Bal. in l. tranſigere. verſi. iuxta iſtam. C. de tranſa.
Vnum tene menti, qđ eo caſu quo poſt lapſum t̄pis Reſpubli-
ca acceptaſſet penam pecuniariam, vr̄ renunciaſſe pene capita-
li l. quamuis. ij. ⁊ Bal. C. de vſuris. ⁊ Bal. in l. data opera. C. q
accu. in l. reos. C. de accu. ⁊ Bal. in l. j. verſ. ſecundo quero. C. de
hered. inſti. vbi querit, ſi ſtatutum dicit, quod bannitus in per-
ſona non poſſit ſuccedere, ⁊ aliquis fuit bannitus in libris cētū
ſub conditione ſi venit in fortiam communis, ⁊ nō ſoluerit intra
decem dies, furcis traddatur, an poſſit ſuccedere? ⁊ ibi videtur
dicere quod non.
† Claud. de Seyſſel. ¶ Solu. probatur. Contra iſtud t3 expreſſe
Bal. in c. ex literis. in fi. reprobando Bar. hic, de conſtit.
d Alex. ¶ Sed augetur. Si pena augmentat p̄p contumaciā, an
dicatur pena p̄p delictum: adde, quod ſi etiam illa non ſoluatur
venit puniendus capitaliter. vide omnino Bart. in l. j. §. fi. ſi qs
ius dic. per Cy. in l. j. C. de cri. ſtel. ⁊ Bar. in l. ⁊ ideo. de compē.
⁊ Bal. in l. ij. C. de requi. reis. ⁊ in l. an inutilis. ff. de acceptila.
Sed pone quod in lege, vel ſtatuto nihil diſponitur, ſed iudex
in ſnīa mandat ſolui ſub pena quanti pluris, an illud quantum,
erit pena delicti, vel contumacie. ⁊ vide hic Ange. ⁊ Bald. in l.
quicunq3. C. de requi. re. Et an valeat talis ſentētia, vide Ang. ⁊
Imo. hic, ⁊ Bal. in l. cum ſpālis iudex. C. de iudi. ⁊ ad predicta
vide Bal. in l. ij. C. de requi. reis. ⁊ Ang. in l. nemo carcerem. de
exac. trib. in prin. ⁊ Bal. in l. data opera. ⁊ in l. cum ſit. C. de ſe-
pul. vio. ⁊ Bal. in addi. Spe. in tit. de ſen. ⁊ de hoc vide p̄ Bal.
in l. ⁊ in multis. C. de appel. per Bal. aliquid in l. iij. §. fi. qui ſa-
tiſ. cog. per glo. in l. iij. eo. tit. ad ſupradicta vide Ang. de Aret.
in tract. ſuo malefi. in verſi. ſi non ſolueris intra x. dies.
e Alex. ¶ Vlterius quero. Si ex forma ſtatuti aliquis impune
pōt offendi, pena eſt capitalis. Idem ſi apponitur pena, qđ non
audiat̄. Ja. But. dixit, quod ſi interuenit p̄curator. non eſt capi
talis. ⁊ vide Ang. in l. ij. §. qui hoc dicit. ff. de adult. ⁊ Bart. in l.
data opera. C. qui accu. ⁊ in l. reos. in pen. q. de accu.
f Alex. ¶ Perpetuum carcerem. De dāno ad perpetuū carcerē
adde quod perpetuus carcer eſt perpetua ſeruitus, l. ij. de lib.
ho. exh. facit l. Titio. §. j. de condi. ⁊ demon. ⁊ vide qđ no. Bar. i
l. imperium. ⁊ ibi Bal. ff. de iur. om. iud. ⁊ per Bar. in l. j. C. qui
accu. nō poſ. ſed nunquid iudex ſecularis poſſet dānare ad per
petuos carceres, dic qđ non, vt in l. ſeruos. C. de pen. ⁊ in l. incre
dibile. eo. tit. ⁊ ideo ſi ibi moreretur, non efficeretur inteſtabilis. ita
dixit An. ⁊ Imol. in l. ſi quis mihi bona. §. j. de acqui. her. Et ad
omnia iſta vide, de his qui ad li. puc. nō poſ. i l. j. ⁊ Bal. i l. reos.
C. de accu. vr̄ tñ, quod v3 ſententia perpetui carceris. l3 poſſet
reuocari, ſecundum gl. in d. l. incredibile. ⁊ ibi Bald. Adde qđ
Bal. conſi. cccclxxx. iij. lib. dicit, quod ſentētia iudicis ſecularis
ad perpetuos carceres eſt ipſo iure nulla, in reliquis tranſit cū
Bar. ⁊ Inno.
g Alex. ¶ Secundo quero. Vide Cy. in l. reos. C. de accu. ⁊ in l. j.
C. de dilatio. ⁊ in l. ſi quis non dicam rapere. in x. op. C. de epi. ⁊
cle. ⁊ in l. tranſigere. in iiij. q. C. de tranſa. adde Bal. in ru. C. de
iu. fiſ. li. x. ⁊ de pa. tenen. §. ſi quis alium. ⁊ in d. l. reos. ⁊ Sal. in
d. l. tranſigere. in prin. Et an pena fuſtigationis ſit pena capita
lis, vide Bal. ⁊ Sal. in d. l. tranſigere. Quid de pena tertie par
tis bonorum, vide gl. ff. quod me. cau. in l. iſti quidem. §. fi. q dt,
quod non dr̄ capitalis. quod Bar. repetit. ff. de excu. tut. l. athle
te. §. dat remiſſionem. per text. in l. j. C. de reis poſtu. lib. x. ſed
forte bene dicit gl. per tex. iſtum, qui dicit, q̄ relegatio nō eſt ca
pitalis, ⁊ tñ poteſt retinere damnatus partes bonorum. j. de in
terdi. ⁊ relega. l. iij. in fi.
h Alex. ¶ Vtrum digitus. Vtrum digitus ſit membrum, vide
Bar. ⁊ Bal. Mar. Sil. Sal. ⁊ Odof. in l. nō ſunt liberi. de ſta.
ho. vide Bal. in c. j. in prin. de no. for. fideli. ⁊ Bal. in auth. ſ3 no
uo iure. C. de ſer. fugi. Jo. de ana. in c. cum ex iniuncto. de here.
Bal. in l. reos. C. de accu. Et an mamilla hominis, vel mulieris
⁊ an barba, vel labia, ⁊ an digitus ſit membrū, adde Bal. in l. da
ta opera. C. qui accuſa. Et an ſtatutum puniens debilitantē mē
brū, puniat debilitantē mēbrū inutile, vide Bar. in l. j. ad finem.
C. de edi. act. vbi aūt ⁊ qūo comprehendatur debilitatum mem
brū, vide Bal. in l. ſi fugitiui. C. de ſeruis fugitiuis. ⁊ vide Mo
der. in c. quibuſdam. de penis, vbi referūt, quod ſi quis eſt dā-
natus ad mutilationem membri, intelligitur de manu. Allegat
tex. in auth. de manda. prin. §. coges. iuncta gl. ⁊ facit tex. in au
then. vt nulli iud. §. j. Adde qđ digitus ſit membrum, Bar. con
ſi. ccj. incipien. queritur nunquid digitus.
i Roma. ¶ Circa hoc. Adde ca. accuſaſti. de accu. ⁊ do. Abb. ibi,
⁊ ibi dixi iſtud non obſtare. vide ibi.
k Alexā. ¶ Vtrum debilitatio. Vtrum p̄ debilitatione membri
imponatur pena capitalis, dic quod non, ⁊ bene, q2 nō equipol-
let morti: fallit tñ quo ad penam irregularitatis. c. fi. de homi.
in vj. ⁊ hic adde c. accuſaſti. cum gl. fi. ⁊ ibi Mod. de accuſa. vi-
de Bal. in l. ſi fugitiui. in fi. C. de ſer. fugi. vbi habes poſt eum.

LEX III.

a **Publica.** [a] Quidam hñt in litera, perimit̄, alij
hñt, p̄mittit̄. Secundū primā lec.
habes, qđ mortuo accuſato, vel accuſata, accuſatio ex
tinguit̄. Secundum aliam lec. dr̄, qđ reo, ſeu accuſato
vel rea defunctis, actio p̄mittit̄, ⁊ ſic durat. ⁊ ſic iſte litere ſunt cō
rie. ſm primam lec. examinabo materiam j. eo. l. defuncto. ſm ſe
cundam literam examinabo j. eo. l. accuſatore.

ADDITIO.

a And. Barb. ¶ Publica. Adde Bal. qui notabiliter loquitur
in l. j. C. ex deli. defun.

LEX IIII.

Interdum. Pendente iudicio ſup actio-
ne ciuili, nō pōt p̄poni accuſa
tio criminis ſuper eodē crimine. h. d. iſta lex. ¶ Cp.
de l. ij. §. hoc edicto. ff. vi bo. rap. ⁊ C. qñ actio ciui. p-
iudi. cri. l. j. vbi per actionem ciuilem non preiudicatur crimi-
nali. Sol. In tm̄ preiudicatur: q2 pendente vno iudicio non pōt
a aliud intentari, vt hic: ſecus eo finito, [a] vt ibi plene dicam in l. ij.
§. hoc edicto. ff. vi bo. rap. ⁊ per gl. ⁊ doc. C. qñ ciui. ac. cri. preiu.
l. j. ¶ Item opp. ⁊ vr̄ quod per actionem ciuilem non preiudi-
cetur criminali: ſed cō, l. fi. C. de ordine iudi. Reſpon. ibi loqui-
b tur, [b] qñ a diuerſis partibus proponuntur, vt puta, ab vno ciui
lis, ab altero criminalis: hic vero quando ab eodem proponi-
tur ciuilis, ⁊ criminalis. ¶ Item oppo. extra gl. de l. rerū amo-
tarum actio ob adulteriū. ff. re. amota. vbi illa que eſt ciuilis, non
differtur per aliam, que eſt criminalis. Dicit Dyn. quod hic lo
quitur, quando iſte actiones ciuiles ⁊ criminales deſcendunt ex
eodem crimine; vt hic: ſecus ſi ex diuerſis criminibus. Ita dt
Dyn. hic, ⁊ ibi. Ego conſueui per illam legem rñdere aliter, vt
plene dicam in l. ij. §. hoc edicto. ff. vi bo. rap. ¶ Item op. ex gl.
ff. de iniur. l. pretor edixit. §. j. vbi dr̄, quod iudex non d3 permit
tere, quod per ciuilem preiudicetur criminali. Reſpon. ſecun-
dum vnam expoſitionem, quam ibi ponit gl. illa lex non eſt cōtra,

ſed concordat: ſed ſm lec. quam ibi ponit Jac. de Aret. eſt ſpāle in lege Corn. de ſica. vt ibi videbitis. ¶ Venio ad alias gl. ꝛ op. dr̄ hic, furti, ꝛc. Contra, ex furto non deſcendit publicum iudicium, l. vlti. ff. de furtis. ergo per actionem furti ciuilem nō pōt fieri preiudicium iudicio publico: q2 ex ea non deſcendit publicum iudicium: ſed hic dr̄ ꝯrium, quare glo. dt, hic intelligas de tali furto, ex quo erit crimen publicum, vt in plagio alicuius ſer
c ui, ꝛ bene dicit. Sed potes [c] dicere, qd hic publicum iudicium accipitur largius, ſ. pro quolibet iudicio criminali, quod ad vindictam publicam proponitur, vt dixi ff. eo. l. j. Materiam autē huius legis diximus ff. vi bo. rap. l. ij. §. hoc edic.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Secus eo finito. Finito iudicio ciuili poteſt intentari criminale, de quo tamen hic Jmol.

b And. Barb. ¶ Rñdeo, ibi loquitur. No. ꝙ hic d. Jo. retulit, qd actio ad vindictam dr̄ illa ex qua nihil adeſt: actio de re familiari, qñ aliquid adeſt. Dicit eſſe gl. forte ſing. in l. ij. §. emancipatus. de collatio. bo. Tu vide Ang. ꝛ eundem in l. ſi ab hoſtib. §. ſi vir vxorem. ff. ſol. mat.

c ¶ Sed potes dicere. Nota, ꝙ iſta lex procedit, qñ vtraq; actio principaliter intētat: ſed ſi criminaliter intentat principaliter, ꝛ ciuiliter, vt puta ꝓ reſtitutione rei, incidēter admittit. Caſus eſt ſingularis ſm do. Jo. in l. interdum. §. qui furem. ff. de fur. lꝫ ſatis concordat l. iiij. §. ſi dicantur termini. j. ſi. regū. ſcdm eum.

LEX V.

1 ☞ Accuſatus qñ poſſit ſuū accuſatorem reaccuſare, vel alium.
accuſatus proſequens ſuam iniuriam, qñ poſſit reaccuſare ſuū accuſatorem, qui etiam proſequitur ſuam iniuriam.

3 Nomen rei inter reos dicitur receptum, quando propoſitis exceptionibus dilatorijs, iudex pronunciat eſſe ſuper accuſatione procedendum, vel per litis conteſtationem, ſi dicta pronunciatio non preceſſit.

4 Litis conteſtatio in criminalibus fit parte abſente, q2 iudex interrogat, ꝛ ſupplet vices partis.
Judex faciat ibi dare licētiā ab actore ꝛ reo, expediēdi pceſſuꝫ.

5 Accuſatus poteſt ſuum accuſatorem reaccuſare, ſi non opponitur, ꝛ valet proceſſus.

6 Infamis accuſat ſuum accuſatorem, vel etiam extraneum, quādo ſuam iniuriam proſequitur.

7 Accuſatus, ꝛ condemnatus, quādo poſſit poſt ſententiam ſuum accuſatorem reaccuſare, ꝛ pena differatur, vel accuſationem inchoatam proſequi.

9 Mora ex cauſa poteſt differri.

9 Dies commiſſi criminis ſi apponitur in accuſatione, ꝛ non probatur, reus abſoluitur.
Diei variatio facit videri diuerſam rem eſſe propter temporū varietatem.

10 Reus qualiter probabit innocentiam, ſi dies commiſſi criminis non ponitur in accuſatione.
Judex poteſt ad inſtantiam rei interrogare accuſatorem, vt ponat diem commiſſi criminis in accuſatione, vt reus certificetur.

11 Accuſatio dicitur inchoata per ſolam inſcriptionem.

12 Bannito a ciuitate, ſi de nouo accuſatur, quando poſſit ſibi dari fidantia a iudice, vt compareat ad ſe defendendum.

13 Seruus pōt procuratorem conſtituere, in illis caſibus, in quibus poteſt eſſe in iudicio.

14 Detentus in carceribus, ſi citatus poteſt comparere per procuratorem, ꝛ ſi non comparet, eſt contumax.

15 Accuſans aliquem licet pendente accuſatione puniatur, poteſt tamen ſuper accuſatione procedi.

16 Accuſatus poteſt inſcribere accuſationem contra alium ante damnationem, ꝛ ante concluſionem in cauſa.

a **Squi reus.** [a] Jſta lex eſt ita difficilis, ſicut aliqua que ſit in hoc libro, ꝛ nunquā videeam, qd nō mihi difficilis videret. ¶ Diuidit principaliter in duas partes. Prima
b loquit, [b] vtrum accuſatus poſſit accuſare ſuum accuſatorē pendente iudicio. Secunda, vtrum poſſit reaccuſare poſt ſententiā. Secunda ibi, illud. Jtem ſecunda ſubdiuidit in alias duas partes: q2 prima loquitur, vtrum poſt condemnationem poſſet de nouo reaccuſare. Scda, an poſſit proſequi accuſationes iam inchoatas. Secunda ibi, inchoatas plane. Vr̄ hoc intendit. Rece
c ptus inter reos non pōt ſuum accuſatorem reaccuſare, [c] niſi fuerit abſolutus, ſecus ſi fuerit condemnatus pena, qua auferat ciuitatem, vel libertatē. poterit tñ accuſationē inchoatam pficere. ¶ No. text. ibi, conſtitutionibus enim, ꝛc. notabilia ſunt clara. ¶ Opp. ad primam partem, ꝛ vr̄ quod quis poſſit reaccuſare ſuum accuſatorem, l. j. C. qui accuſ. non poſſ. Sol. Dicit gl. quod non pōt eum reaccuſare de pari, vel minori crimine, ſed de maiori crimine poſſet: vt lege ꝯria. Vide glo. que incipit. ſ. accuſatorem ſuum. ¶ Ad iſtud opp. lenocinium eſt maius adulterio, l. athletas. §. ait pretor. ff. de his, qui notant. infa. ſed accuſatus de adulterio non tñ reaccuſat de lenocinio, l. ij. §. extraneus. j. de adul. ergo. ſol. precedens eſt falſa. Rndet gl. ꝙ ſol. precedēs dꝫ intelligi ante nomen receptum inter reos. poſtea em̄ non poteſt reaccuſare ēt de maiori, d. §. extraneus. ꝛ hic. Jntelligit ergo glo. noſtra, quod nullo modo quis reaccuſat ſuum accuſatorem, poſt nomen rei receptum inter reos. Jta ēt ſentit gl. mag. in diſtinctione Roge. ibi poſita. Vr̄, non eſt dubium, qd lex noſtra loqui
d tur [d] poſt nomen rei receptū inter reos. q2 tex. dt hic, is q re⁹, ꝛc. Sed tñ d. l. j. C. qui accu. non pñt. non dꝫ ſic diſtingui: ſed debemus ſic dicere, ibi loquit qñ accuſatus reaccuſat accuſatorē ſuū de crimine preiudiciali ad primum, quod pōt indiſtincte: hic vero loquitur, qñ reaccuſat de crimine nō preiudiciali: ideo qñ crimen preiudiciale pponitur, ex eo reſultat quedaꝫ exceptio peremptoria, vt in iſto exemplo gl. poſito in gl. d. l. j. C. qui accuſa. non pñt. ꝛ poſito hic in gl. vltima. Sed exceptiones peremptorie pñt opponi qñq; añ ſñiam, l. ſi maritus. §. preſcriptiones. j. d adul. ergo, ꝛc. ꝛ illud teneas. quicquid dicat Pet. ꝛ Cy. ꝛ ēt Roge. hic. ¶ Tertio opp. de l. neganda. in fi. C. qui accuſ. non pñt. vbi indiſtincte permittitur reaccuſatio. Sol. ſi quidem accuſat⁹ vult reaccuſare ſuum accuſatorem, vt pcedatur ſuper accuſatione, non poteſt, vt hic. Si vero vult accuſare, vt differat effect⁹ illius accuſationis, hoc pōt, vt l. ꝯria. Effectus illius accuſationis eſt, q2 poſt condemnationem poterit eum proſequi, eſt caſus hic in fi. hoc dicit gl. ij. in fi.

Venio Ad alias gl. que tangunt primā partē: ꝛ vr̄ indiſtincte, qd accuſat⁹ poſſit reaccuſare ſuū accuſatorem, l. j. C. de calumniato. Rñdeo: ibi non accuſat: ſꝫ officiuꝫ iudicis implorat, vt puniat ille, qui calūnioſe accuſauit: Jta dt gl. ꝛ optime hic, ꝛ l. j. C. qui accu. non poſ. Vel dic, quod ibi accuſando de calumnia pſequit ſuam iniuriam ſibi factā in accuſando calumnioſe. quod pōt, d. l. neganda. Vel dic, quod ibi loquit, qñ vnum crimen, quod refertur eſt connexum crimini propoſito: qd pōt fieri: vt ſtatim dicam. Quelibet iſtarum ſolutionuꝫ eſt
e vera. ¶ Quinto opp. [e] de l. ij. §. ſi publico. j. de adult. vbi refert crimen ēt poſt nomen receptum inter reos. Glo. magna hic dt, ibi non accuſat, ſed excipit. Et ita no. ēt in d. l. neganda. Jſta ſol. non eſt bona. Nā exceptio eſt ꝓprie actionis excluſio, l. ij. ff. d except. ſed in d. §. ſi publico. illa exceptio ꝓpoſitū nō repellit accuſantem, ſed facit eum puniri: ergo hꝫ magis vim accuſationis, quam exceptionis. dt Pet. ꝛ bene, qd ibi loquitur qñ crimen, qd refertur, eſt connexuꝫ crimini primo loco ꝓpoſito, ſicut eſt adulterium ꝛ lenocinium eiuſdem adulterij. Et hoc vr̄ etiam ſentire
f gl. in d. l. ij. §. extraneus. quod plꝫ. ¶ Sexto op. [f] de l. neganda. C. qui accu. non pñt. vbi indiſtincte accuſare permittit accuſatorē ſuum de maiori crimine. Aduerte, qm̄ intellectus illius legis i nulla parte C. declarat, ſed iſte gl. declarant eam. Jlla lex, negāda. pōt intelligi duob. modis. Primo, qñ accuſatus vult reaccuſare ſuum accuſatorem, tunc ſolutio ꝯrij eſt, quod hic loquit poſt nome rei receptum inter reos, quo caſu non pōt reaccuſare ēt d maiori: ibi vero: loquitur ante nomen rei receptum inter reos. ꝛ ita intelligit ſecunda gl. huius legis hic in fi. Secundo modo legitur lex illa, quod ibi loquitur, qñ accuſatus vult reaccuſare extraneum, quo caſu diſtinguit de minori, vel maiori, vt ibi: hic loquitur, qñ vult reaccuſare accuſatorem ſuum. Jſta lectura ponitur in gl. ſup verbo, inchoatas. ibi, porro. ꝛ pōt eſſe vera. Et ſm hanc lect. habes, quod accuſatus pōt reaccuſare extraneum de crimine maiori, non diſtincto, vtrum nomen receptū ſit iter reos, vel non. Contra hoc vr̄ tex. in l. reum. C. de pcuratori. per quaꝫ legem, quidā damnant hanc opi. ſed in veritate iſta opi. eſt vera Nam ſuo nomine ēt accuſatus receptus inter reos pōt accuſare ſecus ſi alium vellet defendere, vel alio nomine accuſare. Pro
i batur in l. pen. in fi. j. ti. j. † Pro declaratione iſtaruꝫ gl. q2 doc. hanc materiā non bene ſummarunt, vt hec materia tibi liqueat
g diſtingue, [g] Aut accuſatus vult alium accuſare ante nomen receptum inter reos, aut poſt nomen receptum inter reos añ ſententiam, aut poſt ſñiam. Primo caſu, aut accuſando proſequit ſuam, vel ſuorum iniuriam, ꝛ pōt indiſtincte, d. l. negāda. aut nō, tunc aut accuſat de maiori crimine, aut d minori, vel pari. Primo caſu poteſt, ſecundo caſu non pōt accuſare vt pcedatur, ſed pōt accuſationeꝫ pponere vt differatur. d. l. neganda. Jn omnibus tñ caſib. in quib. dicā quod poſt nomen rei receptum inter reos pōt accuſare, in illis poteſt reaccuſare ante per iura, que j.
h proxime dicam. Secundo caſu, [h] aut vult reaccuſare ſuum accuſatorem, aut extraneuꝫ. Primo caſu, aut reaccuſat implorando officiuꝫ iudicis, aut excipiendo, aut reaccuſando principaliter. Primo caſu pōt, vt C. de calū. l. j. Secundo caſu, aut eſt exceptio peremptoria, ꝛ pōt proponi: aut eſt dilatoria, ꝛ tunc ſecus, l. ſi maritus. §. pſcriptiones. j. de adulter. Tertio caſu, dicunt quidaꝫ

quidam, ꝙ indiſtincte non p̄t recuſare. Ita ſentit gl. hic, ⁊ Pet.
⁊ Cy. C. qui acc. non poſ. l. j. ⁊ ibi no. Tu vero diſtingue, Aut cri
men, ꝙ ſecundo refertur, eſt p̄iudiciale ad primum, ⁊ p̄t, d. l. j. C.
accuſ. non poſ. Ratio, qꝛ ex hoc reſultat quedam exceptio per-
emptoria, vt. ſ. dixi. Aut non eſt preiudiciale, ⁊ tunc aut crimen,
ꝙ ſecundo proponitur, eſt primo crimini connexum, ⁊ p̄t accu-
ſare. l. ij. §. ſi publico. j. de adul. ⁊ no. in §. extraneus. ea. l. Aut nõ
eſt connexum primo, ⁊ tunc aut vult reaccuſare, vt procedatur,
⁊ indiſtincte non p̄t, vt hic, niſi ſuam vel ſuorum iniuriam proſe
quatur, d. l. neganda. C. qui accu. non poſ. Aut vult ſolum ſe in-
ſcribere, vt differatur poſt ſniam, ⁊ p̄t d. l. neganda. in fi. Si ve-
ro vult reaccuſare extraneum, tunc ſtamus diſtinctioni d. l. ne-
2 gãda. † Aut vult reaccuſare de maiori, ⁊ p̄t indiſtincte. Aut vult
reaccuſare de pari, vel de minori, ⁊ non p̄t, niſi ſuam vel ſuorum
iniuriam pſequatur, p̄t tn̄ accuſationem proponere, vt differat
d. l. neganda. ¶ Expeditus de p̄ijs venio ad queſt. Dixi, ꝙ p̄t
reaccuſare ſuum accuſatorem, ſi ſuam, vel ſuorum iniuriam p-
ſequatur. Quero, quid ſi primus accuſator ſuam proſequat in-
iuriam, an ſecundus poterit reaccuſare ſuam iniuriam proſe-
quendo: Gl. hic d̄t, ꝙ non. Idem tʒ gl. C. eo. l. neganda. Odof. ⁊
Iaco. de Belui. tʒ ɔ̄rium, ꝙ indiſtincte accuſatus p̄t reaccuſare
ſuum accuſatorem, proſequendo iniuriam ſuam, etiã ſi accuſa
tor primus proſequatur iniuriam ſuam. Allegant. l. qui cũ ma
ior. §. ſi libertus. ſ. de bo. liber. ⁊ l. ſi quis in graui. §. vtrum. ad
Sil. Hoc etiam tenuit Gui. de Suz. dicens, ꝙ non eſt congruũ,
quod per l. aſſiduis. C. qui po. in pig. ha. que lex loquitur in ɔ̄cti
bus, ⁊ ſic in ciuilibus, determinentur iura, que loquuntur in cri
minalibus: Dyn. reperitur in quibuſdam additionibus, ꝙ te-
nuit gl. in quibuſdam, ꝙ tenuit ɔ̄ Ia. de Ra. ⁊ Pe. tn̄t gl. vt re-
fert Cy. in d. l. neganda, quod ſicut qñ neuter proſequitur ſuam
iniuriã, ⁊ ſic ſunt in pari cã, non permittitur reaccuſatio: ita ea
dem rõne qñ vterq; proſequitur ſuam iniuriam, qꝛ in pari cã re
manent. Communiter ſeruatur ɔ̄rium per omnes partes Ita-
lie, ⁊ maxime Bononie. Ideo aduerte, qñq; crimen, quod ſecun
do obijcitur, eſt connexum primo: qꝛ tu accuſas me, ⁊ ego te, de
cribus factis in eadem rixa, ⁊ tunc non eſt dubium, ꝙ reaccuſa-
tio admittatur, qꝛ propter vnitatem temporis, vr̄ vnum factũ,
⁊ vnum delictum, vt no. gl. C. vnde vi. l. j. in fi. mag. glo. ⁊ ſ. dixi,
ꝙ qñ cria ſunt connexa, indiſtincte permittitur reaccuſatio: ſed
ſi crimina eſſent ſeparata, vt qꝛ accuſo te de crimine commiſſo
hodie, ⁊ tu accuſas me de crimine commiſſo ante, tunc hn̄t locũ
predicte opinio. Finaliter tn̄ ego credo, ꝙ illud, ꝙ conſuetudo
obſeruat, ſi verius, quam opi. gl. Iac. de Belui. ⁊ Odof. dn̄t ve-
rum, per leges per eos alleg. Ad ɔ̄rium rñd. ⁊ primo ad d. l. aſſi
duis. qꝛ ibi, quod ſecũdo daretur, denegaretur primo: ideo pri
mo non aufertur. Sed in queſt. propoſita vtriq; conceditur, ꝙ
poſſit accuſare, ⁊ nemini aliquid aufertur, ſed ibi alteri aufert, ſi
ſecundo concederetur, cum non poſſit vtriq; concedi. Ad id, qđ
dicitur, quod remanent in pari cã, vt dicunt Iacob. Cy. ⁊ Pet.
Rñd. quod paritas cauſe, quando vterq; proſequitur ſuam in-
iuriam, non hʒ eandem rationem, que eſt qñ neuter proſequitur.
quod pʒ, qꝛ quilibet proſequitur vindictam proprie iniurie: ⁊
ideo proſequitur quodammodo proprium intereſſe, ⁊ ideo ad-
mittitur reconuentio, ſicut in ciuilibus. l. cum Papinianus. ⁊
auth. ⁊ g̃nr. C. de ſenten. ⁊ interloc. omnium iud. Nec obſt. ſi di-
cis. qui prior appellat, prior agat: qꝛ credo ꝙ prius terminabi
tur prima, quam ſecunda: ſed ſuper vtraq; ſimul procedetur, ⁊
poterit vtraq; accuſatio eadem die determinari, ſ̄m materiam
conuentionis, ⁊ reconuentionis d. l. cum Papinianus. ⁊ auth.
⁊ g̃nr. ⁊ no. in l. qui prior. de iud. ¶ Dicitur hic, poſt nomen rei
3 receptum inter reos. † Quero, quando nomen rei dicatur rece
i ptum inter reos. Glo. vr̄ dicere, ꝙ recipitur poſt litis conteſta
tionem. Item no. j. de adult. l. ſi maritus. §. preſcriptiones. ⁊ C.
de adulte. l. adulteram. Idem not. j. ti. j. l. hos accuſare. §. j. ⁊ l.
abſentem. j. de pe. Pet. vero videtur dicere, quod hoc fit per li
tis conteſtationem. Sicut enim in ciuilibus facta litis conteſta
tione, non poſſunt proponi dilatorie exceptiones, ita in crimi-
nalibus. l. peremptorias. C. ſen. reſcin. non poſ. Sed hoc non vi
detur verum: qꝛ reo abſente nomen eius recipitur inter reos.
l. miles. §. ij. j. de adult. ⁊ l. adulteram. C. de adulte. ergo non fit
per litis conteſtationem, que requirit partis preſentiam. Alij,
vt Iac. de Are. dicunt, quod tunc recipi inter eos, qñ ɔ̄ reuʒ in-
pit eſſe aliqua preſumptio, ita quod ſe hʒ neceſſe purgare: ſʒ cer
te poteſt eſſe, quod etiam eſt ɔ̄ eum aliqua preſumptio ante con
teſtationem, ⁊ p̄t eſſe, quod non erit preſumptio ɔ̄ eum vſq; ad
ſententiam. Dy. vero dicit, ꝙ tria ſunt tempora, vnum ante li-
tis conteſtationem, aliud poſt litis conteſtationem, quo ad reci-
pitur inter reos, ⁊ eſt tertium tempus, quo recipitur inter reos,
quod poteſt fieri abſente parte. Qualiter autem ⁊ qñ hoc fiat
non dicit. Pe. dicit, ꝙ poſt litis conteſtationem fiebat quoddaʒ
preceptum, ſeu preconium. Exemplum, pateat omnibus, ꝙ ta-
lis accuſatus comparuit, ⁊ litem conteſtatus eſt, dicit ꝙ hoc pre
conium eſt recipi inter eos: ⁊ dicit ꝙ ſi non fieret, per lit. conte-
ſtõnem, diceretur recipi inter reos, ſed diuinare eſt. Ia. But. d̄t,
ꝙ porrigitur accuſatio, ⁊ notarius ponit in filʒa oẽs citationes,
quo ad reus compareat, reo comparente ponit eum in libro reo
rum, ⁊ oẽs citationes ſcribit in lib. accuſationũ, ⁊ oĩa acta, ⁊ tũc
dr̄ recipi inter reos: ſed nihil eſt, qꝛ multi notarij ſtatim ſcribũt
in lib. reorum, oĩa acta. Quare dico, ꝙ ꝓpoſita accuſatione pro
ponuntur exceptiones dilatorie, vʒ, ꝙ accuſatio non procedat
vos non eſtis iudex, ⁊ ſimilia, ⁊ tunc diſcutitur, an ſuper accuſa-
tione ſit ꝓcedendum, ⁊ tunc non dr̄ recipi inter reos. Sed ſi pro
nunciat iudex eſſe procedendum, tunc dr̄ recipi inter reos, ⁊ p̄t
recipi abſente reo: ⁊ ita loquitur hic: ⁊ in d. §. ꝑſcriptiones. Et
de hoc eſt in accuſatione tex. in l. adulteram. C. de adulte. Non
k obſt. l. adulteram. d. C. de adul. qꝛ intelligo aliter, quam gl. vʒ,
ꝙ ibi erat accuſatio inchoata per accuſationis propoſitionem,
ſicut in fi. huius l. ⁊ erat reus abſens inter reos receptus p pro
nunciationem, de quo. ſ. dixi. ⁊ ateor tu, ꝙ ſi dicta pronunciatio
non pceſſit litis conteſtatio, habet vim receptionis inter reos.
4 ¶ † Sed quero, quomodo cum. ſ. dixerim, ꝙ lit. conteſt. non fit
l parte abſente, quid eſt quod tota die videmus, ꝙ accuſatus ɔ̄pa
ret, ⁊ rñdet accuſationi parte abſente, ⁊ poſtea proceditur, cum
conteſtatio debeat fieri per interrogationem, ⁊ rñſionẽ vtriuſq;
partis. l. j. C. de lit. conteſt. Rñ. In crĩalibus ſuper proceſſu iu-
dex p̄t aſſumere, ſi vult, partes accuſatoris, ⁊ eius partes ſuſti-
nere, vt dicam. j. e. l. pe. in prin. ita hic, qñ iudex interrogat reũ,
ſuſtinet partes accuſatoris. Unde ex interrogatione iudicis, ⁊
rñſione partis, vr̄ facta lit. conteſta. per hoc: qꝛ non refert in lit.
conteſtõne, an interroget iudex, vel pars gl. eſt Ber. ex̄ de dolo
⁊ contuma. c. proui. ⁊ ideo aſſeſſores, qñ comparet accuſator, fa-
m ciunt iurare[m], ꝙ non ꝓpoſuit aĩo calumniandi: ⁊ faciunt ſibi da
ri licentiam expediendi proceſſum, eo abſente, ⁊ eandem licen-
tiam faciunt ſibi dari a reo: ſed ſi non eſſet data iſta licentia, iu-
dex poſſet interrogare abſente parte, vt dicam. j. eod. l. penult.
5 ¶ † Quero, quid ſi iſta exceptio eſſet omiſſa: qꝛ reaccuſo meum
accuſatorem, ⁊ ipſe non excipit, an valeat pceſſus: Dicit glo. ꝙ
ſic, in l. reum. C. de proc. Idem in ſimili no. in l. ij. C. commu. di-
ui. ⁊ l. ſi mancipium. §. j. ſ. de euicti. Non habetis hic alia circa
primam partem. ¶ Uenio ad ſecundam partem. Hic dr̄, ꝙ ſi p
ſniam non perdiderunt ciuitatem, vel libertatem, pn̄t reaccuſa
re de nouo. Op. ille qui eſt damnatus de publico iudicio, eſt in-
famis, vt. j. eo. infamem. ergo non p̄t accuſare. l. qui accuſare. j.
6 ti. prox. ergo male d̄t glo. Solu. † infamis non p̄t alium accuſa-
re, niſi accuſatorem ſuum: alium vero non, niſi ſuam, vel ſuorũ
proſequatur iniuriam. l. qui cum maior. §. ſi libertus. de bo. lib.
¶ Secundo opp. ꝙ ille, qui eſt ſemel calumniatus, non admitti
tur iterum ad accuſandum. l. ſi cui. §. ijſdem. j. tit. px. Sol. ibi lo
quitur, quando eſt calumniatus accuſando hic, qñ eſt calumnia
tus ſe defendendo, tũc non prohibetur ab accuſando. ¶ Uenio
ad aliam glo. dr̄ hic, inchoatas accuſationes p̄t proſequi. Con-
tra, imo dicit tex. ꝙ ex euentu iudiciorum apparebit vtrũ poſſit,
qꝛ ſi fuerit condemnatus, non poſſet inchoatam proſequi. l. j. C.
qui accu. non poſ. Hic, ⁊ ibi ſunt multe opi. illa eſt vera, ꝙ ibi cri
men ſecundo loco propoſitum erat ad aliud p̄iudiciale. Exem
plum ponit gl. ⁊ iſta eſt vera ſol. ⁊ oẽs ſequuntur eam. Iteʒ op.
qñ poterit proſequi accuſationem inchoatam ſi perdiderit vi-
tam, vel libertatem, vel ciuitatem. Gl. d̄t, eſt vidũdum an pena ſit
differenda, vel non, vt proſequat accuſationem inchoatam. Gl.
arguit pro, ⁊ ɔ̄ finaliter gl. d̄t, aut imponitur p ſniam pena mor
tis, ⁊ non differtur pena. l. cum reis. C. de pe. ⁊ ideo accuſat⁹ nõ
proſequitur. De hac ſnia hec lex non loquitur. Aut non imponi
tur pena mortis, ⁊ tunc aut eſt crimen, ꝙ p̄t proſequi per procu
ratorem, ⁊ non differt pena. Aut eſt tale crimen, ꝙ non p̄t pſequi
per procuratorem, ⁊ differt, ⁊ ipſe ſtabit ad ꝓſequendum. Qñ er
7 go ꝗueritur, vtrum poſt ſniam accuſatus poſſit reaccuſare ſuũ
accuſatorem, ſic diſtingue. Aut fuit abſolutus, ⁊ ſine dubio p̄t re
accuſare, niſi pp aliud impediatur, vt hic, in prin. ⁊ l. qui accuſa-
re. j. ti. j. Aut fuit condemnatus, ⁊ aut illa condemnatio infamiã
non irrogat, ⁊ idem d. l. qui accuſare. Aut irrogat infamiam, ⁊
tunc aut vult accuſare extraneum, ⁊ non p̄t, niſi ſuam, vel ſuorũ
iniuriam proſequatur. l. qui accuſare. j. ti. j. ſed inchoatas p̄t p-
ſequi, vt hic, ⁊ d. l. neganda. C. qui accu. non poſ. aut vult accuſa
re ſuum accuſatorem: ⁊ poteſt, vt hac lege, non obſtante, quod ſit
infamis. aut pena ademit ei vitam, ciuitatem, vel libertatem, ⁊
⁊ tunc de nouo non p̄t accuſare. In accuſationibus añ inchoa-
tis, diſtingue. Aut accuſatio, ex qua fuit condemnatus, erat p̄iu
dicialis ad aliam, ⁊ non poterit pſequi illam. l. j. C. qui accu. nõ
poſ. Aut non erat preiudicialis, ⁊ tunc ſi eſt pena per quã per-
dit ciuitatem, vel libertatem, poterit proſequi per ſe, vel p ꝓcu

ratorem,vt hac gl.dr̃.Aut imponitur pena mortis,⁊ poterit ꝓ
ſequi,d.l.cum reis.⁊ l.ſi vendicari.C.de pe.⁊in gl.Sed doc.in
hoc paſſu oẽs concordant cõiter in ↄ̃rio.Rõ,q2 eadem rõne,per
quam differtur deportatio,que eſt mors ciuilis,per eandem dꝫ
8 differri mors naturalis.Non ob.l.cum reis.⁊ l.ſi vindicari.qꝺ
eñ ibi dr̃,ꝙ mors non dꝫ differri fateor niſi ex cã, vt probatur
in l.j.C.de bo.dam.⁊.ſ.de pub.l.fi.in prin.⁊ l.pregnantis.j.de
pe.⁊ ita tꝫ Jaco.de Rauen.Pet.Cy.⁊ Ray.⁊ omnes.⁊ hoc pu
to verum.

n Uenio ad queſt.ⁿcirca gl.Hic in vlt.glo.ponitur exem
plum,ꝙ accuſabam pro delicto cõmiſſo tali die:
9 quero †an in accuſatione de neceſſitate nõ debeat poni dies cõ
o miſſi cris.l.libellorum°.§.j.j.ti.prox.Aliquis poſuit diem,⁊ nõ
probauit diem,an debeat ſuccumbere:Et vr̃ ꝙ non,q2 dies de
neceſſitate non dꝫ apponi,d.l.libellorum.Contrarium determi
ꝗ nauitᵖRic.Mal.imputet.n.ſibi q,q2 ſe ad diez adſtrinxit.l.ha
q bebat.in prin.de inſtitor.Pro hoc,q2 variatio diei facit videri
diuerſam rem eſſe,pp temporum varietatem,vt in c.abbate ſa
ne.añ fi.ex̃ de reiud.lib.vj.Facit in arg.l.ſi non ſortem.§.liber
tus.de cond.inde.ſi facit videri aliud maleficium,ergo ⁊c.l.de
nunciaſſe.§.quid tñ.de adul.⁊ l.pretor.§.docere.ſ.vi bo.rap.⁊
10 hoc puto verum.¶ Sed quero,cum in accuſatione non debeat
r poni dies cris de neceſſitate,qũo reus poterit ꝓbare r defenſio
nem ſuam,vt recte concludat:Exemplum,tu accuſas me ꝙ ego
vulneraui te tali menſe.Ego volo me defendere,⁊ ꝓbare,ꝙ fe
ciſti inſultũ,⁊ ſic volo ꝓbare per meos teſtes,ꝙ feci ad mei de
fenſionem,vel dico,ꝙ feci ad vindictam incontinenti,cum ſtatu
tum hoc ꝑmittat,⁊ ꝓduco teſtes ad probanduꝫ meam defenſio
nem,qũo teſtes mei poterunt ꝓbare defenſionem,cuꝫ teſtes tui
ipſius accuſatoris ꝓbent,ꝙ ego te vulneraui.⁊ teſtes mei dñt,ꝙ
ego feci ad meam defenſionem:Põt.n.eſſe,ꝙ in vno menſe fue
rũt plures rixe,⁊ vulneraui te inſultatus a te,⁊ alia vice feci nõ
inſultatus aˢte.Uidi quoſdam aduocatos,qui petunt,ꝙ vulne
ratus debeat exprimere diem,⁊ horam commiſſi cris,ſeu male
ficij,vt reus poſſit ſe defendere.Pro hoc,q2 libellus,dꝫ eſſe ita
certus:quod ſit inſtructus,an velit cedere,vel contendere.l.j.in
prin.ſ.de eden.⁊ arg.eiꝰ ꝙ no.ca.l.§.editiones.ſ.ꝙ dꝫ edi dies,
conſul,qñ quis vult redarguere de falſo,circa diem ⁊ conſulez.
⁊ arg.ẽt.ſ.quod vi aut clam.l.aut qui aliter.§.j.Et hoc puto ſa
tis equum,ꝙ vbi equitas mouerit iudicem: ꝙ ipſe faciat talem
s interrogationem:ˢarg.l.pe.ſ.de inter.act.⁊ arg.l.certum.ſ.ꝺ
confeſ.⁊ l.ptor edixit.in prin.de iniu.⁊ dꝫ iudex hoc facere: q2
in libello debent exprimi,ea ꝑ que defenſio nõ auferaẽ reo.l.iij.
§.j.ſ.de eo quod cer.lo.Sin aũt iudex accuſatorem nollet coge
re ad hoc,tunc ſi quidem delictum ꝓbaẽ per meam confeſſionẽ
tñ,tunc intentio rei confitentis eſt optime fundata:q2 eius ↄfeſ
ſio dꝫ intelligi ſm ſuam intentionem.l.ſi quis intentione.ſ.ꝺ iu
di.⁊ ideo dꝫ intelligi ipſum eſſe confeſſum de illo vulnere,quod
probauit poſtea ad ſui defenſionem feciſſe.Si vero crimen ꝓ
baẽ ↄ̃ eum per teſtes,tunc ſi reꝰ vult,ꝙ eius exceptio concludat
dꝫ eſſe cautus in formando articulos,vt concludat,ſic dicendo,
ꝙ vna tñ rixa interuenit inter me,⁊ te,in qua fuerunt pñtes te
ſtes tales,in accuſatione deſcripti. Item,ꝙ in illa rixa,ego fui
prius inſultatus a te.Teſtes ergo primi ex pte accuſatoris hoc
de facili ꝓbabunt.ſ.vulnus eſſe factum.ſi verum eſt:⁊ alij teſtes
poterunt ꝓbare defenſionem.c.cum Joãn.de fi.inſtr.In dubio
aũt ſi non apparet de prioritate,⁊ poſterioritate,quid iuris ſit,
11 dixi in l.non ſolũ.§.ſed vt probari.ſ.de no.ope.nun.¶ †Item
dr̃ hic,inchoatas,quero qualiter dr̃ hic prima accuſatio inchoa
ta:Dicit Ja.de Are.hic ꝑ lit.conteſt.ego puto ſatis eſſe inchoa
tam per ſolam inſcriptionem,d.l.neganda.in fi.C.q accuſ.non
poſ.alias inſcriptio,ꝙ ꝑmittit illa lex nihil operaretur.¶ Ul
12 terius quidam † determinant per gl.vlti.huius l.vnam not.q̃ſt.
Quidam exbannitus eſt de ciuitate in perſona,accuſaẽ de ali
quo crimine de nouo hic,vtrum iudex poſſit ſibi dari licentiam
t veniendi:ᵗQuidam dñt de hoc eſſe caſum in aut.de man.prin.
§.neqꝫ aũt homicidis.Sed nihil facit,q2 loquitur de fidentia q̃
daẽ a parte:ſꝫ q.noſtra loquiẽ de ea,que daẽ a iudice.Preterea
ibi loquiẽ,qñ daẽ fidentia,vt effugiat cognitionem delicti,ꝙ non
p̃t fieri:hic vero de fidentia que datur,vt cognoſcaẽ de delicto:⁊
ideo vr̃ ꝙ poſſit dari,per hunc tex.cum gl.que dt, ꝙ illius q dꝫ
deportar ,differẽ pena,vt poſſit accuſare, permittitur ei ſtare i
ciuitate.Old.diſputauit hanc q.⁊ determinauit ſic,Aut eſt ta
le crimen,in quo non admittiẽ procurator,⁊ dꝫ dari fidentia.l.
j.§.remouet.ſ.de poſt.vbi deportatus remouetur a poſtulãdo,
v niſi pp ſe.ᵘItem probaẽ per gl.iſtaꝫ.Si vero eſt crimen in quo
p̃t procurator interuenire,non p̃t dari fidẽtia,per hanc gl.Pro
baẽ per l.Papinianus exuli.ſ.de min.Si.n.ibi eſſet certus ca
ſus de fidentia,tunc ille Juriſc.qui reꝑhendit alterum de inſuf
ficientia,deberet reꝑhendi etiam ipſe de inſufficientia,cum tñ
poſuerit duos caſus,in quibus alium Juriſcon.reprehendit ꝺ
inſufficientia.Dico tñ,qñ fidentia ſic datur,eſt ſeruanda,ita dt
x ipſe,lꝫ dari non debeat.Ego aũt dico, ꝙ iudex p̃t ˣdare indi
ſtincte fidentiam,ſi velit,arg.huius l.cum ſua gl.Nam inueſti
gando crimen,pñtia perſone multum facit,qua trepidatione,q̃
vultu loquaẽ.l.de minore.§.tormenta.j.de queſt.⁊ ideo cuꝫ ſint
quedam,que per ꝓcuratorem non pñt expediri,iudex,ſi vult,p̃t
13 dare fidentiam,per hanc l.cum ſua glo.¶ † Ulterius habes ex
hac gl.ꝙ in caſibus in quibus ſeruus p̃t eſſe in iudicio,illis caſi
bus p̃t dare procuratorem.Nam vides, ꝙ ille qui amiſit liber
tatem,p̃t dare procuratorem ad accuſandum,per hanc gñalita
tem ꝙ quicunqꝫ hꝫ actionem,in ea p̃t conſtituere procuratorez,
ſiue ſit ſeruus,ſiue liber.Facit l.ſed ſi vniꝰ.§.pe.ſ.de iniu.Pro
hoc ẽt.ſ.rem ra.ha.l.iij.circa prin.Ad idem facit de manu.vin
di.l.etiam.§.abſens.⁊ quod no.in l.diuus.§.fi.ſ.qui pe.tu.⁊ ex̃
14 de reſt.ſpo.c.ex parte.Item ꝑ hanc† gl.habes,ꝙ ille qui detine
y tur in carceribꝰʸ cõis,pp aliquam condemnationem,ſi citaẽ ibi,
⁊ non comparet,imputet ſibi,cum poſſit procuratorez mittere.
15 Hoc tangam in l.ij.circa fi.j.de,cuſto.reo.¶ Ulti.†facit lex nra
in ar.ad queſt.aliquis accuſauit aliquem,pendente accuſatione
accuſator eſt bannitus:an debeat ſuꝑ accuſatione procedi:Hic
tex.facit ꝙ ſic.ibi,inchoatas ⁊c.Dicam in l.Uranius.de fide
iuſ.¶ Ulti.vide gl.ſuper verb.inchoatas.⁊ dic ibi ſed non in
famatus.imo ⁊ ſi fuerit infamatus,cum accuſatio fuerit inchoa
ta añ donationem,vt dictum eſt.ſ.in gl.qñ accuſabat accuſato
16 rem ſuum. Item iſtud† ꝙ dr̃,ꝙ p̃t ↄ̃ alium inſcribere accuſatus
ante damnationem,dicit Pe.eſt verum ante damnationem,⁊ añ
quam ſit in cauſa conclusum.quod ſatis plꝫ. Pro hoc induco
capit.paſtoralis.ex̃ de cau.poſſ.⁊ proprie.⁊ dixi circa hoc in l.
naturaliter.§.nihil cõe.de acq.poſ. Non habetis hic alia.

ADDITIONES.

a ¶ Js qui reus.Pro concor.aduerte,occaſione citationis qñ iu
dex ſcit impedimentuꝫ rei citati,tñ citatus reus tenetur ire.Si
aũt ignorat iudex,tunc poterit peti reſtitutio in integruꝫ aduer
ſus actum geſtum ↄ̃ eum.Jta Bar.in l.ij.ſ.ſi quis in ius voca.
Contrarium tñ innuitur in hac.l.is qui reus.Tu dic,dꝫ intelli
gi in hac l.is qui.quando fuit incarceratus ſui culpa,⁊ erat cau
ſa parua,⁊ cã impedimenti longo erat longo tempore duratu
ra,⁊ ita procedat ſecunda opi.Secus ſi impedimentuꝫ nõ erat
ſui culpa,⁊ in cã ardua,⁊ paruo tempore duratura,ita ſoluitur ꝑ
do.Alexã.in l.ij.iunctis his,que hñr in l.ij.§.ſi quis iudicio.ff.ſi
quis cau.Poſſet etiam excogitari alia ſolu.ꝙ Bart.in hac l.is
qui.loquitur,qñ citatur ex cã criali pp publicam vtilitatem,ar
gu.l.ita vulneratus.ff.ad leg.Aquil.Prima autem opi.loquiẽ
in ciuilibus.
b Pom.¶ Prima loquitur.Et ſic no.ↄ̃ aſſeſſorem ſm Ange.qui
facit mortuum ſuſpẽdi,⁊ poterit puniri de iniuria,lꝫ ↄ̃dicat Jo.
de Jmo.ſeruari de facto.vide quod no.in l.ij.C.qui teſt.fa.poſ.
Jo.de Jmo.in l.defuncto.j.eo.
c Alex.¶ Reaccuſare.An hec lex habeat locum,ſi accuſator re
conueniatur ciuiliter,vide Bar.in aut.⁊ gñr.in ver.quero ſecũ
do,vtrum actor.C.de ſent.
d Alex.¶ L.noſtra loquitur.Sed Bal.in l.j.qui accu.tꝫ ↄ̃riuꝫ,vt
ibi per eum.
e Alex.¶ Quinto op.Uide Bal.in l.neganda.C.qui acc.nõ poſ.
in quibuſdam lect.
f Alexã.¶ Sexto op.Sed an in caſu,d.l.neganda.iudex poterit
inquirere,vide no.per Bar.in l.ij.§.ſi publico.j.de adul.
g Alex.¶ Diſtingue.Utrum accuſatus poſſit accuſare accuſato
rem ſuum,vide que dixi poſt Bar.in l.ij.§.l.j.de adul.No.tñ,ꝙ
ſi accuſatus vellet accuſare accuſatorem ſuum coram iudice in
competenti quo ad reaccuſatum ꝙ tunc hoc nõ poterit fieri,nec
tunc hꝫ locum auth.⁊ gñr.C.de ſenten.Jta no.voluit Bar.ibi.
Sed an reaccuſans teneatur ſe inſcribere eo caſu,quo prima ac
cuſatio non tenebat,vide Bal.in d.auth.⁊ gñr.verſi.ſed hic in
cidenter.
h Poma.¶ Secundo caſu.Adde do.Anton.⁊ alios in c.j.de mu.
pet.
i Alex.¶ Dicatur receptum inter reos.Añ nomen dicatur rece
ptum inter reos,vide Bal.in l.j.⁊ in l.neganda.C.qui accu.⁊ in
l.quãuis.C.ſi pen.ap.⁊ Bart.in l.ij.C.vt nemo priua.⁊ ibi ſ ul.
⁊ Bald.in l.cum mulier.ſolu.mat.in xj.oppo.⁊ ibi per Jmo.⁊ ꝑ
Bar.in l.adulterij accuſatione.per illum ter.C.de adulte.verſi.
per iſtam legem.⁊ vide per Bald.in d.l.quamuis.vbi dicit me
liorem eſſe tex.ſm Old.⁊ Ro.ibi.Adde Jo.And.plene in Spe
cu.in ti.de accu.§.j.verſic.item contra agentem.in addi.incip.
receptum.
k Alex.Non obſt.l.adulteram.Facit quod no.Bar.in prox.ver.⁊
Bal.

Bal.in l.j.ver.quarto quero.cum ſeq.C.qui accuſ.

l Alex. ¶ Sed quero, quo. An ſi reus accuſatus comparet accuſatore abſente inducatur lit.conteſt. Bar.hic, ꝙ ſic, quẽ ſequitur Bal.in l.j.C.qui accu.facit ꝗ no. Bar.ſ.§.prox.⁊ Bal.in l.j.C.de lit.conte.⁊ in l.peremptorias.C.ſen.reſcin.non poſ.⁊ vtrum accuſatus de furto poſſit accuſare de homicidio, Bal.in l.j.in vij.oppo.qui accuſ. Adde, an ſi accuſatus de pluribus delictis eodem libello, confiteatur vnum, de alijs dicat ſe non culpabilem, per hoc ſit lis conteſtata, Bart.conſ.cxv.incip.ſuper eo quo queritur.

m Alex. ¶ Faciunt iurare. No. ꝙ facias in princ.iurare accuſatorem, ꝙ non accuſat aio calumniandi. Adde Bal.in l.j.C.ne iur.calũ.vbi idem tƺ in reo.⁊ no.prac.hodier. ꝙ iudices faciunt ſibi dari licentiam, tam ab accuſatore, ꝙ̃ reo expediendi proceſſum eis abſentibus. Et facit ꝙ no. Bal.in l.vt perfectius.C.de anna.excep.⁊ in l.iiij.C.de accu.vbi hoc expſſe dt. Quidam aũt ſi iudex moneret ipſuƺ ſing.diebus, ⁊ horis, non data iudici tali licentia: Dic, ꝗ reꝰ poſſet de tali monitione appellare. quod no. per Im.in l.qui ante calen.de ver.obl.⁊ Bar.in extra.ad reprimendum.in ver.per edicta. Pe.de Anc.in cle.j.de fo.compet. ad quem vide no.per Bar.in l.inter accuſatorem.in fi.j.e.talis practica non eſt bona, vt per Bal.in l.ſi qñ.C.de teſtib.⁊ ibi dt Bal. ꝙ pt dari licentia iudici, etiam abſente parte, ꝙ recipiat iurm teſtium. Et ita dt practicari in cauſis crialibus. Et adde Pe.de Bellap.in l.ſtatuliber.de ſtatulib.

n Pom. ¶ Venio ad queſt. Vide Fel.in c.ij.in verſi.reſtringe.de reſcr.⁊ in c.lƺ.ver.quinto limita.de prob.⁊ in c.cum ordineƺ.de reſcr.⁊ Alex.conſ.xxij.vol.ij.

o ¶ L.libellorum. Et iſtud tƺ gloria.in l.ſi inſ lam.ff.de pſcript.verb. Et vide Fel.in c.examinata.de iudi.

p Alex. ¶ Contrarium determinauit. Hoc idem tƺ Bar.in l.Pãtomus.de acq.her.⁊ gl.iij.q.xj.can.neganda. Bal.in l.j.C.qui accu. Bar.in d.l.denunciaſſe.§.quid tñ.⁊ in d.l.libellorũ.ver.vnum tempus.⁊ Bal.in d.l.j.C.qui accu.adde tñ, ꝗ ſi in libello accuſationis non ſit appoſita dies, ſed in capitu.ſic, lƺ non pbet ſequitur condemnatio, ſm Bal.in l.pe.C.de acc. ſed ſi ponitur vna dies, ⁊ probatur de alia, non ſequitur condemnatio. Bal.in l.ij.C.de prob.

q Alex. ¶ Imputet.n.ſibi. Contra iſtam determinationeƺ vr̃ tex.⁊ Bar.ibi in fi.in l.cum te.C.de pb.in ver.ſi aſtringo me ad probandum id, ꝗ de neceſſitate ego non debebam probare, ⁊ nõ pbo, mihi non nocet.

r Alex. ¶ Reus poterit pbare. No. qualiter reus dƺ ſuam pbare defenſionem, ſi in caſu non dƺ poni dies commiſſi cris, vide quod no.in l.libellorum.p Bar.⁊ doc.j.de accu.⁊ in l.Pantonius.de acq.her. Et dictam defenſ.bñ facit, ꝙ reiteratio delictorum, vel pluralitas, non pſumitur. Ita dt Bal.in l.ſi duo.§.j.de arb.per gl.in l.vulgaria.de fur.⁊ quod no. Bar.in l.inficiando.§.infans.eo.ti.⁊ gl.in l.eum qui.§.in popularibus.de iureiur.⁊ Bal.in l.iij.de pbat.⁊ in l.in teſtõ.C.de teſta.⁊ vide ꝙ dixi in l.diuus.de cuſt.reo.⁊ Bal.in l.j.C.de confeſ.

s Alex. ¶ Facit talem interrogationeƺ. Adde ꝙ Sal.per d.l.pe. que nititur equitati, dixit ꝗ non putat bene iudicẽ facere, ſi priꝰ accuſatorem ad certiorandum reum compellat, ꝙ̃ reus iudiceƺ certioraſſet de die, ⁊ tpe ſue abſentie, vel alio ſimili pp ꝗ intẽtionem accuſatoris vellet excludere: ⁊ hoc ideo, ne quid malignaretur circa teſtes. quod voluit equitas. d.l.libellorum. que accuſatorem noluit arctari ad ponendum diem, vel horam, arg.d.l.j.§.editione.ſ.de eden. Et p hoc facit, qꝛ petens ſibi aliquid impleri, dƺ prius impleuiſſe, pro parte ſua.l.Iulianus.§.offerri.de act.emp.⁊ ꝯ Bar.hic tƺ Imo.⁊ forte melius, vide Ba.in l.j.in fi.C.de re iud.

t Alex. ¶ Licentiam veniendi. Vtrũ iudex poſſit dare licentiaƺ bannito, vt veniat, adde tex.in l.relegati.in fi.de pe.⁊ vide Io.And.in tit.de accu.in iij.par.in ver.ſequit.⁊ ver.ſi bannitus.⁊ Gul.⁊ Cy.in l.j.§.non fuit.de dolo.⁊ ibi dixi poſt Bar.vide oĩno Bal.de pac.conſt.in ver.ſed diſpenſari, ⁊c. Iteƺ adde, quod tex.in c.ex tranſmiſſa.de reſt.ſpo.dt, ꝙ quis non tenet credere ſaluo conductui, vt ſe committat capitali inimico.⁊ hr̃ in c.accedens.vt lit.non conte.vide Lud.in l.iij.§.ſi ſeruus.de acq.poſ.⁊ in l.recuſare.§.ſi quis alio.ad Tre.⁊ vide gl.ij.q.j.hortamur Bar.⁊ Ang.in l.j.j.ad l.Iu.ma. Bar.in l.ſed ſi hac.§.liberos.de in ius vocã.dt, ꝗ non pt dari ſecuritas bannito veniendi ad agendum.⁊ vide gl.xxiij.q.iiij.can.ſicut.⁊ in c.ex parte.j.de appel.⁊ in c.ad apoſtolice.de re iud.in vj.gl.in verb.tutum.

v And.Barba. ¶ Item pbatur. Adde Sali.in l.cum indulgentiam.C.de ſen.paſ.

x Alex. ¶ Quod iudex pt. Adde ꝙ Ang.in q.banniti, in v.q.dicere vr̃ ꝯrium, maxime in iudice, qui ſuperioreƺ hƺ, ⁊ vide Bar.in l.reos.in verſic.item quero, an pcurator.C.de accu. Adde ꝙ bannitus hñs ſecuritatem ad tps, ſemper tñ dr̃ durare bannitus, vt no. Bal.in l.pe.C.de cur.fur. Item per hanc glo.habes, ꝙ ille qui detinetur in carcere, non pt citari, ⁊c. Vide Alex.in l.quiqƺ litigandi.ver.facit iſte tex.de in ius voc. Et facit iſta gl.an ſi aliquis bannitus eſt pp contumaciam in vno loco, ibi poſſit citari: Io.And.tƺ ꝙ non, in Spe.de accu.§.tractanduƺ.verſ.quid ſi bannitus.⁊ vide in Spe.ad fi.de ſep.vio.latius per Ang.in q.Bono.in iij.q.No.do.Ant.in c.de his.de accu. Adde ꝙ Ange. conſuluit de vno, qui erat inſtantijs ꝯ loren.qui fuit citatus ad ſniam, vt deberet mittere procuratorem, ſi commode poterat, alias eſſet contumax.vide eius conſ.lxv.

y Io.Fr.Ru. ¶ In carceribus. No. ꝗ Bar.hic vr̃ preſupponere, ꝙ citatio carcerati valet, cuius ꝯrium vr̃ velle in l.ij.ſ.de in ius voc.de quo ibi vide.

LEX VI.

1 ☞ Pena eſt extincta reo defuncto.

2 Pena pecuniaria an duret reo defuncto.

a 1 DEfuncto. [a]No.†ꝙ defuncto reo eſt extincta pena. Simile habuiſtis.ſ.e.l.iij.prout eſt ibi in litera, perimit. ¶ Op.de l.ex iudiciorum.in prin.j.ti.j. Sol.gl. Hic loquit in reo defuncto añ ſniam: ſed ꝯria loquuntur in reo defuncto poſt ſniam. tunc etiam remanet pena pecuniaria. In quibuſdam caſibus ẽt mortuo reo añ ſniam durat pena, qui caſus in illa l.enumerantur. ¶ Item op.⁊ vr̃, ꝗ pena duret indiſtincte.l.defunctis.C.ſi reus vel ac.mor.fue.⁊ l.fi.j.de bo.eo. Solu. Hic loquitur in eo, qui morit caſu: ꝯria loquuntur in eis, qui ſe occiderunt, vel mortem ſibi conſciuerunt. Op.⁊ iſtud ꝯrium eſt in ſeq.§.⁊ vr̃, ꝗ pena pecuniaria indiſtincte duret.l.fi.C.ſi reꝰ vel ac.mor.fue.⁊ l.iij.

2 ſi pen.appel.mors.interue. Aduerte, †circa hoc ſunt opi. Quidam, vt Hug.fatent ꝯrium, ꝙ hec lex dƺ intelligi in pena corporali: ibi in pecuniaria. Alij, vt Irn.antiquus gl.dñt, ꝗ hoc dƺ intelligi in pena corporali, ⁊ in pecuniaria. Glo.hic non bñ ſe firmat: ſed.j.tit.pxi.in l.ex iudiciorum.in fi.tƺ expſſe opi. Irn. Cy. tangit hanc queſt.in l.vnic.C.ex delic.defun.⁊ ibi dt multa verba, ⁊ finaliter nihil ꝯcludit. Ego teneo opi.quam tƺ glo.j.px.tit.in d.l.ex iudiciorum.in fi. ꝙ hic intelligatur de pena corporali, ⁊ pecuniaria. Hoc pbo per d.l.ex iudiciorum.j.ti.pxi.in princ. que dt ex publico iudicio pena non tranſit ꝯ heredes niſi facta condemnatione: ſed in publ.iudicijs etiaƺ eſt qñqƺ pena pecuniaria: vt.ſ.eo.l.ij.⁊ l.ij.j.ad l.Iul.de ann.ergo pƺ, ꝙ ꝯ heredes pena pecuniaria non tranſit. Preterea eſt caſus recte intelligen-

b do.l.eius qui delatorem.j.de iur.fiſ. Non obſ.[b]leges ꝯrie, vcƺ l.vlti.C.ſi re.vel accu.mor.fue.⁊ l.iij.C.ſi pen.appel.qꝛ ille leges intelliguntur, qñ iam lata eſt ſnia, a qua eſt appellatum. Simile habetis in l.iij.§.idem ſcribit.ſ.de pecu.vbi ex delicto nõ datur actio de peculio, niſi condemnatione ſecuta. Ratio, qꝛ ſecuta condemnatione iam incipit teneri ex quaſi ꝯctu, ideo tranſit ꝯ heredem.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Defuncto. No. hanc l.qꝛ facit ꝯ illos, qui faciunt ſuſpẽdi mortuos.de quo per Imo.hic, ⁊ Alex.in l.ij.C.qui teſta.fac.poſ. Adde, qñ heredes tñr ex delictis defunctorum, Io.Andr.in addi.ad Spe.§.j.verſic.quid ſi latro. ¶ P.Pau.P. Vide Fel.in c.cum nobis.ex de reſcr.

b Alex. ¶ Non ob. Simile habetis in l.iij.§.idem ſcribit.ſ.de pecu.no. ꝙ rõne quaſi ꝯctus qui dr̃ celebratus inter defunctum, ⁊ fiſcum, pena in criali tranſit in heredem, ſm Bal.in l.j.C.ex delic.defun.⁊ Bar.in extra.qui ſint rebelles.in verſi.rebellando.⁊ facit ꝯ aſſeſſores qui faciunt mortuos ſuſpendi, vt debeant puniri de iniuria.vide quod no.in d.l.ij.C.qui teſta.fac.poſ.⁊ ibi dixi, ⁊ per Imo.hic.

1 ☞ Iudex maleficiorum poteſt ꝯ principalem delinquentem de delicto principaliter cognoſcere, ⁊ de reſtitutione rei ſecundario, ⁊ incidenter.

§. In quacunque. Notabilis §.eſt iſte. Pone caſum, Reus principalis mortuus eſt, volo agere ꝯ heredem ex hoc edicto, an debeo agere coram iudice cauſarum ciuilium: Rñ. Iuriſconſultus, quod debeo agere coram iudice cauſarum ciuilium. ¶ Op.ſi crimen eſt extinctum, ergo de eo non dƺ cognoſci, vt.ſ.proxime. Solut. Non dƺ cognoſci criminaliter, ſed poteſt cognoſci agendo ciuiliter ꝯ heredem, in caſibus, in quibus poteſt agi ꝯ heredeƺ vtiliter, vt ꝯ defunctum. vel ſi ad heredem aliquid peruenit.l.j.C.

ex delic.deſun.Secundo ex gl.op.ꝙ iudex maleficioꝛuȝ debeat
cognoſcere de re reſtit.l.interdum.§.qui furem.ſ.de fur.Sol.
1 †Qñ pꝛincipalis delinquens viuit,tunc iudex maleficioꝛum co
gnoſcit pꝛincipaliter de delicto,ſecũdario,ſeu incidenter de re
reſt.vt ibi.⁊ l.ſolemꝰ.§.latrunculatoꝛ.ſ.de iud.Tu tene menti.

LEX VII.

1 Condemnatus de maleficio publico eſt infamis,non tñ quo ad matrimonium.
2 Ictus fuſtium non infamat,niſi pꝛecedat cauſa habilis ad infamandum.
3 Actio vi bo.rap.qñ deſcendat ex crĩe pꝛiuato.
4 Damnatus de crimine publico,ſiue criminaliter,ſiue ciuiliter, an ſit infamis.
5 Crimina,ex quibus actio ciuilis infamat,que ſint.
6 Lex Iulia de vi pꝛiuata infamat.
7 Damnatus ex inquiſitione,an ſit infamis.
Condemnati,⁊ mitrati,ſunt infames.
8 Teſtis,qui dixit falſum teſtimonium,damnatur officio iudicis, ⁊ non infamatur.
9 Damnatus pena alicuius ſtatuti,eſt infamis,ſi vigoꝛe illius ſtatuti reperitur damnatus de publico iudicio.
10 Confeſſus de crimine in iudicio,etiam ſententia non ſecuta, eſt infamis.
Confeſſus de crimine extra iudicium in duobus caſibus eſt infamis.
11 Inquiſitus de crimine,ante condemnationem ſoluat,ad hoc vt euitet infamiam.
12 Damnatus pꝛo iniuria,etiam leui,eſt infamis.
Cautela vt talis ante condemnationem ſoluat, qꝛ poſtea abſoluitur.
13 Imperatoꝛ,Senatus,Papa,ac collegium Cardi.vacante paſtoꝛe diſpenſat ſuper infamia.
Reges,⁊ pꝛincipes inferioꝛes ab Imperatoꝛe,non pñt diſpenſare ſuper infamia.
14 Ciuitas que non cognoſcit ſuperioꝛem,pt infamiam irrogare, ac cum ea diſpenſare.
Ciuitas non recognoſcens ſupꝛioꝛē tm̄ pt in ſuo populo,quantum Imperatoꝛ in toto ſuo imperio.

a **Infamem.** a Dãnatus publico iudicio eſt
infamis:ſecus ſi pꝛiuato,niſi ſit
tale crimen cuius ciuilis actio infamaret.h.Diuidit
in duas partes.Pꝛimo ponit vnũ dictum in publi
cis iudicijs.Scdo,aliud in iudicijs pꝛiuatis.Scda ibi,itaqȝ.⁊ ē
1 iſta lex multum no.¶†No.ꝙ condemnatus de maleficio ē in
famis.¶Dr̃ hic,ꝙ damnatus publico iudicio eſt infamis.Cõ
tra.ſ.de rit.nup.l.palam.§.ſi qua cauponam.Dicit glo.ibi eſt
infamis in veritate,ſed non hr̃ tanq̃ infamis quo ad matrimo
nium.⁊ bñ dt.¶Itez op.ĩ.e.l.ſi.vbi damnatus ex publ.iudi.nõ
eſt infamis.Sol.Ibi ſpecialis caſus eſt in patre.¶Itez op.dr̃
hic,ꝙ damnatus de publico crĩe non eſt infamis.Contra,dam
natus de crĩe pꝛiuato cõiter coercet in coꝛpus.l.vlti.ſ.de iniu.
⁊ l.vlt.ſ.de fur.ergo vr̃ infamis.l.ictus.ſ.de his qui not.infam.
Dicit gl.ꝙ hic dr̃,damnatum,intellige non punituȝ,tunc.n.eẽt
2 infamis ex gñe pene.†Aduerte,lȝ quis ſit punitus,⁊ ex punitio
ſequatur ictus fuſtium,vel alia coercitio in coꝛpus,non tñ ē in
famis,niſi cã pcedens ſit talis,ex qua infamaret,ſi oꝛdinarie dã
naret.d.l.ictus.in j.glo.Vñ hic non curo,ſit punitus vel non,qꝛ
ictus fuſtium non infamat,niſi pcedat cã habilis ad infamia in
ducendam.Item dr̃ hic,niſi id crimen ex ea accuſatione deſcen
dat,⁊c. Et ſic innuit, quod crimen ex accuſatione deſcendat.
ↄ,imo accuſatio deſcendit ex crimine,vt Inſtitut.de ob.que ex
deli.naſ.in rub.⁊ nigro.⁊ l.ex maleficijs.de act.⁊ ob.Huiꝰ timo
re gl.exponit hoc duo.mo.vt in ea habetis.Item op.dr̃ hic,ve
3 luti furti,vi bo.rap.iniuriarum.Innuit,† actio vi bon.rap.de
ſcendat ex crĩe pꝛiuato.Contra,imo deſcendit ex crĩe publico,
cum raptus ſit crimen l.Iulie de vi pub.vel vi pꝛiu. vt.ĩ.ad le.
Iul.de vi pub.⁊ vi pꝛiua.Dicit glo.intellige de tali rapina,que
non cadat in crimen publicum.l.ſi qs ex domo.ſ.de fur.vt ſi ali
quis iuit ad domum cã rapiendi ⁊ neminem inuenit.¶His ex
b peditis venio ad q.gl.¶Quero,b dr̃ hic,damnatus de †crĩe pu
4 blico eſt infamis,an ſit verum,ſiue ciuiliter, ſiue crĩaliter agaẗ,
cum in crĩe poſſit agi ciuiliter.l.qui noĩe.ĩ.de falſ.Dicit gl.ſiue
ciuiliter,ſiue crĩaliter condemneẗ,ſemper eſt infamis.Ita dt gl.
Quidam repꝛhendunt hanc glo. Nam cum in iudicijs publicis
agatur actione in factuȝ ciuiliter.l.q noĩe.ĩ.de falſ.actio in factũ
infamat.ideo daẗ ↄ patrem,vel patronum,quem non infamat.l.
non dȝ.ſ.de dolo.⁊ ideo ſi ciuiliter condemneẗ,non eſt infamis.
Ita dt Iac.de Ra.Videte, actio in factum,que daẗ ↄ patrē,vel
patronuȝ, temperatur verbis,vt bone fidei mentio fiat.l.nõ dȝ.
in fi.ſ.de dolo.q.d.ↄ patrem concludiẗ per medium bone fidei,
qꝛ bone fidei non congruit,vt ipſe cum aliena iactura locuple
teẗ,iõ non infamat.Sed actiones in factum,que non temperanẗ
verbis,ſed directo oꝛiunẗ ex delicto alterius,infamant,qꝛ ſuffi
cit ꝙ habeant cãm pub.iudicij,vt hic dr̃, lȝ non ſit publicum iu
c dicium,ideo glo.bñ dt.c ¶†Item dr̃ hic,niſi ſit crimen,ex quo
5 actio ciuilis infamat.Quero,que ſint crĩa,ex quibus actio ciui
lis infamat,⁊ que non.Tu habes hic gl.que ponit exempla cla
6 riſſ.Ex gl.pcedo,⁊ quero† vtrum ſit aliquod crimen public.qd
non infamet:Gl.vacillat de l.Iulia.de vi pꝛiua.finaliter deter
7 minat ꝙ infamat.Ita no.in l.ſi pſes.ĩ.de pe.¶†Item quero,v
d trumd damnatus ex inqſitione ſit infamis.Gl.ſ.de ſuſp.tu.l.iij.
§.pterea.vr̃ tenere ꝙ non.⁊ Dy.ibi dt,ꝙ illa gl.non eſt alibi, ſȝ
idem in l.vlt.C.de ſuſp.tu.⁊ l.j.C.de mõ mul.Cy.tȝ opi.Dy.in
l.ſi.C.de ſuſp.tu.tali rõne.Qñ iudex grauat reum plus debito,
vr̃ ſuper infamia diſpenſare.l.quid ergo.§.pena grauioꝛ.ſ.de
his qui no.infa.ſȝ inquirendo iudex grauat reum,qm̄ de malefi
cijs non dȝ ſine accuſatoꝛe cognoſci.l.reſcripto.§.ſi qs accuſa
toꝛem.ĩ.de mu.⁊ hon.Ex hoc ↄcludiẗ,ꝙ non ſit infamis.ↄtrium
vr̃ tenere Old.⁊ And.de Piſis.Rõ,qꝛ non dȝ inſpici oꝛdo p
cedendi,qꝛ ſi hoc eẽt veruȝ,nullus hodie ↄdẽnatus eẽt ꝑ accuſa
tionem eẽt infamis,⁊ qꝛ ceſſat oꝛdo antiquus,vt.ĩ.l.pr.Ego ali
ter dico,⁊ ſic,qñqȝ qs ē dãnatus ex inqſitione,⁊ puniẗ aliqua co
ercitione,que eum infamat,⁊ tunc eſt infamis,d.l.ictus fuſtium.
Vñ illi,q hodie mitranẗ,puto ꝙ ſint infames,lȝ mitrenẗ ex inqſi
tione.Si aũt non eſt punitus,ſȝ ſoluȝ ↄdemnatus,aduerte,qñqȝ
inquiſitio pmittiẗ,tanq̃ iudicium ꝑ ſe ſeparatum a iudicio pub.
8 Exemplum †in l.nullum.C.de teſti.⁊ ꝙ ibi no.in vlt.gl.vbi dr̃,
ꝙ ille,qui tulit falſum teſtimoniuȝ,damnaẗ officio iud.qꝛ aures
iudicis offendit,non aũt l.Coꝛn.de fal.ſed ſolum:qꝛ aures iudi
cis offendit,officio iudicis puniẗ,tunc non infamaẗ.Rõ,qꝛ nõ ē
damnatus pub.iudicio,ergo nõ eſt infamis,vt hic. Si vero in
e quiſitio ſuccedit e directo in locuȝ accuſationis pub.iudicij,tũc
damnatus eſt infamis.Et pbo ꝑ tex.cum gl.in l.athletas.§.ca
lumniatoꝛ.ſ.de his qui no.infa.Videbitis.ĩ.e.l.vlt.ꝑ locũ a ſpe
ciali.Naȝ ibi eſt ſpeciale in patre,ꝙ non efficiẗ infamis,ergo in
ↄtrium eſt ius cõe.Pꝛeterea,lȝ varieẗ modus pcedendi,non va
riaẗ pena,vt expſſum in l.oꝛdo.ĩ.e.Item penam ipſaȝ lex impo
nit,que ex ptãte iudicis non dependet,ꝙ qd facti in arb.iudicis
eſt non iuris authoꝛitas.l.j.§.j.ĩ.ad Turpi. Pꝛeterea,non di
ſpenſaẗ ſup infamia ex modo pcedendi , ſed aliter cã cognita.l.
quid ergo.§.pena grauioꝛ.ſ.de his qui no.infa.Pꝛeterea,ver
ba edicti ptoꝛis dñt,Damnatus publico iudicio eſt infamis.l.
j.ſ.de his qui no.infa.Sed damnatus ex inquiſitione,eſt dam
natus pub.iudicio,ergo ⁊c.Succedit.n.inquiſitio in locum ac
cuſationis.l.ij.§.ſi publico.ĩ.de adult.ergo eius naturam,⁊ of
ficium aſſumit,vt.ſ.ſi quis cau.l.ſi eum.§.qui iniuriarum.Nõ
ob.ↄria in l.j.C.ſi tu.non geſ.qꝛ ibi non diciẗ,ꝙ non ſit infamis.
Non obſt.gl.in ↄtrium alle.qꝛ dȝ intelligi ſm hanc diſtinc.Non
ob.ꝙ diciẗ,ꝙ pp grauamen iudex vr̃ diſpenſare cum infamia,qꝛ
grauamen conſiſtens in oꝛdine pcedendi,non diſpenſat cũ infa
9 mia,vt.ĩ.e.l.oꝛdo.¶†Ulterius quero,vtrum damnatus pena
alicuius ſtatuti ſit infamis:Cõiter aduocati dñt,ꝙ non,qꝛ con
dictio non infamat.l.ceſſat.de act.⁊ obl.ſed in caſu ppoſito dam
natus eſt condõne ex lege,ergo,⁊c.Et iſtud dñt quidam Dy.[illegible]
f tenuiſſe f.Aduerte,vt alias dixi,regula eſt,ꝙ damnatus pub.iu
dicio eſt infamis.l.j.ſ.de his qui not.infa.⁊ pꝛobatur hac l. Si
ergo aliquis damnatur ex foꝛma ſtatuti, vñdum eſt,an ſit dam
natus pub.iudicio.De hoc dixi.ſ.eod.l.j.⁊ ſi reperitur damna
10 tus publico iudicio,eſt infamis,alias non. ¶†Quero,vtrũ con
feſſus de crĩe ſit infamis,ſi non eſt ſecuta ſnĩa.Gl.in d.l.ictus fu
ſtium.vr̃ tenere,ꝙ ſic.Idem Azo in ſumma.⁊ idē vr̃ tenere In
no.ex̃ de pe.ca.ſuper his,quod vr̃ pꝛobari per l.quoniam.ſ.de
his qui no.infa.In ↄtrium videtur tex.in l.ſi reus.ſ.de pcu.vbi
dici vr̃ in tex.ꝙ cõfeſſus de crimine non ſit infamis. Aduerte,
cõfeſſus de crimine extra iudicium in duobus tãtum caſibus ē
infamis. Pꝛimus,ſi poſt cõfeſſionem ſecuta eſt caſtigatio,d.l.
ictus fuſtium.cum ſua gl.Secundus,ſi hoc cõfitetur paciſcendo
de crimine,d.l.quoniam.⁊ videẗ colligi ex verbis ptoꝛis.in l.j.
ſ.de his qui no.inf.que dicunt,damnatus,pactuſue,alias ſecꝰ.
Si vero cõfitetur in iudicio,nõ eſt infamis. Nam edictum pto
ris requirit,ad hoc vt quis ſit infamis,ꝙ ſit de crĩe damnatus.l.
j.de his qui not.infam.modo in accuſatione crĩali confeſſus de
crimine non eſt damnatus,nec habetur pꝛo damnato l.ſi con
feſſus.ĩ.ti.ij.ergo non eſt infamis,ſȝ in ciuilibus cum ↄfeſſus ha
beatur pꝛo conuicto,⁊ condemnato.l.j.C.de confeſ.dicerem eũ
infamem.Et ſic intelligo gl.pdictas ſi poſſent ad hoc adaptari,
alias male dicerẽt.Nõ ob.l.ſi reus.ſ.de pc.qꝛ aliud eſt ↄfiteri,
alind

aliud ſoluere. Ille. n. qui confitetur, vel cōfitet, vt damnetur, vel
vt habeat ꝓ damnato: merito cum ſit damnatus, efficitur infa-
mis ex edicto pretoris. Sed ſi vult ſoluere, tunc non confitetur
vt condemnetur, vel pro condemnato hr̄: ſed vt pp̄ ſolutionem
iudiciū euadat, ⁊ iſte non eſt infamis edicto pretoris: q2 nō eſt
damnatus, ſed vr̄ magis abſolutus, abſoluetur. n. ab inſtātia iu
n dicij, vt Inſti. de perp. ⁊ tem. act. §. fi. ⁊ ideo remediū eſt, † ſi ali
g quis dʒ damnari, vt ſoluat^g ante condemnationem, vt iudicium
euadat, ⁊ ſic abſoluetur, q2 ſoluit, ⁊ non erit infamis. d. l. ſi reus.
ſ. de proc. ⁊ tene menti hanc practicam. ¶ Item dr̄ hic, damna
h tus de crīe iniuriarum eſt infamis.^h † quero, vtrum damnatus
12 de crīe iniuriarum, pro modicis verbis iniurioſis fiat infamis:
Rn̄det tex. vr̄ ꝙ ſic, in c. cum te. ex̄ de re iud. ⁊ ideo tunc ne aliqs
ſit infamis, erit remedium, ꝙ ſoluat anteꝙ̄ condemnetur, ⁊ tunc
13 abſoluetur, q2 ſoluit d. l. ſi reus. ¶ Quero, † quis poſſit ſup in-
i famia diſpenſare: Rn̄. text. dt, ꝙ ſolus Princeps, ^i vel Senat⁹,
l. j. §. pe. ſ. de poſtul. Idem dicimus de Papa in terris eccle-
ſie, q2 pt̄ cum infamibus diſpenſare. Idem in collegio Cardin.
vacante paſtore, ſecus in Regibus ⁊ Principibus. Ita t In-
14 no. in c. cum te. de re iud. ¶ Quero, † vtrum ciuitas vna poſſit
infamiam irrogare, vel ſuper infamia diſpenſare: Vr̄ ꝙ nō, q2
ciuitas vna non pt̄ facere ſtatutum ſuper his, que non ſunt ſue
iuriſdictionis. l. fi. ⁊ ibi no. ſ. de iur. om. iud. ⁊ l. cum vnus. §. pe.
ſ. de bo. auth. iud. poſ. Sed cā infamie non eſt, de iuriſdictione
ciuitatis, cuʒ ſit reſeruata Principi. l. j. §. pe. de poſtu. ergo ⁊c.
k Sol. dicerem ^k cum quelibet ciuitas Italie hodie, ⁊ p̄cipue in
Tuſcia dn̄m non recognoſcat, in ſeipſa hʒ liberum populum, ⁊
hʒ merum Imperium in ſeipſa, ⁊ tantam ptātem hʒ in populo
quātam Imperator in vniuerſo. l. hoſtes. ⁊ ibi no. ſ. de cap. An
autem tales infames poſſint conficere inſtrā, dicam. ſ. ad l. Iul.
repetun. l. eadem lege tenentur.

ADDITIONES.

a ¶ Infamem. Pro ſaluatione Bart. in hac l. infamem. ⁊ in quo
arguatur de ꝯdictione, vide concor. quaʒ poſui ad l. fi. C. de ſen
ten. paſſis.
b And. Barb. ¶ Quero dicitur. Adde do. Ant. ⁊ do. Ab. in c. at
ſi clerici. de iudi.
c Alex. ¶ Bn̄ dicit. Cy. ⁊ Bar. in l. ſi tutor. C. de interdi. matr. in
fi. ꝙ confeſſus in actione ciuili famoſa, eſt infamis.
d Alex. ¶ Item quero. De hac queſt. ⁊ ſol. vide in l. etiā furti. iun
cta ibi gl. C. de fur. ⁊ Ang. in l. ſi vacantia. in fi. C. de bo. vac. lib.
x. ⁊ Bal. in l. ictus fuſtium. ſ. de infa. ⁊ ibi etiam Bart. in fi. Et
adde Bal. in l. edita. C. de eden. ⁊ Spec. in ti. de ſent. §. j. verſic.
de iſtis. per Saly. in l. ea quidem. ver. que pp. ⁊ ver. vlti. quero.
de accu. ⁊ Bal. in l. certa. ver. quid de condemnatis per inquiſi-
tionem. C. qn̄ prouo. non eſt neceſ. ⁊ in l. j. C. de calum. ⁊ in l. fi. C.
de ſuſp. tu. Sl. ⁊ Bar. in l. j. C. ſi tu. non geſ. ⁊ vide Bal. ⁊ Ange.
in l. ij. de infa. ⁊ gl. in hac materia, in l. ij. C. de requi. re. ⁊ gl. in c.
ſuper his. de accu.
e Alex. ¶ Inquiſitio ſuccedit. Adde ꝙ voluit Bal. in aut. item q̄-
cunqʒ. in fi. de epiſ. ⁊ cle. dum dt, ꝙ banniti, quanquam perdant
ea que ſunt iuris, tn̄ non ſunt infames, niſi de facto. Facit ꝙ no.
in l. j. C. de modo mul. ⁊ in l. iuſiurādi. C. de teſti. dico tn̄ ꝙ tales
damnati, ſm veraʒ opi. non ſunt vere infames infamia iuris: q2
bannum non eſt pena, ſed mulcta pp̄ contumaciā. Et vide An-
ge. ⁊ Imo. hic ad fi. ⁊ Bal. in l. ictus fuſtium. de infa. Bal. ꝑ illū
tex. ⁊ gl. in l. fi. de requi. re. Bal. in l. j. C. de calū. ¶ Adde Aret.
poſt Ro. in l. ſtiplōnum alie. in prin. ſ. de ver. obl.
f Alex. ¶ Dy. ſic tenuiſſe. Adde Bar. vbi ſcripſit in l. i. ſ. eo. ⁊ ꝙ
non ſit infamis reperitur Dy. conſuluiſſe, vt refert Bart. in ſuo
conſ. inci. ſer Io. vbi dt hanc eſſe cōem opi. ⁊ ibi ponit, an dam-
natus abſens, efficiatur infamis. De quo per Spe. in ti. de ſen.
§. j. in verſic. quid de iſtis. ⁊ quod hr̄ in l. fi. de requi. re. Et vide
Bal. in l. j. C. de ſer. Reip. manu. ⁊ quod no. Bal. in l. etiam. C. de
fur. ⁊ in l. certa. C. qn̄ prouo. vbi etiam de condemnato ex̄ ordi
nem ex forma ſtatuti. ⁊ Bal. in l. j. C. de cal. ⁊ in d. l. etiam. C. de
fur. ⁊ plene per Bal. in l. cum mulier. ſ. ſol. ma. ⁊ vide Bald. in
addi. Spe. in ti. de ſen. prola.
g Alex. ¶ Vt ſoluat. Qn̄ quis inquirit de delicto, ne efficiat infa-
mis dʒ primo ſoluere, ⁊ ſic vide l. ſi reus paratus. de ꝓcur. Ad
de Bal. in l. j. C. de dolo. ⁊ Bar. in l. ea que. C. de cond. inde. ⁊ in
fi. ⁊ in d. l. ſi reus paratus. per Bal. in l. vtiqʒ. de rei vend. Vide
aliam cautelam, ꝓ euitando infamiam in l. furti. ſ. de infa. in §.
ſi quis alieno. in fi. vbi Bar. ver. quero quid in fi.
h Alex. ¶ Eſt infamis. Vide in l. decuriones. ex quib. cau. infa.
irrog.
i Alex. ¶ Solus princeps. Adde ꝙ Fran. de Piſis diſputādo
dixit, ꝙ ſic, niſi illa infamia ſit ꝯcta certo loco: q2 de ea non vr̄r
legum latores ꝯſideraſſe, arg. l. cum aquiliana. de tranſ. ⁊ alleg.
opti. in c. dn̄o guerrā. in ti. hic fi. lex Corrad. ibi, vel rege. ⁊ fuit
conſultum Verone per ſingulares viros, ⁊ vide per Arch. ij. q.
iij. c. nondum. per Pau. de Lea. ⁊ per Inno. in c. veniens. de ſil.
presb. ⁊ aliquid in c. diuerſis fallacijs. de cle. ꝯiu. ⁊ in cle. ſi ſum
mus pontifex. de ſen. exc. Arc. xxij. q. v. paruuli. Sʒ an poſſit pe
ti ꝑ procuratorem vide per Spec. in ti. de reſti. in integ. §. ſi qs
aūt. ver. quid de eo. ¶ Adde ꝙ Bal. ꝯſuluit, ꝙ ep̄s clericum cō-
demnatum de crīe falſi, non pt̄ reſtituere fame: q2 reſtituere fa-
me eſt ex reſeruatis principi. adde eius conſ. ccc. lib. iij.
k Alex. ¶ Sol. dicerem. Quod an ſit verum, ⁊ an poſſit ſup infa-
mia diſpenſare. Sed ꝯrium voluit in l. j. §. de qua. ſ. de poſtu. ⁊
in l. acta. §. de ampliandа. ſ. re iudi. Adde ꝙ ex verbis Bal. in
l. gn̄alis. C. de ſen. paſ. dicte ꝯrietates poſſent reduci ad concor
diam, vcʒ, ꝙ ciuitas pt̄ reſtituere honorem illius loci non auteʒ
famam ſimpliciter. Et ita etiam in hoc vltimo intelligit quod
voluit in d. l. acta. ⁊ vide Bal. in §. iniuria. de pace iur. fir. ⁊ Bal.
in l. ij. C. de pe. iu. ⁊ Bal. in l. cum mulier. ſol. ma. ⁊ Bal. in l. fi. C.
de ſen. paſ. De hac q. vide Innoc. in c. cum te. verſi. fi. de re. iud.
¶ Io. Fr. Rue. Adde circa iſtam ꝯrietatem, ꝙ vere Bar. nō eſt
ſibi ꝯrius. nam ⁊ hic, ⁊ ibi, illud idem dicit, diſtinguendo an po-
pulus recognoſcit ſuperiorem, ⁊ pt̄ reſtituere fame que irrogat
per ſtatutum, non que per ius cōe: aut non recognoſcit ſuperio
rem, ⁊ indiſtincte pt̄ reſtituere fame, vel infamiaʒ irrogare, ⁊ ad
de Ang. de Are. in §. j. Inſti. qui. mo. ius pa. pot. ſol. ¶ Claud.
de Seyſ. Quod hic dicitur per Bar. limitat Panor. in ca. at ſi
clerici. §. de adulterijs. de iudi.

LEX VIII.

Ordo. No. ꝙ lʒ varietur ordo ꝓcedendi, nō tn̄ va-
rietur ptās legis. tene menti.

LEX X.

1 ☞ Abſentio cauſa ad allegandas cauſas abſentie, quilibet ad-
mittitur.
2 Trina citatio non ſufficit ad aliquem condemnandum.
3 Lex iſta qualiter intelligatur.
4 Trina citatio qualiter fiat.
5 Dilatio ampliatur in crīalibus, ſicut in ciuilibus.
Correctio legis non inducitur ex identitate rōnis.
6 Reus qn̄ citatur in crīalibus, ſatis eſt ſi citatur, ad rn̄dendum ac
cuſationi, vel inquiſitioni, nec requiritur, ꝙ in citatione inſerat
tenor accuſationis, vel inquiſitionis.
Conſuetudo Peruſina, ſeruat ꝙ in citatione inſeratur accuſa-
tio, vel inquiſitio.
7 Reus ſi citatur ad domum, ſatis eſt in criminalibus.
8 Accuſator in crīalibus neceſſe hʒ in quolibet termino, quo reus
citatur, comparere, ⁊ accuſare rei cōtumaciam, ſicut in ciuilib⁹,
niſi ex cōſuetudine iudex hr̄et licentiam procedendi.
9 Accuſato non comparente quid faciet iudex.
10 Iudex quid ſit facturus accuſatore abſente.

a Inter accuſatorem. ^a Difficilis
lex ē, ⁊ habet
duas lec. in gl. Secundum primam lec. lex iſta diui-
ditur in duas partes principales. Primo, vnū dictū
ponit. Scdo, ponit aliud dictum diſtinctum ⁊ ſeparatum a pri-
mo dicto, ⁊ ſm iſtam pone caſum. Et ſm hanc lectu. primo not.
1 † ꝙ quilibet admittitur pro abſente, ad allegandas cauſas ab-
ſentie. De hoc tn̄ dicam. ſ. co. l. pe. §. ad crimen. ideo hic omit-
2 to. ¶ Secundo no. † ꝙ trina citatio non ſufficit ad faciendū ali
quem condemnari, ⁊ ſm hanc lec. habetis in litera, nec. Secun
dum aliam lec. hec lex diuiditur in duas partes. Primo ponit
vnum dictum. Secundo ponit effectum illi⁹ dicti, ⁊ ſm hoc de-
betis habere in litera, ne per triduum, ⁊c. ⁊ ibi eſt ſecūda pars.
Secundum hanc lec. No. ꝙ abſens poſt trinam citationem non
condemnatur, ſi aliquis alleget cās abſentie, ſecus ſi non allega
3 ret cās abſentie. † Vides ergo, ꝙ hec ſecunda lec. ꝯdicit prime.
¶ Pro declaratione quero, que iſtarum lec. ſit verior: Quidaʒ
tn̄t vnam, ⁊ quidaʒ tn̄t aliaʒ, ⁊ gl. ſe nō firmat. Tu vero dicas ſic.
Si quidam intelligis noſtram legem, ꝙ accuſatio eſſet ꝓpoſita
de crīe, cuius pena eſſet a relegatione. ſ. in qua abſens non pōt
damnari, tunc prima lec. procedit ſine ſcrupulo, q2 poſt trinam
citationem non damnabit reus, vel accuſator. Si vero intelli-
gis in crīe, cuius pena eſt a relegatione. ſ. in qua abſens pt̄ dam
nari hic aduerte, aut tu vis eum abſentem condemnare ſolum
ex illa cā, q2 ter citatus non comparet, ⁊ tunc non pt̄ fieri, ⁊ hoc
modo procedit prima lec. Si vero velles eum damnare, q2 cita
tus non comparet, ⁊ iudex ꝯ eum abſentem de maleficio plenas
ꝓbationes inuenerit, tunc abſens pt̄ ꝯdemnari. l. abſentem. ſ. de
pe. niſi aliquis accuſator iuſtas cauſas abſentie allegaret, quia
tunc expectaretur, vt hac lege, ⁊ hoc modo ſecūda lec. procedit;

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

4 Procedo vlterius:† Dr̃ hic, nec poſt triduum p ſingulos dies
b ⁊c. quero, qualiter[b] fiat iſta citatio? Tres opi. ſunt. Quidam di-
xerunt, ꝙ citat̃ trib. die. nouem vicibus. ſ. per ſing. dies ter. Alij
intelligunt, ꝙ intelligatur de nouem dieb. ⁊ per ſing. dies citet̃
ſemel. ⁊ ita vr̃ ſentire gl. Uide gl. in verb. nec per triduum, que
incipit, alias nec. ¶ Tertia opi. eſt Jaco. de Are. qui intellexit
hanc l. aliter. ſ. per nouem dies citetur tribus vicibus, ⁊ ſic tri-
bus citationibus, ⁊ poſt ſingulas citationes expectet̃ per tres
⁊ ſic erunt nouem dies, ⁊ tres citationes, ⁊ expone tex. ſic, ne per
triduum. ſ. expectatus per ſing. dies, ⁊c. Et hanc opi. vr̃ ẽt tene
re Spe. in ti. de act. §. j. verſ. qualiter aũt in crĩalibus fit citatio.
c Et hoc pl3,[c] q2 l. abſentem. j. de pe. dt, ꝙ ad inſtar priuatorũ iu
diciorum fit citatio in crĩalibus, ſed in priuatis fit citatio illo
modo. ſ. per tres denunciationes, vel ꝓ oibus vna. l. ad perem-
ptorium. cum l. ſeq. s. de iud. ⁊ l. tres denũciationes. C. quõ ⁊ qñ
iud. ergo ⁊c. Hoc ſeruat conſuetudo. Ad pdicta facit quod no.
5 C. de accu. l. ſi accuſatoribus. ¶ † Quero, vtrum iſta dilatio triũ
dier. hodie ſit ampliata, vt debeat eſſe x. dier. vel xxx. ſicut in ci
uili. l. pperandum. §. j. C. de iud. ⁊ in auth. qui ſemel. C. quõ ⁊ qñ
iud. Gl. que eſt hic, vr̃ tenere ꝙ ſic. Aduerte, iſtud non vr̃ eſſe ve
rum. Nam ex identitate rõnis non inducitur legis correctio, vt
probatur. C. de app. l. pcipimus. ⁊ l. ſi vero. §. de viro. s. ſol. ma
d tri. ⁊ in aut.[d] quas actiones. C. de ſacroſ. eccle. cum ergo dilatio
ſit mutata in ciuilibus, nõ dz intelligi mutata in crĩalibus. l3 ſit
eadem rõ. Rñ. dico hanc gl. dicere veritatem, nec ſit mutatio p
hominem, ſed per leg. antiquam, que dicit, ꝙ eodẽ modo dz da
† ri dilatio in crĩalibus, ſicut in ciuilibus. † l. abſentem. j. de pe. ſ3
in ciuilibus dantur xx. dies, ergo ⁊ in crĩalibus. Ad hoc facit ꝙ
no. gl. in l. quod vero. s. de legi. que dicit, ꝙ l. ſi quis ſeruo. C. de
furt. que eſt lex noua, trahit ad filium per legem antiquã. Pro
6 declaratione † quero. qñ citatur reus, ad quid dz citari, ⁊ vtrum
e debeat[e] ſibi mitti tenor accuſationis, vel inquiſitionis. Uidete
in ciuilibus vtrum libellus debeat mitti cum citatorio. eſt que-
ſtio ſatis plixa, ꝙ Cy. refert in auth. offeratur. C. de lit. conteſt.
⁊ cõiter tenemus ꝙ non. Et idem dico in criminalibus. Nam
dico, ꝙ qñ dz quis citari, vt venia trñſurus accuſationi, nõ eſt ne
ceſſe ꝙ mittatur copia, ſeu tenor accuſationis. Probatur ex̃ de
accuſ. c. l3. in beato Petro. Cõtrarium tñ ſeruatur in curia Pe
ruſina. pro cuius obſeruatione eſt gl. ordinaria in c. ij. ex̃ de di-
7 latio. ¶ † Secundo quero, vbi dz citari iſte reus? Dñt quidam,
ꝙ dz citari perſonaliter, ita ꝙ ad eius notitiam perueniat. Et
hoc refert Spe. tenuiſſe Odof. vt refert in ti. de accu. §. i. ver. ſ3
nunquid ſufficit. Ueritas eſt, ꝙ ſufficit, ꝙ citetur ad domũ, vel
alibi, ita ꝙ veriſimile ſit, ꝙ ad eius notitiam peruenerit. Hoc p
8 batur. j. de requi. re. l. j. ¶ † Item quero, vtrũ ſicut in ciuilibus
requiritur, ꝙ in quolibet termino actor repñtet ſe, ⁊ rei cõtuma
f ciam incuſet, vt reus ſit contumax, ita eodẽ modo ſit neceſſe[f] in
criminalibus? Rñ. ꝙ ſm conſuetudinem Italie, vbi iudex rece-
pit licentiam ab accuſante, ⁊ ab accuſato perficiendi proceſſũ,
⁊ ſic iudex ſumit locum accuſatoris, vt dixi in l. is qui re⁹. s. e.
non eſt neceſſe, ꝙ accuſator ſe repñtet, cum ibi ſit iudex, qui ei⁹
perſonam repñtat, ſed alias eſt neceſſe, ꝙ ſe pñtet, cum in iſtis p
9 cedatur ad inſtar iudiciorum ciuilium. d. l. abſentem. ¶ † Ulte
g rius quero[g] accuſato non comparente, quid faciet iudex? Rñ. ſi
quidẽ eſt crimen, in quo imponitur pena a relegatione. s. tunc
iudex non procedit ad condemnationem, ſ3 ꝓcedit ad annotatio
nem bonorũ. l. i. j. de requi. re. In crĩbus vero, quorum pena eſt
a relegatione. j. iudex examinabit teſtes, ⁊ ꝓcedet ad condem-
nationem habita fide de maleficio. d. l. abſentem. j. de pe. ſed ſm
ſtatuta Italie, etiam elapſo termino banni, indiſtincte hr̃ ꝓ con-
feſſo, ⁊ tanꝙ ꝯfeſſus condemnabitur. Predicta in accuſato ab-
1 ſente: ſed † quid fiet[h] accuſatore abſente? Br̃ dico, ꝙ pñt duo q̃-
h ri. Primo, quid fiet abſente accuſatore, ꝯ ipſum accuſatorem.
Secundo, quid fiet abſente accuſatore, de ipſo proceſſu? Ad pri
mum dico, ꝙ ſi accuſator abſens eſt legitime citatus, poterit p
cedi ꝯ eum ad penam, de qua dixit tex. in l. qui crimen. C. qui ac
cu. non poſ. Poterit etiã cognoſcere de eius calumnia, ⁊ de ca
lumnia eum condemnare, ſi eſt pena a relegatione. j. nec allega
tio pro eo iuſta allegatur, q2 tunc expectaretur, vt hac lege. S3
ſi eſt pena a relegatione. s. tunc fiet annotatio bonorum, ſicut di
ctum eſt in reo. s. Si queris, quid fiet de proceſſu? Aduerte, de
proceſſu poteſt iudex pñtem abſoluere ab inſtãtia. Item poteſt
proſequi proceſſum ſi vult abſoluere vel condemnare eum, ꝓut
reperiet eum culpabilem, vt. j. eo. l. pe. Dicam plene. j. ti. j. l. li-
bellorum. in fi.

ADDITIONES.

a ¶ Inter accuſatorem. Pro ſaluando Bar. in hac l. inter accu-
ſatorem. ⁊ in quo videat̃ ꝯtrariari, vide concord. quam poſui ad §.
hoc aũt. in l. iiij. s. de dam. infec.
b Ale. ¶ Quero qualiter. No. de modo citandi, ⁊ vide Imo. in l.
qui an calendas. de ver. obl. ⁊ ꝙ no. Bart. in extra. ad reprimen-
dum. in verſi. ⁊ per edicta. Item no. ꝙ ſtatutum pt dare certum
modum citandi, ſm Bal. in l. j. quõ ⁊ qñ iud. per Bal. poſt glo.
in l. ſi accuſatoribus. ⁊ ibi Cy. C. de accu.
c Alex. ¶ Pl3 mihi. Abſentem pt citare iudex in crĩalibus vna
vice pro omnibus, ꝙ tenuit Bald. in l. ij. C. quõ ⁊ qñ iud. vbi ſe-
quitur Archi.
d Alex. In auth. Uide no. Bar. in d. auth. qui ſemel.
† Claud. de Seyſ. ¶ Sicut in ciuilibus. Sic ergo de ciuilibus fit
argumentatio ad criminales, ⁊ ꝯ, vbi eſt eadẽ ratio: vt no. Arc.
in ca. ſuper his. in pen. notab. de accuſa. facit l. qui teſtõ. §. mu-
lier. s. de teſta.
e Alex. ¶ Utrum debeat. Utrũ in actione debeat mitti copia in-
quiſitionis, vide p Bar. in extra. ad reprimendum. in ver. ſuper
dicto crĩe. Pe. de Anc. in cle. j. de fo. comp. Imo. hic, ⁊ Sali. in
l. abſentem. C. de accu. Bal. in l. ij. C. de edi. re. Aliquid p Im.
in l. ſi finita. §. ſi plures. de dam. infec. ſed gl. in c. pterea. de dila.
⁊ v. q. ij. c. ſi primates. t3, ꝙ dz mitti. de quo habes plures remiſ
ſiones in rub. C. de eden. ⁊ vide Bar. in extra. ad reprimendũ.
in ver. ſuper dicto crimine. Adde ꝙ Pan. in d. c. l3. dt dictum
Bart. poſſe procedere, qñ quis citatur de propinquo: alias ſe-
cus, per d. c. ſi primates. v. q. ij. Non ob. d. c. l3. q2 dt, ꝙ ibi crimi
na fuerunt expreſſa in citatione.
f Ale. ¶ Sit neceſſe. Adde Bal. in l. ſi tutor. C. de interd. ma. vi
de Imo. hic, ⁊ Bar. in extra. ad reprimendũ. in verſi. neglexerit.
g Ale. ¶ Ulteri⁹ q̃ro. Utrũ reus debeat pſonaliter citari, vel nõ,
Bar. in extra. ad reprimendũ. ver. ⁊ per edicta. Bal. in l. ⁊ poſt
in prin. de iud. ⁊ ibi Bar. ⁊ que dixi poſt eum in l. i. in prin. s. ſi
quis ius dic. ⁊ Sal. in l. abſentem. C. de accu. ⁊ q̃ dixi poſt Bal.
in l. i. C. de requi. re. Bal. in l. ſi accuſatoribus. C. de accu.
h Alex. ¶ S3 quid fiet. Quid fiet per iudicẽ abſente accuſatore,
adde Bar. poſt gl. in l. Papinianus. §. j. de inoff. teſt. ⁊ Imo. in
c. l3. de loc. ⁊ adde meliorẽ tex. in l. Quis indubita i. C. de adul.
Bar. in extra. ad reprimendum. in ver. neglexerit. ⁊ Imol. hic.

LEX XI.

Seruus. Dicam cras in §. ad crimen.

LEX XII.

1 ☞ Aduocati debent intereſſe diſputationi, an rei ſint exami-
nandi, non examinationi, ⁊ queſtioni.
2 Proceſſus factus ꝯ reum, v3 etiam ſi aduocati non fuerint adhi
biti declarationi, an eſſet examinandus.
3 Ferie vindemiarum, vel meſſium, non ſeruantur in cauſis carce
ratorum.
4 Ferie meſſium vel vindemiarum hodie ſm ſtatuta Italie, nõ por
riguntur ad cauſas criminales.
5 Damnati ad mortem non pñt dilationibus inductis a lege, vel
ſtatuto, renunciare.

a **Cuſtodias.** [a] Diuidit̃ hec lex ĩ duas par-
tes. Primo loquit̃, qui debẽt
adeſſe examinationi reorum. Secundo loquitur, quo
tpe dz fieri examinatio reorum. Secunda ibi, ⁊ feria-
tis. ¶ Primo op. ad principiũ, ⁊ vr̃ ꝙ conſuetudo hoc nõ ob-
ſeruet, ꝙ conuocentur aduocati, qñ examinantur rei. Dicit gl.
intellige, ꝙ conuocentur patroni cãrum, non aduocati ipſi⁹ rei.
Et ita obſeruat̃ Bonon. Ita dt gl. ⁊ dt verum, etiam ꝙ olim ob
ſeruabatur. Iſtud dictum gl. vr̃ ꝯ l. ſi poſtulauerit. §. qõni. j. de
adul. vbi dr̃, ꝙ aduocatus ipſius rei dz adeſſe qõni. Hoc etiam
gl. t3 in l. legis virtus. s. de legi. Br̃, veritas eſt iſta, ⁊ ita obſer-
b uat cõis conſuetudo.[b] ꝙ examinationi reorum, hoc eſt, † diſpu-
1 tationi, an ſint examinandi, ⁊ torquendi, bene interſunt aduoca
ti. Ita intelligitur d. l. ſi poſtulauerit. §. qõni. ſed ſi ipſi qõni, ⁊ ex-
aminationi non debent intereſſe. Ita t3 gl. in auth. de teſtib. §.
q2 vero. in gl. ſuper verbo aduocatorum, ⁊ hoc vr̃ velle gl. C. de
iur. cal. l. ij. circa prin. in gl. ſuper verbo, vtriuſq3 dum dt, aduo-
catos non debere partes in interrogationibus ⁊ rñſionib⁹ in-
ſtruere. Hoc etiam probatur ad ſimilitudinem teſtium, q2 par-
tes adſunt iuro teſtium, non examinationi, q̃ fit in ſecreto, ⁊ hoc
2 puto verum, ⁊ ꝯſuetudo obſeruat. ¶ Quero, † quid ſi iſti aduo-
cati ad hoc non fuerunt adhibiti, an pp hoc vitiabit̃ proceſſus,
vel ſñia? Puta ꝙ non, arg. eius ꝙ no. in l. cum ſñiam. C. de ſent.
facit quod no. in l. j. C. de ſen. aduer. fiſ. la. ¶ Uenio ad ſecundã
partem, opp. ꝙ diebus feriatis nemo trahitur inuitus. l. j. ⁊ ij. s.

3 de ferijs. Sol, Gl. intelligit hic volente reo. Vel aliter, illud qđ
ibi dr̃, loquitur in perſonis non detentis in carcere, que perſo-
ne pñt occupari circa meſſes, vel vindemias. In iſtis aũt deten
tis in carcere, iſte ferie non obſeruantur pp ſe, niſi forte dicere-
mus obſeruari, pp aduocatos, ⁊ alias pſonas, que debent adeſ-
ſe: tñ iſtud erit ſpeciale hic, ꝙ volente reo, etiam accuſatore inui
to, procedetur iſtis diebus feriatis. Item op. s. de ferijs. l. ſi fe-
4 riatis. Sol. † hoc intelligo de ferijs inductis ob neceſſitate ho-
minum, non in honorez Dei, niſi in caſu ſpeciali, in l. prouincia
rum. C. de fer. Sed hodie ſm ſtatuta Italie, cõiter ferie meſſiũ,
vel vindemiarum, ad cãs criales non porrigunt. ¶ Alteri⁹ dr̃,
ꝙ iſtis diebus feriatis innocentes dimittat, nocentes differat:
quero, que ſit rõ huius diuerſitatis: Rñ. rõ forſan eſt, q2 cũ iſta
examinatio fiat volente reo, ⁊ aliter non, vt dixi, iſtis ferijs, ⁊ di-
c lationibus p̃t renunciare[c] ad ſui commodum, vt abſoluatur, ſed
ad ſui damnum, vt citius condemnetur, non p̃t renunciare. Iſti
5 ergo † qui damnantur ad mortem,[d] non vr̃ ꝙ poſſint iſtis dila-
d tionib⁹ introductis a lege, ſeu a ſtatuto, renunciare, vt hic. Pro
hoc l. non tm̃. ff. de appel. Non tñ hoc pro certo dico.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Cuſtodias. Hanc legem limita inquantum vult, ꝙ ad-
uocati debent citari ad videndum iudicia, non habere locuz in
teſtibus torquendis, ſm Bart. in l. huius. §. iudex. ff. de queſt. ⁊
ad hanc legem vide Bar. in §. reus. in ea. l. ⁊ in l. fi. eo. ti. de que-
ſtio. Adde ꝙ Bal. conſ. cclxxv. lib. iij. dicit, ꝙ cum aliquis gra-
uiſſime torquetur, bonuz eſſet adhibere medicos, q2 alij molles
carne, alij duri ſunt.

b Alex. ¶ Obſeruat cõis conſuetudo. Idem tz Bar. in d. l. ſi po-
ſtulauerit. §. qñi. verſ. ad hoc q. ⁊ hic in verſi. quero, que ſit ra-
tio. dicas, ꝙ iſtud eſt diuinare: ſed eſt no. fauore abſolutionis, vt
in ſimili in l. fi. C. vbi ſena. vel clariſſi.

c Alex. ¶ Põt renunciare. Adde ꝙ Bal. in l. ſi accuſatoribus.
C. de accu. vr̃ velle, ꝙ poſſit renunciari, ⁊ ꝙ in reperto in flagrã
ti crie p̃t renunciari dilationibus ſuis, q2 nulla dz ſibi dari dila
tio, ſm Bal. in l. vt vim. de iuſt. ⁊ iur. Vide gl. in l. ietas fuſtiuz.
in prin. ff. de infa. Lud. in ſing. in vlt. ver. vtrum reus poſſit re-
nunciare dilationibus ſibi datis, vt citius condemnetur. Et in
eo quod tz Bar. adde Bal. in l. j. C. de confeſ. ⁊ Bal. in l. pactu
inter heredem. s. de pac. vbi dr̃, ꝙ non p̃t renunciari defenſioni
bus. Et idem Bal. in d. l. j. plus dicit, vcz, ꝙ ſi ſit renunciatio iu-
rata, non vz. Et in propoſito vide ꝙ no. Bal. in l. raptores. C. đ
epiſ. ⁊ cle. ⁊ in aut. habita. C. ne fi. pro pa. Sed ꝯ Bart. hic tenet
Bal. in l. fi. ff. de fer. in quo vide Ro. in rub. de arbit. Põt tamẽ
reus criminalibus renunciare exceptionibus declinatorijs fo-
ri, ſm Bal. in d. l. j. C. de pac. ⁊ Bal. in aut. iubemus. C. de iudi.
⁊ vide gl. ⁊ Ang. in l. j. de furi. balne. ⁊ in l. j. C. qui acc. in verſ. ⁊
premitto. ⁊ Imo. hic, ⁊ Bal. in l. cum reis. C. de pen. ⁊ in l. j. C. q
accuſ. non poſ. ⁊ dicit Ange. in d. l. pactum inter heredem. ff. de
pac. ꝙ qñ certum eſt reum nullam habere defenſionem, ꝙ valet
renunciatio. Unde infert ibi, ꝙ qñ iudex maleficiorum facit re
nunciare termino, ⁊ defenſionibus, dz facere reum confiteri ſe
nullam aliam habere defenſionem, quare renunciat, q2 defenſio
nes non hz. Unde ſentit ipſe, ꝙ iſta renunciatio ſaltem ſit vtilis
quantum ad terminum: quantum vero ad defenſiones, certũ eſt
eam eſſe inutilem, cum nullas defenſiones habeat, vt ipſe pre-
ſupponit, ⁊ ſic vr̃ dicere idem, ꝙ Bar. hic. Pro certo ille tex. nõ
probat opi. Bar. q2 hic non differtur probatio ſñie condemna
torie, pz: q2 reus non poſſet renunciare, niſi q2 ſic ſtatutuz eſt in
caſu iſto. Vñ tex. iſte per Bart. alleg. non probat opin. eius, niſi
intelligatur coniuncta gl. in verb. audiri. quam Bar. examinat
hic in ver. fi. Qua qdez declaratione magis eſt violare iſtũ tex.
quam declarare. Et in ꝓpoſito inquit Bal. in l. j. C. qui accu. ꝙ
reus non p̃t in criminibus renunciare defenſioni, que reſultat,
⁊ fundatur ſuper iure gentium: ſed excuſationibus, que inducun
tur a iure poſitiuo, cõi, vel ſtatuario, bene p̃t renunciare. alleg.
gl. in l. ſi accuſatoribus. s. alleg. C. de accu. Aduerte tñ ꝙ lz ipſe
Bal. dicat ibi, ꝙ illa executio tolli non p̃t que funditus tollit cri
men: tñ idem vr̃ dicendum, ſi modificaret penam, dummodo ſit
fundata in iure. Ex quo vr̃ ꝙ concluſio Bar. hic, falſa ſit. ⁊ vide
que habes in materia in aut. iubemus. C. de iudic. in caſu p̃di-
cto Ange. qñ certum ſit nullas reum defenſiones habere, ⁊ ſic
per renunciationem termini non aufertur defenſio, pro quo o-
ptime facit, ꝙ dicit Bal. in l. j. ff. de requi. reis, qui ibi concludit
ꝙ ſtatutum in cauſa criminali p̃t auferre reo defenſiones, ⁊ ex-
ceptiones que reſpiciunt apices iuris, ⁊ non negotium princi-
pa. Et forte idem poſſet dici in renunciatione defenſionis, quia
quamuis defenſio competens ſit introducta de iure ciuili: ſi tñ
reſpiciat renunciationez criminis in totum non poſſit ei renun
ciari. Hoc ꝓbatur, q2 appellatio formalis eſt introducta de iu-
re ciuili. ff. de appell. ⁊ tñ illa renunciatio tolli non p̃t. l. non tm̃.
ff. de appel. Item pro hoc facit regula vulgaris. l. liber homo.
ff. ad l. Aqui. que hz, ꝙ nemo eſt dñs membrorum ſuorum. Sed
qñ certum eſt reum hr̃e defenſiones, tunc ſtat Ang. cum Bart.
per d. l. pactum inter heredem. ſed ſi eſt dubium, dr̃, ꝙ valet, ſi
reus fateretur ſe non hr̃e defenſiones, per d. l. j. ff. de furi. baln.
Pro quolibet intellectu, vide in d. aut. iubemus. C. de iudi.

d Alex. ¶ Damnantur ad mortem. Vide late Ang. in trac. male
fic. in verb. q2 iudex ſtatuit terminum. poſt prin.

LEX XIII.

Accuſatore. Hic habetis tres literas, ⁊ ſz
vnam habetis, iudicante, alij
hñt inchoata: alij iudicata. Secundum primas duas
literas, hec lex dicit, ꝙ accuſatore defuncto iudex po
teſt[a] proceſſum proſequi, ⁊ ipſuz finire, ⁊ terminare. Contra hoc
vr̃ expſſe in l. libellorum. in fi. ff. ti. j. ⁊ ibi dicam. Secũdum tertiã
literam habes, ꝙ res iudicata ab alio, p̃t executioni mandari p
preſidem etiam accuſatore defuncto, ⁊ nõ petente: hoc em̃ facit
ex ſuo officio. Vide gl. que incipit, alias iudicante.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Iudex p̃t. Not. accuſatore defuncto, que litis pſecutio
fiat. facit ꝙ no. Bar. in l. inter accuſatorem. in fi. s. eo. an aũt oĩa
acta facta cuz ipſo accuſatore, ipſo mortuo pereant, vide gl. vbi
Bal. in l. j. C. ſi reus vel accu. mor. fue.

1 ☞ Procurator quare non admittitur ad crimen publici iudi-
cij, tam ex parte rei, q̃ actoris.
Procurator damnatur, vel abſoluitur, qñ in eum poteſt cade-
re ſñia.
2 Accuſator hodie ex forma ſtatutorum, non punitur pena talio
nis, nec ponitur in carcere.
3 Accuſatio ſuſpecti tutoris facta, vt remoueatur, eſt ciuilis, ⁊ in
ea p̃t ꝓcurator interuenire: ſecus ſi vt puniatur.
4 Procurator interuenire p̃t in cã publici iudicij, qñ pena venit
imponenda a relegatione. ff.
5 Procurator nõ p̃t interuenire in illis tribus caſibus, in qbus
abſens ad penam mortis damnari p̃t.
6 Iudex p̃t de facto ſupplere, ⁊ querere eius defenſionez, vbicũq̧
ſñia põt in abſentem ferri.
Pro abſente, etiam vbi ingeritur pena mortis, quilibet poteſt
cauſas innocentie allegare.
7 Procurator an admittatur in criminalibus, vbi imponitur pe-
na pecuniaria.
8 Pater, dñs, ⁊ Abbas, pro filio, ſeruo, ⁊ monacho, p̃t pro ſuo in-
tereſſe in cã criminali comparere.
9 Statutũ, ꝙ ſi accuſatus declinauerit iuriſdictionem ptãtis, poſ-
ſit impune offendi, nõ comprehendit ſuperiorem pro clerico ac
cuſato, nec patrem pro filio.
10 Procurator in crie capitali pro accuſato detento, interuenire
p̃t ad allegandum cauſas cauſe.
11 Procurator in cã priuati delicti, ſi pena imponatur a relega-
tione. s. non p̃t interuenire.
12 Pena, qñ imponitur pro delicto, arbitrio iudicis illa pena vr̃
terminata, que pro tali delicto conſueuit imponi.
13 Procurator etiam ad vnum articulum in accuſatione capitali
interuenire nõ p̃t, ſi accuſatus non eſt carceratus: ⁊ ſi eſt deten-
tus ad oẽm articulum, preterq̃ ad ſñiam.
14 Procurator ex parte rei p̃t interuenire, ſi per ſtatutum impo
nitur pro homicidio pena pecuniaria.
In cauſa publici criminis, ꝓcurator ex parte accuſatoris in-
teruenire non poteſt.
15 Procurator an admittatur, qñ in defectum pecuniarie imponi
tur pena capitalis.
16 Excuſator comparens pro accuſato quas excuſationes ꝓpone
re poſſit, ⁊ nu. 8.
Proponens exceptionez excommunicationis, dz habere man
datum.
17 Mulier, vel minor p̃t ꝯparere excuſatorio noie, accuſati, dum-
modo opponat excuſationem circa factum, ⁊ ſine mandato.
18 Procurator in crimine publici iudicij ꝯſtitut⁹, quas exceptio-
nes proponere poteſt.
19 Procurator in crie publici iudicij, p̃t opponere exceptionem
tangentem delictum, ſi ꝯſtat notorie eam eſſe veram.
20 Procurator in criminalibus non p̃t opponere exceptionez pe
remptoriam.
21 Procuratori in crĩalibus non admittitur ad opponendus ex-
ceptionem dubiam de iure, lz non ſit dubia de facto.
22 Exceptio dubia in iure, lz ſit vera in facto, ⁊ ſeorſum a crie pu-
blico examinetur, tñ non p̃t per ꝓcuratorem opponi.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

23 Procurator in criminalibus ſi fuit admiſſus, qui non debuit
admitti, an valeat proceſſus.

§. Ad crimen. Hic §. diuidit in duas ptes. Pri-
ma loquit de eo, q venit ad perſe-
quendum crimen publicum. Scda de eo, qui venit ad allegan.
cās abſentie. Scda ibi, ſed excuſationes. Item prima ſubdiui
dit in duas partes. In prima loquit de pcuratore ex pte acto
ris. Secunda in pcuratore ex parte rei. Secunda ibi, multoqꝫ
magis. Item ſecunda ſubdiuiditur in duas partes. ¶ Prima
ponit dictum, ſcda effin illius dicti. Secunda ibi, ꝛ ſi iuſtaꝫ. Br
a h. d. In crimine publici iudicij nō pt interuenire pcurator[a] ad
allegan. cās cauſe, ſed ad allegandas cās abſentie admittetur.
Notabilia habetis ex his que dixi in ſummario. ¶ Uenio ad
declarationem materie, que eſt multum profunda, ꝛ hꝫ multas
1 opin. ꝛ hꝫ modicas leges. ¶ Quero primo, †anteqꝫ op. quare
procurator non admittitur ad crimen publici iudicij. Dicit gl.
in reo potiſſime eſt rō, qꝛ pcurator dꝫ damnari. l. j. C. de ſente. ꝛ
ideo non eſſet congruum, ꝙ procurator damnaretur ad mortē,
vel ad aliam penam. Iſta rō non eſt bona: nam quod dt, ꝙ pcu-
rator damnatur, vel abſoluitur, eſt verum, qñ in pcuratorem pt
cadere ſnīa: alias non. l. vlt. C. de iniur. ꝛ plene no. in l. nihil. C.
de proc. Pro hoc quod no. ſ. de pcu. l. ſeruum. §. publice. ꝛ fa-
cit. l. iij. C. de accu. que eſt ergo rō? Uidete ex parte rei aſſignan
tur iſte rōnes per doc. Iudicia non debent eſſe deluſoria. l. ſi p
tor. in princ. ſ. de iud. Sed ſi procurator interueniret ex parte
rei, iam ſequeretur iudicium eſſe deluſorium: qꝛ reus ſi videret
ſe damnari, nunquam compareret, ꝛ abſens non pt damnari. l.
abſentem. j. de pe. Item alia ratio eſt, ne maleficia remaneāt im
punita. l. ita vulneratus. ad leg. Aqui. Adde aliam rōnem, ideo
non admittitur pcurator etiam ex parte rei, qꝛ ipſe diligētius
defendet cām ſuam, quam pcurator. l. j. in fi. ſ. ad Carbo. Uidea
mus rationem ex parte accuſatoris. Dicebat Iac. Butr. ratio
eſt, qꝛ qñ crimen eſt publicum, ꝛ ſi accuſatio competit cuilibet d
populo, non pt conſtitui pcurator: ꝛ qꝛ hec cā ita pertinet ad p
curatorem, ſicut ad conſtituentem. l. lꝫ. ꝛ ibi no. ſ. de pcur. Hec
ratio eſt bona, non tñ eſt gñalis: qꝛ concludit qñ accuſaret tanqꝫ
quilibet de populo. Sed pone ꝙ accuſator accuſaret pſequen-
do ſuam iniuriam, iſta ratio ceſſat, d. l. lꝫ. Quid ergo. Dnt alij.
ratio eſt, quoniam ſi accuſator reperiretur in calumnia, cōdem
naretur in ſimilitudine ſupplicij. Item accuſator dꝫ detineri in
b carceribus[b] ſicut accuſatus, vt. j. ad Turp. l. j. §. j. ꝛ C. de accuſ.
l. ſi. Unde ſunt eadeꝫ rōnes in accuſatore, que in accuſato dicte
2 ſunt. Satis hoc plꝫ de iure communi. † Sed cum hodie de iure
ſtatutorum non puniatur accuſator in pena talionis, nec ponat
in carcerem accuſator, ſicut accuſatus, iſte rationes ceſſant. Sꝫ
alia ratio eſt, qꝛ veriſimiliter diligentius aget cām ſuam per ſe
quam per pcuratorem, qꝛ quis pprio dolore mouetur ad agen
dum diligentius cām ſuam, quam alienam. l. ij. §. fi. j. de adult. ꝛ
ſic eedeꝫ rōnes hñt locū ex parte accuſatoris, ꝛ accuſati. ¶ Op.
in crimine ſuſpecti tutoris pt interuenire pcurator. l. non ſolū.
§. j. ſ. de procu. ſed crimen ſuſpecti tutoris eſt publicum, vt no.
ſ. eo. l. j. ꝛ probatur in l. j. §. ꝗñs. ſ. de ſuſpe. tut. ergo male dicit
iſte. §. Huius timore dicit gl. hic dꝫ intelligi de tali crimine pu
3 blico, cuius pena ſit a religione. ſ. † Quantum ad propoſitum,
c puto ꝙ hec ſolutio[c] non ſit bona. Nam qñqꝫ accuſatur aliquis d
ſuſpecto, ſolum vt remoueat, tunc iſta cā dr ciuilis, non crimina
lis: qm̄ per eam nihil applicatur reipub. vt l. iij. in prin. ſ. de ſe-
pul. vio. Item agitur ad vtilitatem priuatam. ſ. pupilli: ergo eſt
ciuilis. ſed §. noſter loquitur qñ criminaliter accuſat quis. Et
ꝙ hoc ſit verum, ꝙ illa cā dicatur ciuilis, canoniſte hñt expſſius
ꝙ nos. caſus eſt in c. tue. de proc. ꝛ de teſti. c. ex parte. ꝛ ibi gl. ſꝫ
ſi poneremus, ꝙ tutor accuſaretur ſuſpectus vt puniretur, tunc
eēt cā criminalis: qꝛ agit ad vindictam. l. j. §. fi. ſ. de ſuſp. tut. in
fi. cum l. ſeq. ꝛ l. j. §. item ſolent. de off. pre. vrb. ꝛ C. de admi. tut.
l. niſi. ꝛ l. ſi liberti. tunc iſto caſu non admitteretur pcurator, ſi-
cut in accuſatione iniuriarum: ſed ſicut nec in alijs accuſationi
bus priuatorum criminum, vt. j. videbitis. ¶ Secundo op. de
l. ſed ꝛ he. §. j. ſ. de pcura. vbi libertus accuſatur, vt ingratus, vt
reuocetur in ſeruitutem, ꝛ admittitur procurator. ꝛ dt gl. eodē
d mō,[d] quod ibi pena imponitur. j. relegationem: hic. ſ. Hoc non
plꝫ ad legem illam: qꝛ ibi imponitur pena. ſ. relegationem: qꝛ
ſeruitus eſt mors. l. ij. ſ. eo. ꝛ l. capitalium. j. de pe. ꝛ l. ſeruitutē.
ꝛ l. quod attinet. de regu. iur. Quare dic. ꝙ ibi qñ actio eſt ciui-
lis: qꝛ ad partis commodum redigitur in ſeruitutem: hic loqui
4 tur in criminalibus. ¶ † Tertio op. de l. ſeruum quoqꝫ. §. publi
ce. ſ. de proc. vbi dr ꝙ vbicunqꝫ abſens pt condemnari, admit
titur procurator: ſed in quibuſdam criminibus pt damnari qs
abſens. l. abſentem. j. de pe. ergo, ꝛc. Huius timore gl. ſtat in ſo
e lu. prima, ꝙ hic. §. reſtringatur, quando in criminalibus[e] venit
imponenda pena. ſ. relegationem, ſecus ſi j. relegationem, arg.
f l. j. j. an per alium cauſe appel. vide illam legē. Iſtam opi. tꝫ gl.
in hoc §. ad crimen. ꝛ latius in d. §. publice. ꝛ latius in l. j. j. an p
alium cāe appel. Et hanc opi. tꝫ Iac. de Are. Odofr. Iac. But.
ꝛ Gul. de Cug. do. Rayne. ꝛ omnes quaſi. Iac. de Ra. vr tene-
re ꝯtrium, ꝛ eum ſequitur Pet. ꝛ Marti. Siliman. qꝛ Ia. dicit,
ꝙ in crimine publici iudicij, vel non publici, non curo, non pōt
interuenire procurator. niſi qñ cā eſt pecuniaria. Unde ſi pena
imponeretur relegationis, non poterit interuenire procurator
ꝛ illud, vſqꝫ, quod ponitur in l. j. j. an per alium cau. appel. poni
tur incluſiue ſm eos, ꝛ per illum text. hanc opin. probant. Et ꝙ
ponatur incluſiue, probatur ibi, dum dicit, capitalis. Nam capi
talis cā eſt, que adimit vitam, libertatem vel ciuitatem, vt ſ. eo.
l. ij. Et dnt ipſi, ſi exponeretur excluſiue, ille verſi. ſꝫ ꝛ ſi ea. nihil
importaret, qm̄ cum dicit, capitalis cā, omnia iſta cōphendit.
Ita dnt ipſi. Preterea probatur per hunc tex. qui gñaliter lo-
quitur de crimine publici iudicij proſequendo, nec dicit de qua
pena. Item probatur per l. ij. C. de procu. cum dicit, rem pecu-
niariam, ꝛc. ergo ſi non eſt pecuniaria, non pt interuenire procu
rator. Preterea dnt, caſus eſt in l. vlti. C. de iniu. vbi eſt ſpeciale
in perſonis illuſtr. ꝙ admittitur procurator in crimine iniuria
rum, ergo in ꝯtrium eſt ius commune: ſed in crimine iniuriarꝫ
pt imponi pena relegationis, vel alia. j. relegationem, ergo, ꝛc.
l. vlt. ſ. de iniu. Ita dnt ipſi. Ly. in l. reos. C. de accuſa. non dicit
plus, niſi ꝙ opi. glo. ſeruatur per conſuetudinem Italie. Ad d.
§. publice. rñdet, ꝙ ille §. non diuiditur in tres partes, put gl. le
git. ſed totus ille §. loquitur in eo, qui venit ad allegan. cās ab-
ſentie. Iſta eorum opi. reprobatur a noſtris modern. nam in d.
§. publice. dr innocentiam excuſantem, ꝛ ſic loquitur de eo, qui
venit ad excuſandum innocentiam, non ad excuſandas cās ab-
ſentie. ſed ad allegan. cās cāe. Et ita dicebat Iac. Butr. Ad l. j.
j. an per alium cau. ap. rñdebat Iac. de Are. vide illum tex. dū
dicit, capitalis, ꝛ exponit ſi tunc ſtricte accipe, pro ea, que vere
ingerit penam mortis vel ſanguinis, vt C. de tranſa. l. tranſige-
re. poſtea addit de alijs capitalibus que continent damnationē
in metallum, vel deportationem. in verſ. ſed ꝛ ſi ea. Ita dicebat
Ia. de Are. Old. ꝛ oēs illi, qui tnt opi. gl. Non obſt. hic §. ad cri-
men. qui loquitur gñaliter, qꝛ diſtinguitur per alias leges. Eo-
dem mō rūdeo ad l. ij. C. de proc. Non obſt. l. vlt. C. de iniu. con-
iuncta. l. vlt. ſ. de iniur. qꝛ ad illam rñdet. Gul. de Cug. ſic, id ꝙ
dr in gl. noſtra, ꝙ qñ pena imponitur a relegatione. j. pt inter-
uenire procurator, intelligo in pena priuatiua, vt relegationis,
vel remotionis ab ordine, ꝛ interdictionis, ꝛ ſimi. ſed qñ impo-
nitur pena afflictiua in corpus, vt ictus fuſtium, ꝛ ſi. tunc nunqꝫ
poterit interuenire procurator. Ita loquūtur ꝯtria. Et ſi dicis,
quō in l. ꝯtria. ſ. l. vlt. ſ. de iniur. qn imponitur pena exilij, vel al-
terius interdictionis. Rñ. ſufficit, ꝙ poſſet imponi pena afflicti
ua, ꝛ ꝙ ſit dubium: ꝛ ideo cum in crimine iniuriarum poſſit im-
poni pena afflictiua arbitrio iudicis, in dubio non poterit inter
uenire procurator. Quid dicemus? Cōiter teneamus opi. glo.
noſtrorum, ꝛ minime immutanda ſunt, que interptationem cer
tam ſemper habuerunt, ꝛ ſic iudicarem. Tñ quid eēt tenendum
gr̄a diſputationis, ꝛ forte de iure. j. dicam. ¶ Sed primo que-
5 ro, † pone ꝙ in cā vbi infertur pena mortis. pt abſens damnari,
ſicut eſt in tribus caſibus. Unus eſt. j. ad l. Corne. de ſica. l. lege
Corn. ver. ꝛ qui hoc crie. Alius eſt. C. de pe. l. nec diu. ꝛ expreſſe
in quadam conſtitutione Henrici Impe. quam ipſe fecit in ciui
tate Piſarum, in qua ſtatuit, ꝙ crimine leſe maieſtatis abſens
g pt damnari, poterit ne tūc[g] interuenire procurator? Dices tu.
Caſus eſt. j. ꝙ ſic, in d. §. publice. Aduerte. Qñqꝫ quis pt condē-
nari abſens, tunc quilibet, qui vult allegare pro eo cās innocen
tie, admittitur, vt in d. §. publice. ipſe ēt iudex, ſi nemo allegaret
pro eo, dꝫ querere de eius innocentia. l. j. in fi. j. de queſt. ꝛ l. ſi nō
6 defendant. j. de pen. Et eſt iſta † regula. Ubicunqꝫ pt ferri ſnīa
diffinitiua in abſentem, tunc iudex de facto pt ſupplere, ꝛ que-
rere eius defenſionem, vt in aut. qui ſemel. C. quō. ꝛ qñ iudex. ꝛ l.
ampliorem. C. de appel. lꝫ gl. dicat ibi, ꝙ eſt ſpeciale in cā appel
lationis, ꝛ male dicit: qꝛ hoc eſt ius cōe. Hoc etiam ſentit Inn.
in c. veniens. ex de accuſatio. ꝛ ego dixi plene hoc in l. iij. §. hoc
autem iudicium. ſ. de dam. infec. in repeti. mea. Tamen lꝫ qui-
libet admittatur ad allegandum pro eo cauſas innocentie, iſte
non eſt procurator, qui hoc facit, ſicut dicitur in l. non tantum.
infra de appel. Si. n. vellet facere aliquem actum, per quem fie
ret preiudicium reo abſenti, non poſſet, qꝛ ad crimen publici iu
dicij fruſtra procurator interueniret, vt hic, ꝛ in d. §. publice.
non loquitur de procuratore, ſed generaliter de quolibet. Nam
ſi procurator eſſet, preiudicare poſſet domino, quod tamen nul
la lege reperitur. Et ꝙ hoc ſit verum, probatur in l. j. infra an
per alium cauſ. appella. Nam in cauſa appellationis ſententia
poteſt ferri abſente parte. l. ſi. §. illud. C. de temp. appell. tamen
in cauſa

in cā applōnis in crimine capitali ꝑcurator non admittit. Di-
co ergo, ꝙ in qōne ꝓpoſita non admittitur ꝑcurator, qui poſſet
dño obeſſe, ⁊ ꝓdeſſe. Caſus eſt hic, ⁊ ī. an per aliam cauſ. applo-
b nis. l. j. Sed poſſet venire[b] tanquam quilibet ad allegandum ꝓ
abſente cās innocentie criminis, vt in d. §. publice. Hoc premiſ
7 ſo, in qōne † que eſt inter Ultramontanos, ⁊ gl. dico, ꝙ vr̄ ꝙ Ul-
tramon. dicant melius quam gl. ꝙ in criminib. non poſſet inter
uenire ꝑcurator, niſi vbi imponitur pena pecuniaria, ⁊ illud,
vſq; ponitur incluſiue. caſus eſt ibi. ⁊ qꝛ gñaliter loquitur hec
lex. Ad d. §. publice. rñ. quilibet pōt interuenire, concedo, ꝙ pōt
interuenire ad excuſandum eum, non tñ tanquam ꝑcurator, vt
poſſet dño obeſſe, ⁊ prodeſſe. Et hoc gratia diſputationis ſit di-
ctum. Preterea caſus eſt ſ. de iniu. l. vlt. coniuncta l. fi. C. de in
iu. Non obſtant rōnes Gul. vt dicam ī. in ſeq. qō. ¶ Oppo. de
l. reos. C. de accuſa. Rñdeo, ibi loquitur de eo. qui venit ad alle
gandum cās abſentie, ſcḋm glo. ¶ Item oppo. de l. inter accuſa-
torem. ſ. eo. Sol. eodem modo, qꝛ ibi venit ad allegandum cās
abſentie. ¶ Item oppo. de l. Lucius. ī. de appellat. ⁊ l. ſi cuiuſ-
dam. C. de accuſatio. ⁊ in l. ſeruus. ſ. eod. ⁊ in l. ſciendum. Solu.
8 † dñt quidam, quod illis legib. admittitur dñs ad defendenduꝫ
i ſeruum pro ſeruo intereſſe. Uidete, fateor[i] hanc ſolutioneꝫ, qō
dñs admittatur pro ſuo intereſſe, eadem rōne pater pro filio,
9 Abbas pro monacho, arg. ad hoc ſ. de li. ho. exhi. l. j. Quod † eſt
notandum ꝓp ſtatuta quarundam ciuitatum, que dñt, ꝙ ſi quis
accuſatus, vel inquiſitus de crimine declinauerit iuriſdictioneꝫ
Poteſtatis, vel capitanei, poſſet impune offendi. Quid ergo fa-
k ciet[k] clericus inquiſitus? Non declinabit ipſe, ſed Abbas, vel
ſuperior: ⁊ eodem modo pater declinabit pro filio ſuo intereſſe
10 ⁊ ſic penam euitabunt. Poſſumus † etiam dicere alio modo, ⁊
eſt verum, ⁊ conſuetudo approbat. Accuſati ponuntur in vincu
lis, ⁊ in vinculis agunt cām, vt ī. titu. j. l. ij. Modo, qñ quis eſt in
vinculis, admittitur procurator pro eo ad allegandum cauſas
l cauſe: ergo in crimine[l] capitali per legem ſ. alleg. Item proba
tur ratione, qꝛ omnes rōnes ſ. dicte ceſſant, qꝛ iudicium nō erit
cluſorium. Item per alios ⁊ per ſe maturius defendet cauſam
ſuam, quam per ſe tm̄: qꝛ alij magis poterunt adeſſe, ⁊ ideo po-
terit interuenire procurator, ēt in crimine capitali. ⁊ hoc eſt ve
rum, ⁊ conſuetudo approbat, lꝫ Odo. dixerit ꝯ. ¶ Quero, dr̄ hic
11 † publici iudicij, quid in accuſatione priuati iudicij? Gl. arguit
ꝓ ⁊ ꝯ, finaliter dt idem, ⁊ ſic tꝫ glo. idem in priuatis, dummodo
imponatur pena ſ. relegationem. Ita tenerem conſulendo, qꝛ
hoc ſeruat ꝯſuetudo. Sed gratia diſputationis dico, ⁊ hoc omi
ſi ſ. ꝙ ſi imponitur pena relegationis, ꝑcurator, non poteſt in-
teruenire. caſus eſt in l. vlti. C. de iniur. coniūcta l. vlti. C. de in-
iur. Non obſtat rō Gul. de Cug. qui dicit, ꝙ ſufficit ꝙ ſit poſſibi
12 le, ꝙ imponatur pena afflictiua. Nam qñ † imponitur pena ꝓ
delicto arbitrio iudicis, illa pena vr̄ determinata, que pro tali
delicto conſueuit imponi, vt no. in §. pena grauior. l. quid ergo.
ſ. de his qui notā. infa. Unde poteſt eſſe talis perſona que dꝫ re
legari, ⁊ tñ non poteſt interuenire procurator. Preterea pena
relegationis eſt qñq;, vt quis debeat certo loco morari, l. relega
torum. circa prin. ī. de interdic. ⁊ releg. ergo eadem rō eſt in re-
legato, que eſſet in deportato: qꝛ nunquaꝫ veniret vt poneret in
13 certo loco. ¶ Secundo quero, † vtrum ad vnum tm̄ articulum
poſſit conſtitui procurator in cā capitali? Et iſta qō eſt in gl. hic.
Dy. vr̄ tenere, ꝙ ꝑcurator poſſit conſtitui ad omnem articulū,
preterquam quo ad ſniam. Spec. tangit in tit. de procu. §. j. ver
ſic. ſed nunquid. ⁊ eſt gl. ordina. extra de accu. c. lꝫ. ⁊ Inn. hoc po
m nit in c. veniens. e. tit. Br̄ puto, ſi ille eſt in carcerib.[m] poteſt cō
ſtituere procuratorem ad omnem articulum, preterquam ad
ſententiam, vt dixi ſ. ſed ſi non eſt in carceribus, non poſſet con-
ſtituere procuratorem etiam ad vnum articulum per regulam:
qꝛ a quo remouet genus, ⁊ quelibet eius ſpecies, l. j. in fi. de ſuis
⁊ legi. Nam hic indiſtincte dr̄, ꝙ ad crimen publici iudicij ꝓſe-
quendum, non poteſt interuenire ꝑcurator ſed examinatio vni⁹
articuli eſt examinatio criminis: ergo etiam ad vnum articulū
14 tm̄ non poteſt conſtitui procurator. ¶ Quero ex † gloſ. quid ſi
pro homicidio imponitur pena pecuniaria per ſtatutum, an po
terit procurator interuenire? Br̄ ex genere pene iudicatur cri
men capitale, vel non, vt plene dixi ſ. e. l. ij. cum ergo pena ſit pe
cuniaria. poterit interuenire procurator. Ita tꝫ Dyn. hoc verū
ex parte rei. Sed an ex parte accuſatoris poſſit interuenire pro
curator, eſt videndum an ſit crimen publicum, vel non, vt plene
dixi ſ. eo. l. j. ⁊ ſi eſt publicum non poteſt interuenire procura-
tor ſimpliciter, niſi ſcḋm diſtinctionem. l. lꝫ. §. j. ſ. de pcu. ¶ Que-
15 ro, † quid ſi in defectum pene pecuniarie imponitur pena cor-
poralis? Rñdeo, vt dixi ſ. eo. l. ij. ¶ Quero, ⁊ intro materiam le
gis noſtre, ⁊ tango ſecundam parteꝫ. Dr̄ hic, ꝙ excuſationes ab
16 ſentium, ⁊c. quod † eſt officium[n] iſtius excuſatoris, quas excu
n ſationes proponet. Inn. in c. veniens. ex de accu. dt ſic, Quidaꝫ
eſt ſimplex excuſator ſine mandato, ⁊ iſte non pōt proponere ex
cuſationem, niſi circa factuꝫ, vt qꝛ eſt infirmus, ⁊ fuit impeditus
⁊ ſimilia, ⁊ de tali excuſatore loquitur hic, ⁊ l. inter accuſatoreꝫ.
ſ. eo. l. liberto. in fi. de neg. geſt. Excuſator vero circa ius, vt pu
ta, non venit, qꝛ non tenetur venire, vt tu es excommunicatus, ⁊
ſimiles excuſationes circa ius non poſſunt ꝓponi per ſimpliceꝫ
excuſatorem, ſed opꝫ ꝙ habeat mandatuꝫ. Probatur in d. c. ve
17 niens. ⁊ de dolo ⁊ contu. c. cum dilecti. Aduerte † ad euidentiaꝫ
premitte, ꝙ talis excuſator, qui non hꝫ mandatum, non curatur
o an ſit mulier,[o] vel minor, vt no. in d. §. publice. Item non tenet
p cauere de rato.[p] Ita no. in l. in eo qō. §. j. ī. de reg. iur. ⁊ Inn. in
18 d. c. veniens. Dic ergo ſic, ꝙ quedam ſunt excuſationes neceſſa
rie, ⁊ impediunt reum venire, velit nolit, vt puta infirmitas, vel
eſt ab alio incarceratus, vel non pōt tranſire mane per iter. Iſte
cauſe pñt allegari per quemlibet, nec requiritur ꝙ caueat de ra
to: qꝛ velit nolit, abſens purgatus ſic eſt. Quedam ſunt excuſa-
q tiones ꝓbabiles[q] que eum excuſant a veniendo ꝓbabiliter, poſ
ſet tñ venire ſi vult, vt puta, qꝛ in illo loco hꝫ inimicitias ⁊ ſic ex
cuſatur non veniendo, l. de etate. ad Treb. ⁊ de legationib. l. ſciē
dum. §. j. tñ ſi vult venire pōt, tunc talis excuſator ſimplex non
admittitur ſine mandato ad allegandum talem excuſationem:
qꝛ neſcit quid ille abſens velit. Quedam ſunt excuſationes me-
re voluntarie, vt puta, tu non es meus iudex, hoc caſu ſi vult re⁹
pōt ꝓrogare iuriſdictionem: ideo excuſator non pōt ꝓponere ſi
ne mandato, cū hoc conſiſtat in volūtate abſentis. Ita dꝫ intelli
gi predictum c. veniens. ⁊ dictum Inn. ¶ Uide ꝙ predictaruꝫ
excuſationum quedam pñt proponi ſine mandato, quedam non.
Quero procurator habens mandatum, quas exceptiones pote
r rit ꝓponere in crimine publici iudicij? Aduerte quedam[r] eſt ex
ceptio dilatoria, ex quo nullo modo crimen tangit, vt puta, dico
ꝙ libellus non ꝓcedit, tu non es meus iudex. Iteꝫ accuſator nō
pōt accuſare, ⁊ ſimi. vt per totum titulum, qui accu. nō pñt. Iſta
pñt ꝓponi per ꝑcuratorem, per regulam l. j. §. vſus. ſ. de procu.
Recob. iſte §. qꝛ loquitur tm̄ in iſtis exceptionib. per quas cri-
19 men examinatur. Quedam † ſunt exceptiones, que lꝫ opponan
tur ad proceſſum, tñ tangunt crimē. U. G. opponitur exceptio
rei iudicate, non pōt procedi, qꝛ de crimine iam eſt condemna-
tus, vel abſolutus, vel non poteſt accuſari, qꝛ interfectus pote-
s rat impune occidi[s] ex forma ſtatuti, tunc quid iuris ſit, aduer-
te. Iſtam qōnem diſputauit Iac. de Are. ⁊ finaliter ſic determi
nauit, Aut eſt notorium illam exceptionem eſſe veram, ⁊ admit
titur ꝑcurator, alias ſecus. arg. ad hoc in l. Fulcinius. §. ſi quis
actione. qui. ex cau. in poſſ. ea. coniuncta l. eo tpe. ſ. de pec. ⁊ qō
dr̄ in ſolutione ꝯtriarum legum, argu. pro hoc l. qui cum maior.
§. libertus. de bo. liber. Hoc etiam tꝫ Dy. in l. reos. C. de accuſ.
⁊ hoc tꝫ Iac. de Bel. in quadam queſt. quam diſputauit, ⁊ ita cō
ſuluimus Piſis, d. Fran. Tig. ⁊ ego, ⁊ etiam conſului in ciuita-
te iſta, ⁊ addidi talem rationem. Ratio huius eſt, qñ eſt notoriū,
ꝙ non debet procedi, iudex ex ſe nemine petente debet abſolue
re reum. d. l. qui cum maior. §. ſi libertus. ⁊ qō ibi no. ſ. de bo. li.
⁊ quod not. in l. vbi pactum. C. de tranſa. Sed quando eſſet du-
bium, tunc non admittitur procurator, ne factum procuratoris
20 poſſit reo nocere, vt ſ. vidiſtis. Si vero † exceptio perempto-
ria, tunc procurator ſine dubio non poſſet interuenire. qꝛ diſcu-
titur crimen: qꝛ pronunciatur ſuper crimine, non ſuper ea, l. j.
21 C. de ordi. iudi. Quero, † quid ſi eſt dubium de illa exceptio ꝓ-
pter ius, non propter factum, vt qꝛ non eſt dubium, an quis ſit
exbannitus, ſed eſt dubium an ſit exbannitus de iure, an poſſit
interuenire procurator ad examinationem illius exceptionis, ⁊
ad examinandum illud dubium? Rñ. non. ſicut enim cuꝫ eſt du
bium ſuper facto. non poteſt interuenire procurator, vt ſ. dixi,
ita non poterit interuenire, ſi eſt dubiuꝫ ſuper iure, quod probo
per l. cum prolatis. ſ. de re iudi. ⁊ qō no. ſ. de legib. l. non pñt. ⁊
C. de legib. l. cum de nouo. ⁊ in j. conſti. Cod. §. quibus. vbi exp̄ſſe
dr̄ dubietas ſup iure equiparat dubietati ſuper facto, ⁊ ibi no.
22 in gl. ¶ † Quero, quid ſi iſta exceptio dubia, quam dixi non poſ
ſe examinari per procuratorem, veniat examinanda ſeparatim
a crimine? Iſta eſt queſtio de Ranageſe. que fuit inter do. Ia. de
Bu. ex vna parte, ⁊ Ia. de Bel. ex parte alia, que talis eſt, Qui-
daꝫ Ranageſe nomine, fuit interfectus, filius eius accuſauit oc
ciſores, illi excipiebant ꝙ poterat occidi, qꝛ erat exbannitus re
periebatur cancellatus de banno: ſed erat dubium an cancella
tio valeret, qꝛ iudex maleficiorum modicum ſciebat. Conſilium
ciuitatis commiſit examinationem illius exceptionis tm̄ colla-
terali, queritur, an poſſit interuenire ꝑcurator coram collate-
rali. Ia. But. diſputauit hanc qſt. ⁊ determinauit ꝙ ſic. Et rō fi
nalis, quam ipſe fecit, eſt talis, Exceptio que tangit crimen, qñ-
cunq; venit examinanda ſeparatim a crimine, in ea pōt interue
nire procurator, l. j. ⁊ l. preſes. C. ad leg. Flauiam de plag. Sed
iſta exceptio venit examinanda ſeparatim a crimine, qꝛ tantum

de ea cognoſcit collateralis: ergo ⁊c. Ja. de Bel. diſputat ↄ̃triũ. Et rõ potiſſima fuit iſta, illud quod dr̃, ꝙ qñ exceptio que tangit crimen venit examinanda ſeparatim a crimine, põt interuenire ꝓcurator, eſt verum qñ examinatur ad alium finem, quam examinationem ⁊ deciſionem criminis. Jta loquitur d. l. j. ⁊ l. preſes. C. ad leg. Flauiam de plag. Sed qñ qđ examinatur ſeparatim a crimine, tñ tendit ad excludendum crimen, ſeu tendit ad deciſionem criminis, vr̃ vna cã, ⁊ vnum iudicium cum crimine, ⁊ coram eodem iudice dʒ examinari, l. arbitrio. ⁊ l. ſi ab arbitro. ſ. qui ſatiſd. cog. ⁊ j. a qui. appel. non lʒ. l. fi. Pro hoc C. de indi. in auth. ad hec. ⁊ ita fuit obtentum, ⁊ determinatum, quod
23 ſatis mihi plʒ, ⁊ ꝓ iſta parte multa conſilia venerunt. ¶ † Quero, quid [t] ſi procurator nõ debuit admitti, ⁊ fuit admiſſus? Rñ. hanc q. format gl. in l. quamuis. C. de adulte. ⁊ in hac q. dubito. ego conſueui dicere alias, aut procurator fuit admiſſus ex parte accuſatoris, aut ex parte rei. Si ex parte accuſatoris, vʒ ꝓceſſus. Rõ, q2 pars ⁊ iudex põt remittere accuſatori penam calumnie, ⁊ ſolum pp penam calumnie erat, ꝙ deberet admitti principalis. Si vero ex parte rei, tunc non poteſt interuenire, niſi poſt cauſe concluſionem, d. l. quamuis. nunc dubito, ⁊ forte eſſet melius dictum ꝙ proceſſus non valeret, q2 vna de rõnib. quare ꝓcurator accuſatoris non poteſt interuenire, eſt, q2 diligentius agit quis ſuam cãm per ſe, quam per alium. Eſſet enim in detrimentum reipublice, ꝙ pp procuratoris factum reus abſolueretur. Preterea, pro hoc facit iſte §. qui dt ad crimen publici iudicij perſequendum, fruſtra, ⁊c. ⁊ ſic nullo modo põt interuenire: ſecus ſi poſſet interuenire, ſi non repelleretur exceptione: q2 tunc non eſſet fruſtra, ⁊ hoc niſi poſt cauſe concluſionem, d. l. quamuis. Non habetis alia circa hũc §. qui fuit repetitus per me Bar. die xxij. menſis Octobris.

ADDITIONES.

a P. P. P. ¶ Jnteruenire procurator. Procurator non poteſt interuenire principaliter, ſecus incidenter. Barb. cõſi. ij. vol. j. Claud. de Seyſſel. ¶ Adde ꝙ nec procurator poteſt interuenire in crimine capitali ad proteſtandum de abſentia iudicis ſm Bald. in c. plerunque. circa prin. de reſcri.

b Alex. ¶ Detineri in carcerib. Adde ꝙ de poteſtate ordinaria Papa vel Jmperator non põt procuratorem admittere ex parte rei. Tex. eſt in c. veniens. ex. de accu. ideo nec delegatus põt. c. j. de offi. iudi. li. vj. iuncta gl. in ver. criminali. ⁊ ideo non tʒ reſcriptum, ꝙ procurator admittatur, l. fi. ſ. de iniur. ⁊ Jmo. hic, in cã tñ capitali admittitur procurator ad probationeʒ notorij, vt no. Bar. in l. ij. C. vt nemo priua. Jtem adde not. per Bal. in l. j. in prin. de dam. infe. ⁊ Bal. in l. eleganter. §. ſi dolo. ff. de dolo. qui dñt, ꝙ ſi dubitatur, an vulnus ſit letale, poterit interuenire procurator ſub conditione, ſi apparuerit vulnus non eſſe letale, qđ no. Jtem vbi agitur de crimine poſt mortem, vt damnetur memoria hominis, admittitur procurator, ſm gl. xxxiij. q. v. c. ſane. Pro hoc q2 talis eſt ſñia declaratoria, cum pena in talibus criminib. vt in l. Jul. ma. ⁊ ſimilib. ſit impoſita iure, nimirum ſi admittatur procurator, vt in ſimil. no. Bal. in l. reos. de accuſ. ⁊ in terminis Pet. de Ancha. in d. l. ſeruum. §. publice. Jtem adde, ꝙ vbi admittitur procurator, cõdemnatur dñs cuʒ procuratore gl. ⁊ doctor. in l. nihil. C. de procu. ⁊ in l. ij. C. de accu. ⁊ in l. ſeruum. §. publice. ad fi. ſ. de procu. Jtem adde, ⁊ tene menti perpetuo. quidam dñt quod ad hoc vt admittatur defenſor in cã criminali requiritur quod non tm̃ pena ſit pecuniaria, ſed ꝙ defenſor confiteatur contenta in inquiſitione. alleg. text. ⁊ ibi no. in l. qui ſeruum. de interro. actio. Jtem quid ſi de iure cõmuni pena ſit corporalis, vt pro homicidio, ſed per ſtatutum facta eſt pecuniaria, vtrum poterit interuenire procurator: vide Guido. de Suza. ſua q. inci. qđ talis eſt, continetur ſtatuto ciuitatis. ⁊ Bart. in l. j. ſ. eo. Jtem vtrum in actione populari ciuili admittatur procurator, vide Bal. in l. aduerſus. ⁊ quod ibi poſt eum dixi. C. de furt. Et quid in tutore, vide Bal. in l. reos. C. de accu. ⁊ in l. pe. C. de autho. preſtanda ⁊ vtrobiqʒ. dixi poſt eum. Et an ius accuſandi ex priuato delicto poſſit in aliuʒ cedi, vide per Bal. in l. per diuerſas. in xvj. q. C. manda. ⁊ que ibi poſt eũ dixi. Adde quid ſi pena erat arbitraria, ⁊ effecta eſt pecuniaria ponendo in banno, ⁊ ſi non comparet, an procurator poterit interuenire, vide Pet. de Anch. conſi. clxxiij.

c Alex. ¶ Puto ꝙ hec ſol. Jdem in priuato crimine qñ ex genere pene ratio eadem eſt, vt eſt tex. in l. fi. in princ. ⁊ ibi Bald. C. vbi ſenat. vel clariſ.

d Poma. ¶ Eodem modo. Et qñ commutatur pena criminalis in pecuniariam, vide Bald. in l. cum in fundo. §. ſi fundus. ff. de fundo do. vbi tʒ, ꝙ poteſt interuenire per illum text. quia nõ cõſideratur origo.

e And. Barb. ¶ Qñ in crimi. Hoc tenet gl. in c. veniẽs. de accuſ. ⁊ ij. q. vj. c. ſi quando. ⁊ omnes doc. iuris canonici.

f Alex. ¶ Tene gl. Et hanc communem opi. ſequi vr̃ etiaʒ Bar. in l. fi. C. de iniur. Et de materia vide Cyn. referentem plures opiniones in l. ij. C. de procu.

g Alex. ¶ Poterit ne. Tunc bene poteſt ferri ſñia in abſenteʒ, an tunc admittatur procurator, ⁊ concludit ꝙ non, vide Bar. in extrauag. ad reprimenduʒ. in verb. legitime. in prin. ⁊ vide qđ no. Bar. in l. is qui reus. in vlt. col. ſ. e. ⁊ ideʒ cõſuluit Dy. vt refert Jo. And. in addi. Spe. in tit. de ꝓcu. ⁊ d. Anto. in c. veniens. de accu. Jtem adde ꝙ regula huius §. fallit, qñ vniuerſitas accuſat, vel accuſatur, ſm Bar. in l. ij. §. pupillis. ver. vltimo quero j. de accuſa. ⁊ gl. in l. ſed ſi hac. in gl. fi. de in ius vocan. ⁊ in materia huius §. vide Jmo. in c. licet in beato Pet. de accuſa.

h Poma. ¶ Sed poſſet venire. Jdem tʒ Bart. in d. §. publice. ⁊ in extrauag. ad reprimendum. in verſic. legitime. ⁊ Archi. in c. qui generaliter. de procu. in vj. licet Saly. in l. reos. C. de accu. dixit fore ſuam nouam opi. ⁊ hoc refert Jmo. tenet Ant. in c. veniens. de accuſatio.

i Alex. ¶ Videte fateor. Adde Bal. idem tenentem in l. filius. de his qui ſunt ſui vel alie. iur. l. reos. C. de accuſatio. Adde Bal. in l. procurator. ſ. rem ra. habe. Et idem Saly. in l. ij. verſ. oppo. quinto. C. de accu. etiam Moder. in l. cum vna. §. tutor. j. de appella. ⁊ Bar. in d. l. ij. ⁊ qđ no. Ange. in l. ab adminiſtratore. C. de legat. ⁊ vide no. Bar. in l. ſi quis ſub conditione. ſ. de condit. inſti. ⁊ vide An. in conſi. xxxviij. inci. Ruffi.

k Poma. ¶ Quid ergo faciet. Vide Fel. in c. eccleſia ſancte Marie. in verſi. ſecunda cautela eſt. de conſtit. ⁊ Pan. in c. ſi diligenti. de foro compe.

l And. Barb. ¶ Ergo in crimine. Et inquantum l. ſeruus. ſ. eo. ⁊ l. Lucius. j. de app. allegatur in glo. ꝙ dñs poteſt interuenire ad defenſionem ſerui: ita pater pro filio, iuxta no. in l. cum filius. de verb. obli. Abbas ꝓ monacho, ciuitas, pro ſuo ciue, arg. l. de iure. j. ad munici. Vxor ꝓ marito. ca. non eſt nobis. de ſponſali. l. j. §. per hanc. de rei ven. tñt Dñi d Rot. deci. cclxxiij. d. Ant. in d. c. veniens. Et eſt vtile ad ſtatutum, ſi quis declinet iuriſdictionem ptãtis bannientis, eſt cautela vt pater compareat pro filio. Et vide qđ voluit Bal. in l. eos. §. ſuper his. C. de appe. Et vtrum in cã perpetui carceris poſſit interuenire procurator, Bal. in l. ſeruum. §. publice. ſ. de procu. Et vtrum qñ quis venit banniendus cum confiſcatione bonorum, poſſit comparere per procuratorem, conſuluit ꝙ non, per gl. in §. relegati. Jnſt. quo. mo. ius pat. po. ſol. Et vtrum poterit interuenire procurator ꝓ carcerato. Odof. tʒ ꝙ non. Rich. de Saly. in d. §. publice. ⁊ Saly. in d. l. reos. d. Ant. in d. c. veniens. Sed cõis opi. quam ſeruat conſuetudo, eſt in ↄ̃trium, quam hic ſequitur Bart. ⁊ Domini de Rota in deci. ccj.

m Alex. ¶ Eſt in carcerib. Reus incarceratus poteſt ſe per ꝓcuratorem defendere, adde Bar. in l. non tantum. ſ. de app. ⁊ idẽ vtrum reus carceratus põt per ꝓcuratorem comparere, Odo. ⁊ Guid. de ſuza. tñt ꝙ ſic, vt refert Gandi. in tract. malefi. in l. ſi cuidam. C. e. ⁊ Bal. in l. ſeruum quoqʒ. §. publice. de ꝓcur. dt, ꝙ ad quoſdam actus poterit interuenire, ad quoſdam non, vt in actib. perſonalib. vt in tortura, ſñia, ⁊ litis conteſtatione. vide cũ in l. eos. §. ſuper his. C. de appel. ⁊ in l. reos. C. d accu. Et ad merita cauſe, puta opponere exceptionem peremptoriam, producere teſtes, inſtrã, ⁊ ſimilia, dt etiam Bal. in d. §. publice. ꝙ forte peremptoriam non poterit opponere, ſed dilatoriam ſic. Spe. in ti. de procu. tʒ, ꝙ ad merita cauſe admittatur, qđ intellige, qñ reus eſt in carcere, ſecus ſi alius ꝓ eo, vt no. Cyn. in l. reos. ⁊ ibi Bal. C. de accuſ. Et hanc opi. ꝙ ad merita cauſe indiſtincte poſſit admitti, tʒ Jo. And. in Spe. tit. de procurato. §. j. ⁊ inquit qđ non ſolum procurator, ſed quilibet extraneus: ⁊ fortius coniuncta perſona debet admitti etiam ad plenam rei capitalis detẽti in carceribus excuſationem, vt per Pet. de Anch. in d. §. publice. conclu. cxcix. do. Floren. ⁊ Abb. in d. c. veniens. tʒ ↄ̃ Bar. ⁊ vide quod no. Jmo. in c. dilectorum filiorum. verſ. in eadem gloſ. ibi, vt pʒ in antiqua. de teſti. cogen. ⁊ Bal. in l. iij. C. ad leg. Flauiam de plagi.

n Alex. ¶ Officium. Vide quid debeat facere talis excuſator, ꝑ Bar. in l. queſitum. ff. de re iud. ⁊ Bar. hic adde Ang. in diſpu. ſua Bono. quidã, ⁊c. ⁊ Bal. in l. reos. C. de accu. Pau. d Caz. in c. Raynutius. de teſta.

o Alex. ¶ Sit mulier. Jnno. in c. veniens. de accuſat. ⁊ Ang. in l. exigendi. in prin. C. de procu.

p Alex. ¶ Derato. Bal. in l. exigendi. C. de procu. in verſ. tertio quero hic, ⁊c. ⁊ Bal. in l. reos. de accu.

q Alex. ¶ Excuſationes probabiles. Not. ꝙ qñ reus eſt in vinculis: põt in qualibet cã criminali interuenire procurator. Jdem voluit Bar. in l. non tantum. de appella. ⁊ vide apoſtillam ſeq. ⁊ Jmo. ⁊ Mod. in l. cum in vna. de appella. ⁊ Bar. in l. reos. C. d accuſ. ⁊ Bar. j. ead. l. in verſi. quero.

Aduerte

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

r Alex. ¶ Aduerte quedam. Vide Bal. in l. j. quomodo ⁊ qñ iu-
dex. ⁊ Bal. in l. reos. de accuſatio.
o Alex. ¶ Impune occidi. Et ſic in exceptione banni adde q̄ hñr
in apoſtil. in l. ſeruum quoq̧. §. publice. de procu. Bald. in c. j. §.
iniurie. de pace iur. fir. Bar. ⁊ Bal. in l. vbi pactum. C. de trāſa.
Et an quilibet admittat, vt aliquis eximat de banno ad impe-
diendum executionem banni, vide Bal. in rub. C. de iur. fiſ. lib.
x. ⁊ ad Bar. hic adde Bal. in l. j. q̄uo, ⁊ qñ iudex. ⁊ Bal. in l. em-
ptor. C. ſen. reſcin. non poſ. ⁊ in l. reos. in verſ. vlterius quero, an
procurator. cum verſi. ſeq. C. de accuſa.
t Alex. ¶ Quero quid. Ly. in d. l. quamuis. poſt Frā. Accu. tꝫ iſtā
opi. ⁊ Canoniſte not. in c. j. de iudi. in vj. ⁊ tñt, ꝙ pceſſus valeat.
⁊ idem Do. de Rota conclu. ſua. clj. Bal. in l. ſeruum quoq̧. §.
publice. ſ. de pcu. qui dt, ꝙ pceſſus factus antequā exceptio op
ponat, ſemper ſit validus. ſed in quacunq̧ parte iudicij repellit
pcurator pſecutionem cauſe. ſicut in exceptione excommunica
tionis, que ſemper in quacunq̧ parte iudicij repellit agentem:
ſed iudicium prius habitum, ratum manet, c. pia. de exce. in vj.
⁊ vide qđ no. p Bar. in l. eleganter. §. ſi quis poſt. de ꝯdi. inde. ⁊
dictā opi. Bal. tꝫ Jo. And. in d. c. j. poſt Inn. adde qđ no. Bal.
in l. ita demū. C. de pcu. vbi tꝫ idem, vcꝫ ꝙ pceſſus valeat, quam
uis ipſe aliter loquatur in l. lꝫ. C. de pcu. vbi no. etiam dt, ꝙ poſt
negationem, ⁊ litis conteſtationem pōt reus opponere ipſi iu-
dici inquirenti, quod non pōt inquirere, ⁊ ſic de nullitate inqui-
ſitionis opponere. Adde Bal. in l. reos. de accu. Ange. vero in
d. l. tꝫ ꝙ iſta exceptio pōt opponi poſt litem conteſtatam, niſi cri
men eſſet liquidatum. de quo cum ibi vide.

LEX XIIII.

1 ☞ Pater accuſat de morte filij ſine metu calumnie, niſi calum
nia ſit euidens.
2 Accuſatus de furto quod non commiſit, non infamatur.
3 Calumnia euidens que dicatur.

a Eneri. [a] Sñia iniuſta partem pſequentꝫ ne
1 cem filij non infamat. h. d. † Not. ꝙ pr̄
accuſat d̄ morte filij ſine metu calumnie. Scđo no. qđ
iniuſta ſnīa preſidis partem non infamat. Ad primū
opp. de l. pr̄. j. de adul. Sol. de euidenti calumnia tenetur vt ibi
2 alias non, vt hic. Vltimo no. † qđ accuſatus de furto, qđ non cō
miſit, non infamatur. Gl. vlt. tꝫ ꝯrium, ⁊ dic plene, vt in ea nota-
3 tum habes, ⁊ vide dictam gl. ¶ Quero, dicis † qđ, pater tenetur
de euidenti calumnia, que dicatur euidens calumnia? Rñ. illa,
que apparet ex actis, vel legitimis preſumptionib. probatur in
l. lꝫ. de leg. j. vbi dr̄ euidens, ꝙ ex preſumptionib. ⁊ coniecturis
pꝫ. Facit l. ſi quis locuples. de manu. teſta. ergo ſnīa fuit nulla.
Item induco in arg. ad q. ſcitis, qđ ſeruus non infamatur, qꝛ fa
mam nō hꝫ, l. pe. §. ſi. j. de var. ⁊ extraor. cog. ⁊ modo dic, ſi quis
accuſat ſeruum, ⁊ calumnioſe de publico crimine infamatur, vt
habes hic: qꝛ hoc eſt ſpeciale in parte, ergo in contrarium eſt
ius commune.

ADDITIO.

a Alex. ¶ Sñi. Secundo not. in quantum alleg. gl. l. ſi femina. C.
ad Turp, que ponit, qui veniunt app̄lone ſuorum ex̄ mām ſuita
tis. Ideo dic, aut nos loquimur quo ad mandatum, ⁊ dic vt in
gl. ſm̄ Bart. ſ. l. proxi. Aut nos loquimur qñ quis venit ad de-
fendendum. ⁊ dic vt in l. j. ⁊ ij. de libe. cau. ⁊ in l. j. in fi. cum ſeq. d̄
iniur. aut principaliter venit quis agendo, ⁊ app̄lone ſuorum,
venient omnes emancipati, l. j. in fi. cum l. ſeq. de iniur. ⁊ ibi no.
Ang. ex̄ autē has penas ibi enumeratas, venient omnes vſq̧
ad quartum gradum: per l. pen. circa mediuꝫ. C. de aduo. diuer
ſo. iu. ibi Bal. ad hec dicta vide omnino iiij. q. ſi. c. j. ⁊ belliſſime
in propoſito inquit. Spec. in tit. de aduo. §. obijcitur. §. j. de ac-
cuſa. §. iij. ver. j. ⁊ ij. ⁊ de reſcrip. preſenta. in §. nomine quolibet
impetrantis. ⁊ ibi etiam ponit, qui admittantur ad impetrādū
reſcriptum abſq̧ ſpeciali mandato, quos enumerat ēt Ang. in
d. l. j. in fi. de iniur. Item vide que hñr in l. ij. in fi. de accuſa. ⁊ in
l. j. C. ſi rector prouin. ⁊ Do. Anto. c. decetero. de teſtib. ⁊ ad glo.
in d. l. ſi femina. vide Gul. ſ. de inius. voc. l. iiij. §. parentes. vide
etiam late Bal. in l. j. C. qui accu.

De accuſationibus, & inſcriptionibus. Tit. ij.

¶ Continua rubricam ſic, Dictum eſt ſ. de publicis iudicijs:
verum, qꝛ publica iudicia exercentur per accuſationes, ideo po
nitur rubrica de accuſationib. Item qꝛ in accuſationib. ponitur
inſcriptio, ideo ſequitur de inſcriptionib. de quibus habetis j.
eo. l. libellorum. ⁊ l. ſi cui in prin.

LEX I.

Non eſt permiſſum. Qꝛ lex iſta gloſ
ſatur per ſequē-
tem, ideo hic nihil dico, ſed dicam in d. l. ſeq.

LEX II.

1 ☞ Mulier de quibus criminibus poteſt accuſare.
2 Vxor poteſt accuſare de morte mariti.
3 Filij naturales ſpurij, ⁊ nefarij, admittuntur ad accuſandū ne-
cem defuncti patris: ⁊ quo ad matrimoniū dicuntur conſangui
nei, ⁊ affines. 4.
5 Filij naturales, ⁊ ſpurij, quod poſſunt etiam accuſare de crimi-
ne publico in patrem commiſſo.
6 Coniuncta perſona, vt poſſit agere, p coniuncta, ſine mandato
vſq̧ ad quem gradum intelligatur.

Ertis. No. hanc notabilem legem. No. bene
1 tex. ibi veluti ſi mortem, ⁊c. ¶ Ep. dr̄
a † hic quod mulier non pōt accuſare, [a] niſi in iſtis cri-
minib. Contra, in l. in qđmib. j. ad leg. Juliam maie.
Sol. qđ hic dr̄, qđ mulier non pōt accuſare, fallit in caſib. hic po
ſitis. Item fallit in alijs caſib. pp immanitatem criminis, qui ca
ſus ponuntur in gl. j. per ordinem. quam vide. ¶ Item dr̄ hic,
de teſtō paterni liberti. Sed quid ad ppoſitum nonne de quoli
bet teſtō pōt mulier accuſare: vt ſ. pxi. ergo ad quid fuit impo-
ſitus iſte ver. So. hic alia rō videbat impedire mulierem: qꝛ ꝯ
eum inuita non poterat cogi dicere teſtimonium: ergo eo modo
videbatur quod non poſſet accuſare. qđ hic remouetur. Hec rō
non eſt bona: ſi em̄ non pōt dicere teſtimonium, ergo minus vr̄
admitti ad accuſandum. vt in prin. huius legis. Quare dic ſm̄
Jac. de Are. quod hoc ſenatuſconſultum non fuit neceſſarium,
qꝛ non ſolum pōt accuſare ex hoc ſenatuſcōſulto, ſed ēt ex prin.
2 legis de iure cōi, ex precedenti regula. ¶ Quero, † vtrum [b] mu
b lier poſſit accuſare de morte mariti? Rñdeo, quod ſic. naꝫ d̄ mor
te ſoceri pōt, vt in prin. huius legis coniūcta l. lege Julia. ſ. de
teſti. ergo multo magis de morte viri: qꝛ eſt ppinquior, d. l. lege
Julia. ¶ Item videtis hic, ⁊ l. ſ. l. proxi. quod ſi quis proſeque
retur ſuam vel ſuorum iniuriam, pōt accuſare. ⁊ text. dt de libe-
3 ris parentib. ¶ Quero, † quid [c] de filia [d] naturali, vel ſpuria,
c vtrum admittatur ad vindicandum necem parentum? Breui-
ter hanc queſt. tangit Inn. in c. nonnulli. in fi. ex̄ de reſcri. circa fi.
⁊ ibi finaliter ſe nō firmat. Ergo dic, qđ filia, vel pater naturalis
vel mater naturalis admittitur, ar. l. iij. ſ. de lib. cā. vbi vr̄ tex. ſꝫ
de ſpurijs pōt dubitari, qꝛ filij ſpurij non ſunt nominandi filij, vt
in auth. ex complexu. C. de ince. nup. ⁊ in corpo. vnde ſumitur.
Item dubito de filio ſacerdotis, vel monachi, qꝛ illi ſunt nefarij
⁊ non pñt demonſtrare patrem, l. vulgo. ⁊ quod ibi no. ſ. de ſtat.
ho. Finaliter ego credo omnes iſtos admittendos tanquaꝫ ido
neiores, quaſi ppenſiore dolore ad hoc accedant, arg. l. ij. in fi. j.
4 de adul. Pro hoc ego † video, ꝙ quo ad matrimoniuꝫ iſti tales
naturales, ⁊ ſpurij, dñr conſanguinei, ⁊ affines, vt no. in l. non fa-
cile. §. affines. ſ. de gradi. Preterea, leges loquētes de hac ma
teria, loquuntur quodam vocabulo naturali, ſ. parentum, ⁊ libe
rorum, vt hic. Sed qñ iſtis vocabulis vtir̄, non attendimus di-
ſpoſitionem iuris ciuilis, l. tutelas. ſ. de capit. dim. Preterea,
iure naturali omnes liberi, ⁊ legitimi naſcebantur, vt in authē.
qui. mod. na. effi. ſui. §. liceat. Cum ergo lex vtar̄ vocabulo natu
li, vt hic pꝫ, ⁊ d. l. tutelas. ergo ⁊ tales liberi admittentur, ar. p-
5 dictorum iurium. ¶ Secundo quero, † quid in alijs criminibus
non mortis, vtrum poſſit accuſare de publico crimine commiſ-
ſo in patrem, vel ſimiles perſonas? Hic em̄ non loquir̄, niſi d̄ mor
te, ⁊ de teſtō. Certe puto qđ idē. ar. l. j. ⁊ l. ſeq. ſ. de lib. cā. coniun
6 cta l. lex Cornelia. ſ. de iniur. ¶ † Quero, cū dicar̄ in l. ſed ⁊ he.
ſ. de pc. qđ cōiuncta perſona admittar̄ pro coniūcta ad agendū
e ſine mādato, qualiter intelligi cōiuncta pſona, [e] intelliger̄ ne ſm̄
f iſtā legem? Certe ſatis vr̄ facere ad hoc, quod no. in l. ſi femina. [f]
C. ad turp. tñ Inn. vr̄ dicere, quod coniuncta perſona intelligar̄
vſq̧ ad illum gradum, qđ poteſt ſuccedere. Ita notat ipſe in d.
c. nonnulli. §. fi. de reſcri. ⁊ forte tenetur.

ADDITIONES.

a Alex. ¶ Accuſare. Et ad materiam, qs poſſit accuſare, an adu-
latores, ⁊ facilis litigator, poſſint accuſare. Et vr̄ caſus, ꝙ ſic, in
c. ſimiliter. in verb. litigantes. iij. q. v. Quid de inimico, vide An
ge. ⁊ Imo. in l. is qui reus. ſ. tit. j. ⁊ gl. ⁊ Bar. in rub. C. de accuſ.
Ad idem vide Ro. in ſing. xxvij. Et accuſatio dr̄ illaudabilis
intentio, ij. q. vij. c. ſi quis epiſcopus. de quo vide no. in c. j. in gl.
j. ij. q. vij. vbi accuſatores appellantur emuli, ⁊ d. c. ſi quis. alle.
Abb. mod. in c. ex parte in fi. extra eo.
b Alex. ¶ Quero vtrum. Per Bal. in rub. C. qui accu. ⁊ ibi dixi,
⁊ Ly. ⁊ Bal. in l. de crimine. eod. titu. Et qñ quis admittatur ad
vindicandum ſuorum iniuriam, adde gl. in c. j. §. hoc autem. qui
feu. dare poſ.
c Alex. ¶ Quero quid. Adde Bar. in l. cum ſcimus. C. de agri. ⁊
cēſi. li. ⁊ Bar p illū tex. in l. hos accuſare. §. omnibus. in vlti. col.
j. eo. ⁊ Imo. in l. ex facto. §. ſi quis rogatus. ad Trebel. Et facit,
ſi ſtatutum dicit, ꝙ pena remittitur, ſi offenſus habuit pacem